

THE

NO.6 / 2021

BLACK TIE

ŠTĚSTÍ

**Raiffeisen
LEASING**

Získejte náskok před konkurencí.

Péči o firemní vozy nechte na nás.

OPERATIVNÍ LEASING SE SLUŽBAMI

- › **Kompletní a efektivní zabezpečení vaší firemní flotily**
- › **Žádné starosti spojené s provozem a servisem vozů**
- › **Bez rizik spojených s vlastnictvím vozového parku**

☎ **221 511 626** **www.rl.cz**

THE
**BLACK
TIE**

Čerstvý croissant a kakao v deštivém nedělním ránu. Zápisky z cest. Vůně ohně v letním podvečeru. Kytice šelíku. Chuť vzduchu po bouři. Šumění moře. První tóny Svěcení jara. Usínání a probouzení. Horká sprcha po náročném dni. Důlek na polštáři. Partie žolíků. Smích starého přítele nad sklenicí vína. Pohlednice z dětství. Klíč pod rohožkou. Svatební koláče. Vzkaz na lednici. Pevné objetí.

Štěstí.

Lze ho najít v první sněhové vločce i rašících konvalinkách, v prvním dětském úsměvu i v životním příběhu člověka, který už ho za sebe nemůže vyprávět. Skrývá se všude tam, kde ho naleznete odvahu přijmout a prožít. Část jeho podob jsme se pokusili zachytit na těchto stránkách, které se dotýkají síly šťastných vzpomínek, radosti z krásy, energie zážitků, ale i výsady možnosti volby. Třeba té, že důraz na hodnoty indexu pocitu štěstí budou minimálně stejně důležité jako v případě hmatatelnějších investic.

Když křivka padá, zasáhněte.

Jitka Krulcová
šéfredaktorka

MAGAZÍN PRIVÁTNÍHO BANKOVNICTVÍ
FRIEDRICH WILHELM RAIFFEISEN

MADE BY

Premium Media Group, Na Perštýně 362/2, Praha 1,
info@premiummediagroup.cz

CEO

Zuzana Melicharová,
zuzana.melicharova@premiummediagroup.cz

CONCEPT & EDITOR-IN-CHIEF

Jitka Krulcová, jitka.krulcova@premiummediagroup.cz

HEAD OF SALES

Libor Rys, libor.rys@premiummediagroup.cz

ART DIRECTOR

Richard Alexander

CONTRIBUTORS

Radomír Dohnal, Lucie Dostálová,
Lucie Drdová, Soňa Hanušová, Jiří Charvát,
Lenka Komrsková, Tomáš Nohejl, Ondřej Pavlůšek,
Adéla Rusňáková, Adam Štěch, J. J. Tichovský,
Jan Tomeš, Ingrid Tůmová, Kristina Vítková,
Andrea Votrubová

PHOTO

Petra Jansová, Ondřej Pýcha

COVER

Will Burrard-Lucas, pořízeno technikou Sony BeetleCam

NA VYDÁNÍ DÁLE SPOLUPRACOVALI

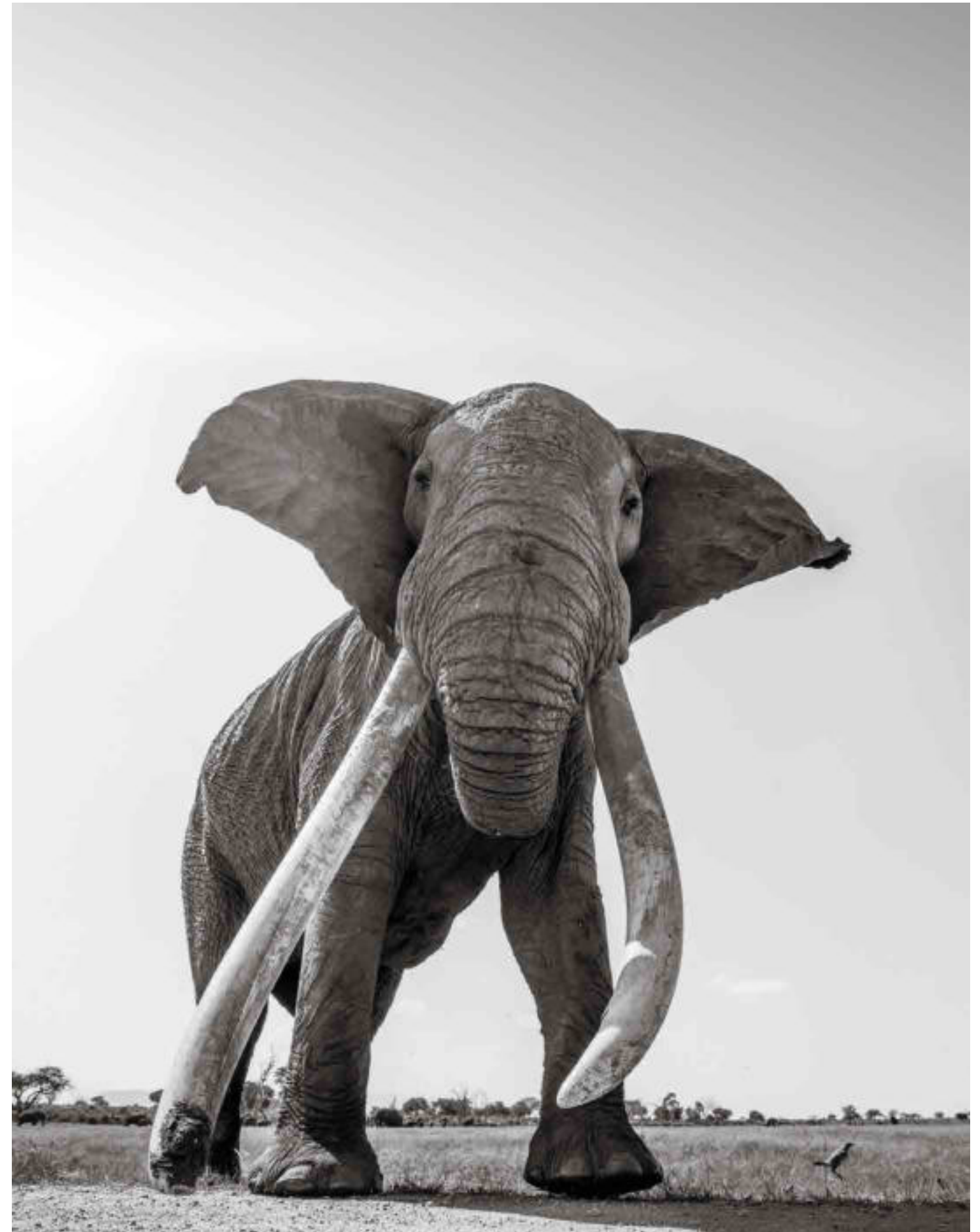
Milan Novák, Marta Rajohnson, Filip Turek,
Helena Vokalová

Země obrů

Fotografická série Země obrů, z níž pochází snímek této slonice, je výsledkem spolupráce britského fotografa divoké přírody Willa Burrarda-Lucase a keňské organizace Tsavo Trust. Konečným vyústěním kooperace, jež si stanovila za cíl znovu upozornit na stále bolavější téma likvidace africké divočiny, je fotokniha Lands of Giants věnovaná slonům v národním parku Tsavo. Burrard-Lucas má k tématům Afriky blízko i proto, že v dětství strávil několik let v Tanzánii.

Ústředním motivem fotografie je šedesátiletá slonice s kly sahajícími až na zem. Zoologové se shodují, že v celé Africe pravděpodobně ve známé historii neexistovala ani neexistuje jiná sloní samice s tak dlouhými kly. Vědci zvíře pro účely pozorování označili zkratkou F_MU1. „K jejímu nalezení za účelem fotografování jsme použili lehké letadlo, s jehož pomocí jsme prohledali oblast dvakrát větší než Wales,“ přibližuje zákulisí vzniku snímku ověřčeného mnoha cenami jeho autor Will Burrard-Lucas. „Když se objevila, pohled na ni mi vyrazil dech. Byla viditelně sešlá věkem a hubená, ale grácií, s jakou se pohybovala, nelze popsat slovy,“ dodává fotograf.

Snímek je jedním z posledních portrétů této výjimečné slonice, několik týdnů po pořízení série zvíře přirozeně zemřelo stářím.

16 / CONNOISSEUR

Konstantin, Řek z Vídně,
a jeho michelinská symbióza světů zblízka

20 / SAVOIR VIVRE

Sweet little thing: Ikonické dezerty
a místři jejich umění

28 / PLEASURE & TREASURE

Guide pravidly světa investiční whisky
se Zdeňkem Kortišem

38 / ENGINE

Vize lepšího světa v podání BMW X5

44 / THROUGH THE LENS

Dos mundos v Casa Eminente

60 / BACKSTAGE

Kharma: Příběh za dokonalým zvukem

66 / FASHION

Jak vystoupit z kola zhoubného konzumu
módního byznysu

74 / HAPPY PLACE

Šťastná místa pěti osobností s talentem inspirovat

80 / ANALÝZA

Odpovědné investování aneb
Když se v bankovníctví zazelená

86 / FENOMEN

Saunanjälkeinen, Sisu, design
a dalších 7 důvodů, proč jsou Finové
nejšťastnějším národem světa

96 / DISCOVERY

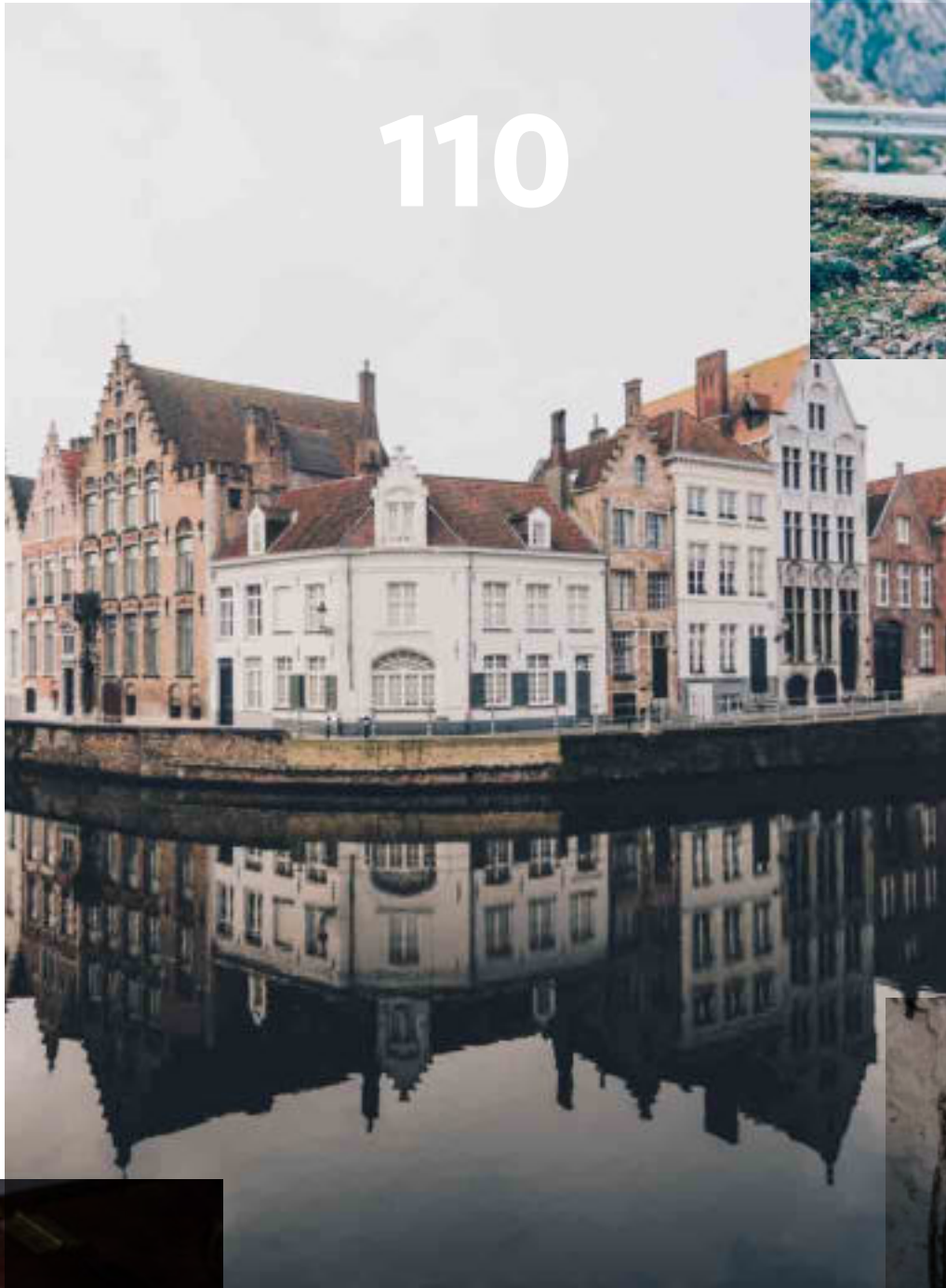
Azory a jejich tisíc odstínů zelené

96

28

110

118

16

86

142

48 HODIN V... / 110

Mystický génius loci města,
které prožilo staletí v bahně

EXPERIENCE / 118

Mallorca 53 x 11: Ostrovem slunce
v sedle ultralehkých silničních speciálů

ARCHITEKTURA / 130

Česká stopa v džungli Kostariky

PERSONA / 136

Zdeněk Fránek o tom, že každý národ má takovou
architekturu, jakou si zaslouží

JOIE DE VIVRE / 142

Život v úlomcích vůní

ART GENERATION / 148

Dekonstrukce konvencí podle Moniky Žákové

1000 SLOV / 152

O Sisyfovi, buddhistech, chemii a štěstí

INTERVIEW / 156

Jaromír Sladkovský a jeho jednodušší svět investic

IZOLACE À LA SAINT LAURENT

„Poušť pro mě symbolizuje touhu po klidu, otevřeném prostoru a pomalejším rytmu,“ uvedl návrhář Anthony Vaccarello po přehlídce letošní jarní kolekce Saint Laurent, která se odehrála mezi alžírskými písečnými dunami. Bez novinářů, diváků či influencerů. O to více však mezi zlatými vlnami promlouvalo samotné oblečení, které je jako vždy u tohoto francouzského domu etalonem svůdnosti. Na aktuální sezonu se tato přitažlivost nese ve znamení cigaretových kalhot, průhledných blůz s aplikacemi z peří nebo ultrakrátkých smokingových sak v kombinaci s kraťasy.

Ačkoli si Praha bude muset na znovuotevření kaváren a restaurací ještě chvíli počkat, v Londýně i přes neutěšenou situaci stále bují gastronomická scéna. Toho je důkazem i champagne bar, který v obchodním domě Selfridges otevřela italská značka Fendi. Jeho interiér, jenž čítá pouhých čtrnáct míst, je inspirován nejnovější řadou nábytku Fendi Roma a káva i koktejly se zde podávají s logem FF. Kromě vytříbeného menu je možné si v tomto prostoru objednat také unisex tašku z limitované řady, která byla navržena pouze pro Fendi Caffè.

KOUSEK ŘÍMA

Když Prada v polovině devadesátých let uvedla na trh řadu Linea Rossa, tedy kolekci sportovního oblečení s módním designem, zaznamenal tento počín nevídaný úspěch. Bylo tomu tak díky pohodlným střihům a použitým materiálům, z nichž některé Prada sama vyvinula. V tomto inovativním duchu pokračuje italská značka dodnes a na jaro představila pro ženy i muže edici funkčního activewear, v němž nechybí bundy, kalhoty, tenisky, brýle ani legendární doplňky z černého nylonu Prada. Je nasnadě, že díky modernímu pojetí každého kousku je můžete vynést do lesa i do města.

Nylon remastered

Audi A5 Sportback

+quattro

Pohon čtyř kol quattro v ceně

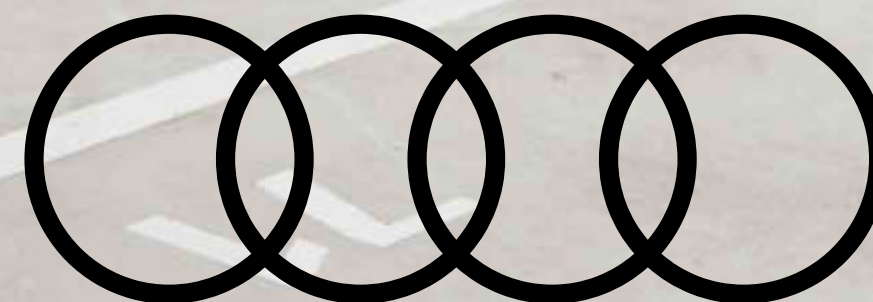
audi.cz/quattro-bonus

A5 Sportback 40 TDI 150 kW

865 900 Kč

bez DPH

Hodnoty spotřeby paliva a emisí CO₂:
4,4 – 4,8 l/100 km, 117 – 127 g/km.
Cena s DPH činí 1 047 739 Kč.
Vyobrazený model je pouze ilustrativní.
Nabídka je určena pouze pro podnikatele.

S LEGENDAMI O ZÁVOD

Málo jmen dokáže vyvolat takové vzrušení, jako to svedou Lamborghini a Ducati. Dvě italské legendy, které patří mezi srdcovky milovníků rychlosti, jsou si této moci vědomy, a tak pro své příznivce připravily společný projekt, jehož výsledkem je motorka Diavel 1260 Lamborghini. Inspiraci si bere z loňského hybridu Siàn FKP 37, ale nezapře na sobě ani prvky známé ze sportovního modelu Diavel 1260 S. Velká část těla, a to včetně nádrže, krytů chladiče a vstupů vzduchu, je zde ovšem vyrobena z uhlíkových vláken. Každý motocykl z této edice je číslován, přičemž na trh bude uvedeno pouhých 630 exemplářů.

CUKRKANDL

Nábytkářský ateliér Roche Bobois slaví šedesát let od svého založení, a tak se spojil s portugalskou umělkyní Joanou Vasconcelos, která pro něj navrhla řadu sedaček a doplňků. Kolekce se jmenuje Bombom a je stejně hravá, lákavá a optimistická jako chuť lékořicových dobrot ve skleněných vitrínách cukráren. Výtvarnice připustila, že se při designování chovala spíše jako umělkyně – nakonec Vasconcelos je známá především tím, že do galerijních síní přenáší každodenní objekty, které tam podrobuje změnám ve velikosti a smyslu.

Všechny ty, jimž při výletech do přírody chybí móda, kterou se zálibou nosívali na procházky do měst, potěší spolupráce mezi Gucci a The North Face. Na jejich společném počínu se podepsala jak stylová poloha luxusní italské značky, tak pragmatičnost amerického outdoorového brandu. Skládá se totiž z péřových vest, bund, ale i sukní či kombinéz a k dispozici jsou také trička s vintage potiskem, batohy, horské boty nebo džíny. Vše je samozřejmě vyrobeno z technologicky špičkových materiálů a opatřeno nepřehlédnutelnými vzory z bohatého módního archivu.

NA SEVERU S GUCCI

CAROLLINUM
KRÁLOVSTVÍ HODINEK

ROZHODNI SE VE VTEŘINĚ,
JEDNEJ V MINUTĚ.
VÍTĚZSTVÍ PŘIJDE V PRAVÝ ČAS.

Emil Boček

arm. gen. v. v. Emil Boček
válečný veterán

Taška s rodokmenem

Rimowa překročila vlastní stín a pustila se na pole výroby jiných typů zavazadel, než jsou klasické kufry, výsledek je ovšem podobně stylový a signa- turní. Tradiční značka letos poprvé přišla s řadou Never Still, jež představila batohy, weekendery a dámské kabelky, které kromě minimalistického provedení z plátna a kůže spojuje textura známá z klasických hliníkových zavazadel.

Oscar Wilde tvrdil, že život imituje umě- ní. Jeho myšlenku se jali převést do reality ve Spojených arabských emirátech, kde se v tamním Dubai Mall otevřel jedinečný prostor, jenž dává návštěvníkům možnost vstoupit do uměleckých děl. Na více než dvou a půl tisících metrech čtverečních je to možné prostřednictvím 130 projektorů, 58 reproduktorů a tří tisíc rozpohybova- ných digitálních obrazů od starých mistrů i současných tvůrců. Na programu jsou zde výpravy do magických světů Vincenta van Gogha, Clauda Moneta, Marca Cha- galla či Salvatora Dalího.

ORBIS PICTUS

PŘIPIJTE VŠEM, KTEŘÍ VE VÁS NEVĚŘILI

Když je vaše sklenka ztělesněním výjimečného ručně broušeného křišťálu. Když během měsíců prošla rukama čtyřiceti sklářských mistrů. A když její dno jiskří 24kt zlatem, nastal čas pro přípitek. Dokázali jste to.

Moser
KARLSBAD
1857

SOLARIS
NOVINKY 2021

Už plné tři dekády má ve své DNA vepsán klasicky elegantní model dámských hodinek Nantucket od Hermes. U příležitosti jeho letošního kulatého výročí se značka obrací ještě hlouběji do historie a kožený řemínek vyměnila za Chaîne d'ancres, nadčasový náramek v designu od Roberta Dumase z roku 1938. Hodinky jsou k dostání v provedení z 18karátového zlata nebo v ušlechtilé oceli a jejich noblesní decentnost mohou na přání pozvednout diamanty.

VČERA, DNES A ZÍTRA

One&Only poprvé v Evropě

Vstup sítě One&Only na evropskou půdu se možná trochu překvapivě odehraje v Černé Hoře, konkrétně v jachtařské oblasti Portonovi. Ubytování si tady bude možné zvolit buďto ve velkorysých pokojích a apartmá, kde nechybí krby a nekonečné výhledy na Boku Kotorskou, nebo v privátních vilách připravených pojmout i velké rodiny. V obou případech se interiér odvíjí od středomořských barev, motivů a materiálů. Čtyři neformální gourmet restaurace nabídnou optimální rovnováhu mezi kulinářskými styly a centrem relaxace je ve One&Only Portonovi holistické SPA značky Chenot Espace, jehož patentovaná filozofie kombinuje čínskou medicínu se západními wellness směry a zaměřuje se na detoxikaci organismu. Součástí resortu je tenisový klub a jeho přímým sousedem pak exkluzivní D-marín schopná hostit superjachty.

Dechberoucí design, fascinující ticho, dokonalé jízdní vlastnosti, nezapomenutelné zážitky a bezemisní provoz – to jsou čtyři hlavní esa nového Audi e-tron GT. GranTurismo s logem čtyř kruhů nabízí všestranné jízdní vlastnosti v kombinaci s ohromující dynamikou. Špičková verze Audi RS e-tron GT dokáže zprostředkovat krátkodobý výkon až 646 koní při zrychlení z 0 na 100 km/h za 3,3 sekundy.

ELEKTRIZUJÍCÍ EMOCE

REZIDENCE
HELENKA

Rezidenční bydlení v srdci Královských Vinohrad

Helénská 4, Praha 2
www.rezidencehelenika.cz

KONTAKT NA PROHLÍDKU:
Tel.: 221 111 911

LEXUS
-NORTON | savills
An International Associate of Savills

REZIDENCE HELENKA s privátní zahradou a výhledy na pražské panorama představuje neopakovatelnou investiční příležitost. Původní architektura Maxe Spielmanna se dočká citlivé rekonstrukce, jež v maximální míře zachová původní prvky. Výjimečná vila na unikátním místě Vinohrad nabízí pouze 12 bytů.

Stavba byla zahájena s předpokládaným termínem dokončení v polovině roku 2022.

I GOTTA PEELIN'

Jedenáct šéfkuchařů z devíti zemí světa přijalo v pořadí již šestou Krug single ingredient výzvu, letos poprvé vyhlášenou novou sklepmistryní domu Julie Cavil. V nejnovější edici mají vytvořit k ikonickému Krug Grande Cuvée nebo Krug Rosé dokonale ladící kulinářskou kreaci, jejímž hlavním motivem bude tentokrát skromná cibule. Úkolu se zhostil například Hiroyuki Kanda z tříhvězdičkové michelinské restaurace Kanda v Tokiu, Ciccio Sultano, šéfkuchař rovněž hvězdného sicilského podniku Duomo, nebo Tristan Farmer, Skot stojící v čele kuchyně ambiciózní singapurské restaurace Zén švédského fine dining mága Björna Frantzéna. Jejich vize párování cibule a šampaňského budou po celý rok k ochutnání na menu domovských restaurací účastníků výzvy nebo si je můžete zkusit připravit doma, recepty najdete na webu šampaňského domu.

Teprve loni v létě otevřené golfové hřiště PGA National Czech Republic Oaks Prague získalo v sedmém ročníku World Golf Awards hned dvě prestižní mezinárodní ocenění, a sice Europe's Best Golf Course a Czech Republic's Best Golf Course 2020. Hřiště navržené Kylem Phillipsem je součástí nově vznikajícího lifestyleho projektu Oaks Prague, kde se na ploše 140 hektarů bude nacházet výjimečně architektonicky řešená rezidenční zóna, boutique hotel, SPA, wellness a několik restaurací. Hřiště v Oaks se řadí mezi pouhých devět golfových destinací na světě nesoucích označení PGA National, přičemž v každé zemi může značku PGA National získat pouze jedno hřiště. To spolu se skutečností, že provozovatel hřiště je leader oboru Troon, slibuje skutečně výjimečné golfové zážitky.

Všude dobře, doma nejlepší golf v Evropě

DEPO GRÉBOVKA

MODERNÍ A NADČASOVÝ DESIGN

by **PSN**

DOSTUPNÉ BYDLENÍ V LUXUSNÍ PRAŽSKÉ LOKALITĚ

**ZAJÍMAVÁ INVESTIČNÍ PŘÍLEŽITOST,
KTERÁ V BUDOUČNU ZHODNOTÍ VAŠE
ÚSPORY.**

+ 420 725 753 753
depogrebovka.cz

Konstantin, Řek z Vídně

Spojení řecké vášně pro život a střízlivého rakouského smyslu pro detail má teoreticky – minimálně v gastronomii – netušený potenciál. Jeho přesvědčivý převod do praxe je od Prahy vzdálen 333 kilometrů, ke smyslové extázi ovšem nemá daleko.

Už svým jménem do kontextu Vídně tak úplně nezapadá a v rámci gastronomické scény nejzeleňší metropole světa se radikálně vymezuje i svou prací. Konstantin Filippou, po otci Řek a po matce dědic štýrské krve, je mužem vášně. Restaurace, již dal do vínku kromě svého jména i odkaz řeckého přístupu k životu, si vydobyla pověst jedné z nejlepších v Evropě, což stvrzuje i hodnocení Gault Millau – z dvaceti možných bodů jich prestižní francouzský průvodce Konstantinově nezaměnitelnému kulinářskému stylu přidelil devatenáct. Dáváte-li přednost vyjádření kvality prostřednictvím michelinských hvězd, drží komorní podnik na adrese Dominikanerbastei 17 dvě, a to již třetím rokem.

Intuice vášně

V Konstantinově krvi koluje rakouská i řecká tradice a jeho menu odráží oba tyto zdánlivě neslučitelné světy. Kombinuje je s takovou lehkostí a samozřejmostí, s jakou chef předkládá před hosty kombinaci sivena a telecího jazyku nebo uzeneho úhoře a mangalici. Za signature dish je u Konstantina považován Amur s Char kaviárem a brandade, což je emulze ze solené tresky a olivového oleje. Kromě výsledné chuti, jež by se dala stručně popsat termínem umami, má tato kreace i vizuální přesah do designového vyznění konceptu restaurace. Interiér se totiž pohybuje v minimalistické škále odstínů šedé a kontrastů černé a bílé, přičemž život prostoru vdechují autentické přírodní textury.

V haute cuisine platí, že kuchař může být mistrem dokonalých chutí, ale neovládne-li práci se strukturami, nepřekročí vlastní stín. Právě struktury a jejich kontrasty, modifikace a boření konvenčního pohledu na vlastnosti ingrediencí už dvě dekády zastupují funkci hnacího motoru celého tohoto oboru. Filippou s nastíněným aspektem pracuje s nenucenou intuitivní kreativitou a výsledky jeho invenčního přístupu jsou díky tomu překvapivě intenzivní.

Sólo pro každý chod

Osmichodová večerní degustace, jež představuje chuťový tanec na pomezí waltzu a sirtaki, kde značně rozdílné rytmy nejsou překážkou, ale naopak bránou do třetího rozměru, vyniká výjimečnou konzistentností zážitku. Každý z chodů hraje

na intimně osvětlené scéně vlastní plnohodnotný part a na ostatní v duchu ideálních hodnot souznění příjemně navazuje, aniž by se přitom hřešilo na konzervativní vzorec, kdy jsou nejvyšší očekávání směřována k hlavním chodům. O skutečnosti, že na to nejlepší tady nemusíte pokorně čekat, vás přesvědčí už jen doporučení sommeliera Nikolaie Prachenského na aperitiv před začátkem prvního dějství – je jím jednoduše Krug Grand Cuvée.

V Konstantinově krvi koluje rakouská i řecká tradice a jeho menu odráží oba tyto zdánlivě neslučitelné světy. Kombinuje je s takovou lehkostí a samozřejmostí, s jakou předkládá před hosty kombinaci sivena a telecího jazyku nebo úhoře a mangalici.

Plethora

S letošním rokem se Konstantin Filippou ostřeji vymezil ve své tvorbě směrem k práci s rybami a dary moře. Podle jeho vlastních slov je mu inspirací nekonečné bohatství vody a života pod její hladinou. Jednou z hvězd aktuálního večerního menu jsou tak chorvatské langustiny s antarktickými chaluhami a grapefruitem nebo candát z burgenlandského jezera Neusiedl v doprovodu jalovce a lanýžů.

Sweet little thing

Pět tisíc na pěti centimetrech čtverečních. Zhruba tolik chuťových pohárků se zapojí do exploze potěšení, jakmile se špička jazyka dotkne sladkého sousta. Pro mnohé představuje kromě přívalu rychlé energie, pocitu uklidnění a štěstí především chuť nostalgie a sentimentu dětství. Sladká je totiž vůbec první chuť, jakou člověk okusí, a to v mateřském mléce.

Lidskému plodu se už ve věku pouhých osmi týdnů začínají vyvíjet chuťové receptory. K jejich první stimulaci dochází prostřednictvím plodové vody, která obsahuje aromatické složky z matčina jídelníčku. Dítě si tak vytváří chuťové zkušenosti mnohem dříve, než se vůbec narodí. Historicky to bylo právě rozlišování chutí, co pomáhalo člověku přežít. Není náhodou, že většina jedů se vyznačuje hořkostí, která nás podvědomě odrazuje. Naproti tomu sladká chuť potravin dávala předkům cennou informaci, a to, že jde o zdroj rychle využitelné energie, tolik potřebné pro nasazení při práci, dlouhých cestách nebo v případě potřeby útěku před nebezpečím.

Za výjimečně silnou oblibou sladkého v populaci však stojí ještě jedna dimenze sladké chuti – dimenze štěstí. Takřka nepřenositelný výklad emocí spojených s oblíbenými moučníky, dezerty a pochutinami souvisí s informací hluboce vepsanou v paměti. Jejím zdrojem je první chuťový impuls v mateřském mléce, který je sladký. Hladina serotoninu, hormonu štěstí, vystřelí vzhůru a člověku se se sladkou chutí silně a neoddělitelně propojí bazální pocit bezpečí, potěšení, klidu a útěchy. Za nezvladatelným bažením po sacharidech v dospělosti proto logicky stojí únava, emoční stres a touha si jednoduše zlepšit náladu.

Koncentrované štěstí

Potenciál cavita oris, dutiny ústní, coby zdroje potěšení objevili už 2000 let před naším letopočtem v Egyptě, kde ukájeli chutě na sladké ořechy promíchanými s medem a ovocem. Med se tak stal vůbec prvním sladidlem. Aztékové v Jižní Americe před 3000 lety drtili kakaové boby a vařili z nich předchůdce dnešního horkého kakaa. Trvalo však dalších 1500 let, než nápoj mohli osladit cukrem. Tehdy dovezl španělský conquistador Hernán Cortés kakao do své domoviny, kde se začal lahodný teplý nápoj popíjet ve vysokých kruzích. Vynález cukru, z arabského sukkar, je přitom zhruba 8000 let starý, cukrovou třtinu pěstovali už v roce 6000 před naším letopočtem v Melanésii a Indii. Cukr platil celá staletí za luxusní komoditu, prostý lid sladil medem. Cestu širokých mas k cukru vydláždil objev Andrease Sigismunda Marggrafa z 18. století, kdy tento pruský chemik přišel na způsob, jak získat cukr z cukrové řepy. Zajímavostí zůstává skutečnost, že při následném rozmachu cukrovarnictví v průběhu 19. století to byly právě moravské Dačice, kde se z neforemných cukrových homolů začaly vyrábět charakteristické kostky cukru.

Průkopníky ve světě sladkých chutí jsou nicméně bez diskuzí Francouzi se svou enklávou kulinářských odborníků na křupavá tenká těsta v dekorativních éclaircích a nadýchané krémy mezi mandlovými skořápkami makronek. Mezi světově nejopěvovanějšími sladkými kreacemi však nechybí ani italské tiramisu nebo americký cheesecake. Následující sladký bedekr mapuje hvězdné dezerty a místa, kam se za nimi vypravit.

Éclair, that´s fair

Podlouhlý tvar odpalovaného křupavého těsta s atraktivním leskem, jež objímá dokonalou krémovou náplň. Éclair neboli světelný záblesk funguje coby elegantní dezert, který si na přelomu 18. a 19. století vydobyl své místo v aristokratických kruzích a dokládá um cukrářského mistra. Ty nejdelikátnější, mezi něž se počítá například éclair s hořkou čokoládou a bílým lanýžem, pravidelně vytváří ve svém sweet butiku L´éclair de Génie šéfcukrář Christophe Adam. V jeho podání se kousky nej-různějších příchutí mění v jedlá umělecká díla, jež často zdobí miniaturními malbami v lesklé polevě.

Cheesecake z brie

Vůbec první stálé angažmá mimo rodné Španělsko otevřel jeden z nejproslulejších šéfkuchařů současnosti, Albert Adrià, v Londýně. Ve vysoce sofistikovaném prostředí dezertního baru Cakes & Bubbles hosty obklopuje aura výjimečnosti nejen díky všudypřítomnému mramoru a ušlechtilému perlení šampaňského, ale především díky přehlídce ohromujících dezertů, již kraluje cheesecake vyrobený z brie Baron Bigod a bílé čokolády v křehkém obalu z lískových ořechů. Tato kreace se proslavila už v barcelonském michelinském podniku Tickets. Jedlý korek od šampaňského z čokolády podávaný ve vertikálně seřízlé zlatavé lahvi je pak tečkou za dokonale dekadentní sladkou přehlídkou.

Makronky od Pierra

Francouzskou icône de confiserie jsou rovněž macarons, makronky. Za mistra lahodné cukrovinky sestávající z dua křupavých sněhových pusinek z mandlové mouky, jež drží pospolu tenký proužek náplně, platí dezertní mág Pierre Hermé. Jeho cukrářský butik se z Francie rozrostl na třicet míst světa od Japonska po Dubaj. Hermé je zástupcem čtvrté generace cukrářské rodiny a díky této historii má řemeslo v krvi. Pracuje třeba s balsamickým octem, čokoládou z červeného vína, růžovou vodou nebo panenským olivovým olejem. Mezi jeho nejvýraznější počiny patří každoroční limitovaná edice Les Jardins, box sedmi makronek speciálních příchutí inspirovaných proslulými pařížskými zahradami.

Sachertorte

Seznam nejpoblárnějších sladkých chutí musí nutně obsahovat čokoládovou kreaci a té bezpochyby vévodí rakouský Sachertorte. Mnohými obdivovaný dort přitom vznikl v roce 1832 na dvoře knížete Metternicha rukou šestnáctiletého cukrářského učně Franze Sachera, když byl osloven, aby vymyslel specialitu pro vážené hosty. Tajnou recepturu na čokoládové vrstvy prokládané jediné meruňkovou marmeládou si pečlivě střeží pětihvězdičkový hotel Sacher, jehož noblesní prostory fungují spolu s nadýchanou šlehačkou vedle čokoládového dortu coby vstupenka do aristokratických dob.

Nejsladší na světě

Pokud bychom sestavovali žebříček přírodní sladkosti, na samém vrcholu by se umístilo ovoce stromu katemfe. Je zhruba 2000krát sladší než cukr, respektive sukróza. Nejsladší látka na zemi, thaumatin, se získává ze slupek plodů stromu, jenž roste v pralesech západní Afriky od Sierry Leone po Kongo. Katemfe dorůstá výšky až čtyř metrů, má oválné listy dlouhé přes 40 centimetrů, světle fialové květy a měkké plody skrývající se v kýžené slupce sytě rudé barvy. Na chuti se thaumatin výrazně liší od běžného cukru. Kromě toho, že se dokáže udržet v chuťových pohárcích velmi dlouho, se vyznačuje dochutí připomínající lékořici.

SWEET STARS

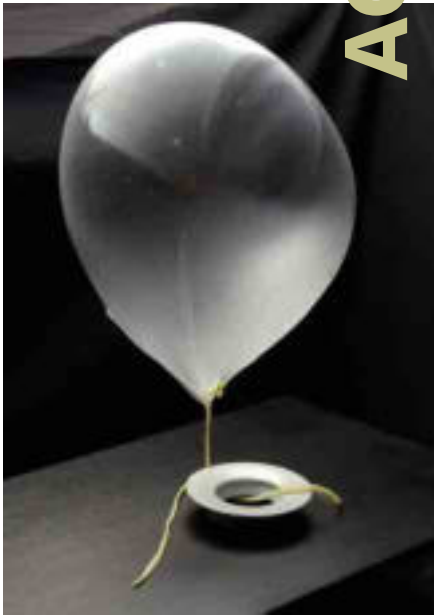
S potěšením ze sladkého nesouvisí pouhá sladká chuť. Kromě mocné souhry složení, teploty a konzistence hrají při vnímání chuti roli hlavně emoce. Světoví šéfkuchaři stále častěji dokazují, že dezert nemusí být jen poslední položkou a seznamu v menu, ale plnohodnotným chodem, mnohdy evokujícím spíš umělecké dílo než sladkou tečku na závěr.

JORDI ROCA

Restaurace: El Cellar de Can Roca
Lokace: Girona, Španělsko
Signature dish: Výlet do Havany

Dezerty fine diningové kategorie podává El Cellar de Can Roca, španělský podnik bratrského tria Roců. Za nevšedními závěrečnými chody zde stojí nejmladší z bratrů, Jordi, jenž na menu realizuje své nejdivočejší fantazie, ať už jimi jsou re-interpretace oblíbených parfémů, nebo surreálné dezerty, jakým byl ten nazvaný Výlet do Havany – realisticky vyhlížející doutník odložený v popelníku, tvořený čokoládovou trubičkou plněnou ganache infuzovanou pravým doutníkovým dýmem, doplněný sladkým popelem z cukru. Moment objevení lahodnosti tady funguje coby instantní upomínka, že realita je mnohdy lepší než naše představy.

GRANT
ACHATZ

Restaurace: Alinea
Lokace: Chicago, Spojené státy americké
Signature dish: Héliový balonek

Šéfkuchař tříhvězdičkové michelinské restaurace Alinea se nebojí podávat hravé dezerty, z nichž nejpůsobivějším a nejproslulejším zůstává prostý balonek vyrobený z cukru ochuceného ovocnými esencemi, naplněný heliem. Personál ho hostům předává z pinzety na provázku z jablečné dřevě. Lhostejno věku hosta, každý bez výjimky se rád sveze na vlně rebelie s dětskou příchutí, jakou je konverzace šmolím hlasem při požívání sladkého balonku i s provázkem v michelinské restauraci.

Restaurace: Room 4 Dessert
Lokace: Ubud, Bali
Signature dish: Den na pláži

Enfant terrible cukrářské scény v New Yorku po směsi nepochopení i masivního úspěchu na Manhattanu se svým podnikem podávajícím čistě dezertní menu našel dle vlastních slov smysl svého vaření až na Bali. Jeho znovuotevřený Room 4 Dessert je splněným snem každého cukráře a oslavou těch nejčerstvějších surovin, jako jsou skořice, kakaové boby nebo exotické ovoce. Do povědomí gourmet světa se vepsal nevšedním dezertem, jímž chtěl skrze chuťové pohárky hosta přivést k životu vzpomínku na „Den na pláži“. Ten má evokovat box, v němž na malé osušce dlí drobenka evokující písek, kterou doprovází grapefruitové želé z piva. Zlatý lesk slunečních paprsků reprezentuje lahvička šafránového sirupu a svěží závan mořského vzduchu Will Goldfarb uzavřel do rozprašovače.

WILL
GOLDFARB

RENÉ
FRANK

Restaurace: CODA Dessert Dining
Lokace: Berlín, Německo
Signature dish: Čokoládová pěna se zmrzlinou z nakládaných švestek, fazolí tonka, čekanková omáčka a prach z uhlí

Sladké šesti- až sedmichodové menu Reného Franka bylo oceněno druhou hvězdou Michelinu jakožto oslava inovativního využívání surovin netradičních pro dezerty teprve v loňském roce. Kreace se zde mění v závislosti na ročním období, filozofií berlínského podniku je pracovat s jemnými chutěmi ne příliš výrazných surovin bez použití přidaného cukru. Od jeho dezertů lze čekat propracovanou architekturu chuti s tóny šéfkuchařovy oblíbené umami dimenze v překvapivých kombinacích, jakou je například jeho signature chod v podobě čokoládové pěny podávané s čekankovou omáčkou, zmrzlinou z nakládaných švestek, fazolí tonka zaprášené uhelným prachem.

Hedvábná halenka
s balonovými rukávy
a vázačkou u krku
DUNDAS / 16 930 Kč

Vysoce lesklý lak na
nehty v sebevědomém
odstínu Rimini
MAVALA / 169 Kč

Bižuterní perlové náušnice
s motivem loga značky
v leštěné mosazi
VALENTINO / 4990 Kč

Pantofle z telecí kůže s pružnou podrážkou
BOTTEGA VENETA / 16 270 Kč

Back to the future

Rámové psaníčko Cloud XL
BALENCIAGA / 25 100 Kč

Extravagantní kabát v kombinaci alpaky a vlny
STELLA MCCARTNEY / 43 700 Kč

Pilotky s výraznými kovovými prvky
BOTTEGA VENETA / 9180 Kč

Osobitá parfémová voda
Bitter Peach s tóny
broskve, krvavého
pomeranče a labdana
TOM FORD / 7450 Kč

Hedvábná
metalická
pasová
midi sukně
s výraznou
texturou
**VALENTINO /
31 490 Kč**

PRAHA | BRNO | BRATISLAVA | PLZEŇ | OLOMOUC | OSTRAVA

20

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

240 právníků a daňových poradců,
6 kanceláří, poradenství v téměř **110** zemích světa

Již 20 let jsme s Vámi úspěšní. Právem.

Nejúspěšnější kancelář v ČR
a na Slovensku dle celkového
počtu nominací a titulů
(2008–2020)

Nejlepší právnícká firma
roku v České republice
(2020)

Právnícká firma roku
v České republice
(2018, 2019)

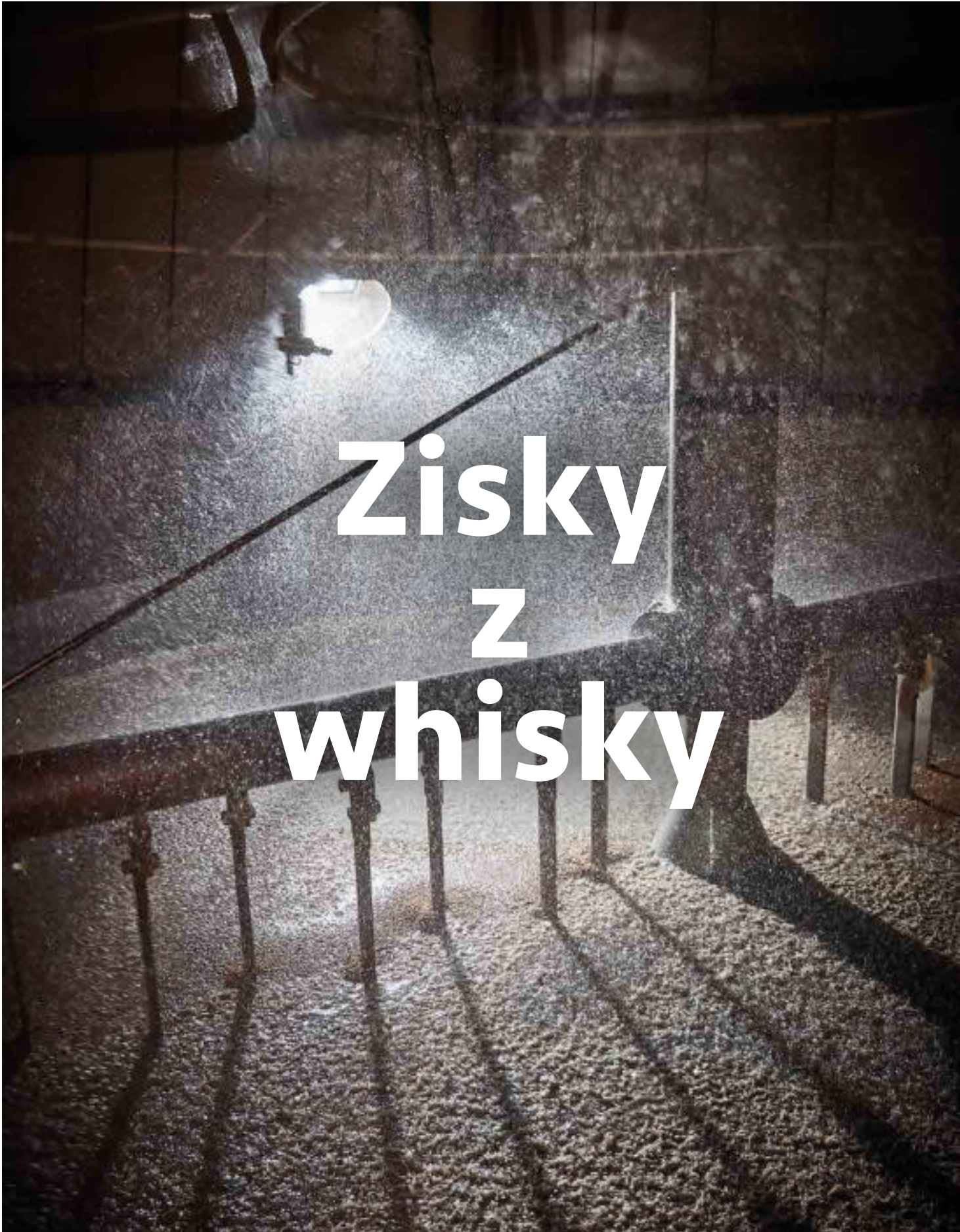
1. místo v celkovém počtu
realizovaných fúzí a akvizic
v České republice
(2010–2019)

1. místo v celkovém počtu
realizovaných fúzí a akvizic do
500 milionů USD ve východní
Evropě (2019)

www.havelpartners.cz

Zisky z whisky

Cenné papíry, nemovitosti, zlato nebo umění jsou nejčastějšími oblastmi, do nichž investoři vkládají své naděje. V posledních letech ale vzrostl také zájem o investice do whisky. Poptávka po výročních či limitovaných edicích některých značek přesahuje nabídku trhu natolik, že už samotní účastníci aukcí jsou selektováni v placených loteriích. V případě Easter Elchies Black 2020 zájemci o účast na dražbě museli zaplatit registrační poplatek 800 liber, aby se vůbec dostali do slosování o možnost na tento unikát přihodit. Vyvstává tak otázka, zda se ještě vůbec lze dostat k zajímavým lahvím pomocí strategické investice.

Vstoupit v dnešní době do oblasti investic do whisky není tak jednoduché a výhodné, jako tomu bylo před několika lety. Tehdy bylo možné nakoupit lahve s velkým potenciálem za zlomek jejich současné hodnoty. Vintage lahví z 60. a 70. let 20. století dnes na trhu ani v aukcích mnoho nenajdete, a když už ano, jejich ceny jsou značně vysoké. To ovšem také znamená, že o mnoho výše už nevyrostou. Současná doba by se tedy stěží dala označit jako přívětivá pro záměr dostat se k podobným láhvím za dobré ceny a pak je úspěšně zhodnotit. Výdělkem si tak mohou být jisti pouze ti, kdo před pěti a více lety nastoupili do teprve se rozjíždějícího vlaku.

Přesto whisky přitahuje stále více lidí. Jedním z důvodů je skutečnost, že v éře internetu a snadno dostupných informací si i ti, kdo se v oboru investic do alkoholu nepohybují, umějí vyhledat skutečnou hodnotu daného kousku. Zkrátka lidí, kteří se whisky zabývají a snaží se na ní vydělat, přibývá, a to i navzdory rostoucím nákladům. Kromě toho se objevila celá řada spekulantů, takzvaných flippers, kteří lahve skoupí a obratem začnou přeprodávat za vyšší částky, čímž se snižuje jejich hodnota pro následné sběratele.

9 z 10

To ovšem není jediné úskalí na cestě za zhodnocením ve skle. Palírny si začínají uvědomovat hodnotu svých speciálů, mají pečlivě propracovaný cash flow a cask management a za každý rok, kdy výrobce nechává whisky zrát, si nechá zaplatit. Už prvotní investice tedy může být celkem vysoká. Limitované edice dnes palírny vydávají především s vidinou vlastního výděлку, jedná se tedy o kusy od počátku dražší. Jenže když jsou ceny vysoké od počátku, nemusí pak už významněji stoupat a zůstanou i v budoucnu víceméně stabilní. Počáteční cena ovšem samozřejmě záleží i na prestiži dané palírny, například produkce značky Macallan je považována za rolls-royce na poli whisky. Z deseti nejdražších lahví, které byly prodány na aukcích, jich devět pochází právě z Macallanu.

Z deseti nejdražších whisky, které byly prodány na aukcích, jich devět pochází z Macallanu.

Skvělým příkladem potenciálu některých typů whisky je The Macallan Lalique 72 Year Old. V tomto případě se hodnota lahve zdvojnásobila během pouhého půl roku. Český investiční fond Wine Management ji v květnu 2020 koupil za 1,73 milionu korun a do listopadu, kdy láhev kvůli koronavirovým komplikacím skutečně doputovala k majitelům, vzrostla její cena na 3,75 milionu korun.

Čas sklízet

Na to, že vyrábět limitované edice je výhodné, přišly palírny už na přelomu tisíciletí. Největší boom pak nastal okolo roku 2008. Kdo se o investiční whisky začal zajímat už tehdy, má náskok. „Některé značky pravidelně vydávají limitované edice v běžných cenových relacích – třeba Jameson ke svátku svatého Patrika, kdy se liší design etikety. Ten, kdo tyto lahve sbíral od začátku a vlastní celou řadu, má skvělou příležitost ji prodat za vyšší než nákupní cenu,“ říká Zdeněk Kortiš, majitel olomouckého baru The Black Stuff, whisky ambassador společnosti Pernod Ricard a jeden z největších sběratelů whisky u nás. Že jsou celé sbírky hodnotnější než jednotlivé láhve, dokazuje také nedávná aukce domu Sotheby's, na níž se vydražila Macallan Red Collection, šestice láhví o stáří od 40 do 78 let (nejstarší plnění, jaké kdy značka vydala, pozn. red.). Aukční odhad na tuto kolekci činil 200 tisíc liber, příhozy se nakonec vyšplhaly na téměř čtyřnásobek a whisky získal soukromý sběratel z Asie za 756 000 liber, tedy 22 milionů korun.

Letošní rok celkově whisky aukcím přeje, dražbami prošlo mnoho zajímavých láhví a kolekcí. „Rok 2020 by se dal označit za určitý vrchol whisky boomu, který pozorujeme několik posledních let. Zájem o whisky je obrovský, věnuje se jí stále více lidí, a spousta sběratelů má co nabídnout a rýsují se jim šance, jak zhodnotit své sbírky, které před lety výhodně nakoupili. I proto se s whisky aukcemi protrhla hráz,“ vysvětluje Zdeněk Kortiš.

Památečný rok

Pozornost sběratelů whisky se neupírá jen k aukčním domům prodávajícím letité whisky, ale i k samotným palírnám a jejich nejnovější produkci. Kvůli pandemii musela řada palíren snížit, nebo dokonce zcela přerušit svou výrobu, investiční společnost Whiskey and Wealth Club proto předpovídá, že letošek bude pro sběratele whisky významným rokem. Podle společnosti je hodnota whisky založena na třech základních faktorech: značce, věku a vyrobeném množství. Jelikož množství whisky vyrobené v tomto roce výrazně pokleslo, bude její hodnota v budoucích letech nabývat. Whiskey and Wealth Club se tedy domnívá, že 15 až 20 let bude velmi výhodné vlastnit láhev nebo soudek whisky vyrobené právě v tomto roce. Potvrzuje to i Zdeněk Kortiš: „Navíc je pravděpodobné, že nyní bude k sudům snazší přístup, protože palírny potřebují rychle dohnat ztráty způsobené pandemií.“

Whisky loterie

O nově vydávané limitované edice whisky je enormní zájem, což vedlo k přetížení serverů e-shopů při spuštění prodeje. Palírny a obchody tak přešly na prodej formou loterií (ballot). Zájemci o koupi se musí zaregistrovat a leckdy také zaplatit poplatek, aby se mohli losování zúčastnit. Vylosovaní mají na nákup určitý časový limit, a pokud transakce z nějakého důvodu v dané době neproběhne, uvolní se místo dalšímu zájemci, který je tažen dodatečně.

Zajímavé bylo loňské losování v Japonsku, kde společnost Suntory v červnu uvedla svou single malt whisky Yamazaki 55 Year Old. Pouhých 100 vyrobených láhví bylo určeno výhradně pro japonský trh, ovšem již za dva měsíce se jedna z nich objevila na aukci v hongkongské pobočce mezinárodního aukčního domu Bonhams a byla vydražena za 795 000 dolarů, tedy 17,5 milionu korun.

Loterii nedávno uspořádala také značka Glengoyne, která ji navíc spojila se soutěží o jednu ze 150 láhví, jež budou k dispozici. Zájemci o účast musí mimo jiné popsat svou představu dokonalého okamžiku, při němž by si Glengoyne 50 Year Old chtěli vychutnat. Palírny si zkrátka uvědomují, že je o jejich zboží zájem, a tak se nebojí si klást podmínky.

Uplácení štěstěny

„Sám jsem zkoušel zúčastnit se několika losování o možnost koupě výročních nebo inauguračních láhví, ale poptávka je zkrátka obrovská, takže jsem neměl štěstí a nevylosovali mě. Nezbyvá než počkat, až se tyto lahve objeví v aukcích,“ směje se Zdeněk Kortiš a dodává: „Obecně se spíš snažím vychytávat méně známé věci. Například Macallan zná téměř každý, takže jeho ceny jsou momentálně poměrně nadsazené. Mnohdy se platí i za registraci do loterie a u Macallanu může tato částka dosáhnout klidně i 800 liber, jako tomu bylo v případě Easter Elchies Black 2020. V praxi to znamená, že zaplatíte 25 000 korun za nejistou šanci na teoretickou možnost koupit si láhev.“

Zajíc v sudu

Jak jsme zmínili, k různým vintage nebo novým limitovaným láhvím je téměř nemožné se dostat. Přesto se i dnes dají sehnat zajímavé exempláře, u nichž může dojít v budoucnosti ke zhodnocení. Oblíbená je také investice do privátních sudů. Tuto variantu nabízí v podstatě každá nová palírna. „Udržuji tak své cash flow, o sudy je stejně velký zájem jako o láhve samotné. Existují i brokeři, kteří nákup sudů zprostředkávají, jde o velký byznys,“ poznamenává Zdeněk Kortiš. Kromě samotného sudu investor běžně platí také za jeho uskladnění a vzorkování. V sudech přitom ani nemusí být hotová whisky, ale new make, tedy destilát určený ke zrání. Je to tedy značná investice a riskantní krok, který je radno dobře promyslet. „Nikdy dopředu nevíte, jak se whisky povede, jak palírna bude fungovat a zda si dokáže vybudovat jméno a na trhu se udržet. Na druhou stranu, pokud se vše podaří, může jít o skutečně výnosnou investici,“ uzavírá Kortiš.

Kvůli pandemii musela řada palíren snížit výrobu, investiční společnost Whiskey and Wealth Club proto předpovídá, že rok 2020 bude pro sběratele významným ročníkem.

Jednou z nejzajímavějších nových skotských palíren je WolfCraig. Teprve vznikajícímu brandu se podařilo do čela výroby získat legendárního Richarda Pattersona, který v minulosti stál třeba za značkou Dalmore. Slibná palírna, jejíž inaugurační láhve by měly spatřit světlo Speyside v roce 2027, představuje zajímavou investiční příležitost. V současné době si zájemci o zapojení do jejího příběhu mohou zajistit přístup k Founder's Reserve nebo pořídit vlastní sud prostřednictvím členství ve founders klubu.

Že jsou celé sbírky hodnotnější než jednotlivé láhve, dokazuje nedávná aukce domu Sotheby's, na níž se vydražila Macallan Red Collection za 756 000 liber, tedy 22 milionů korun.

Klub výjimečných

Ovšem nejen nové palírny prodávají svou teprve zrající produkci. Poptávky využívají i relativně známé značky, které nabízejí již hotovou whisky. Zdeněk Kortiš spolu se svými kolegy sběrateli takto zakoupil sud s jednadvacetiletou whisky Tomatin. Jde však spíše o výjimku. Zavedené palírny dobře vědí, že svou produkci snadno rozprodají, a tak nemají důvod poskytovat vlastní zásoby jednotlivcům. Dostat se k sudům z renomovaných palíren, jako Glenlivet, Macallan, Aberlour nebo Ardbeg, je bez velmi dobrých kontaktů takřka nemožné.

Další možností nákupu jsou inaugurační láhve nových palíren, které tak dopředu získávají peníze na svůj provoz. „Po zahájení prodeje jsou láhve do půl hodiny vykoupené. Rozeberou si je znalci whisky, kteří si dají echo prostřednictvím různých facebookových skupin. Pro člověka zvenčí je těžké do komunity proniknout a začít tím s vlastní kolekcí. I když se vyznáte, není snadné se k těmto láhvím dostat. Čím dál větší roli v investicích do whisky hraje štěstí,“ podotýká Kortiš.

Pravidla hry

Přestože je poněkud riskantní do nových palíren investovat, jedná se v dnešní době o nejlepší způsob, jak svůj nákup v budoucnu zhodnotit. Proto je po nich taková poptávka. „Před investicí do nové značky si především dobře prostudujte trh. Sledujte jeho vývoj a to, jak si která palírna stojí. Monitorujte také velké aukční domy, jejich výběry napoví určitý trend a směr, kterým se celá oblast investic do whisky bude ubírat. U nově vznikajících palíren si vyhledejte, kdo za nimi stojí a kdo v nich pracuje. Pokud si palírna na výrobu whisky najme uznávaného odborníka (například připravovaná Wolfcraig vsadila na legendu Richarda Patersona, pozn. red.), lze očekávat, že se výsledek vyplatí. Stejně tak se zajímejte o zavedené palírny. Měli byste vědět, kdo palírnu vlastní, jaká je produkce, zda stoupá nebo klesá, zda se bude upravovat receptura, jaké se chystají změny v managementu a podobně. Všechny tyto faktory ovlivňují poptávku a ta pak samozřejmě žene cenu nahoru,“ vyjmenovává Zdeněk Kortiš.

Až se vytratí okouzlení

Je však důležité si také uvědomit, že jak bude palírna stárnout a vyvíjet se, opadne kolem ní prvopočáteční nadšení. Stane se z ní standardní palírna. V dnešní době jedna z mnoha, protože před pár lety se do výroby whisky pustila celá řada nováčků, a je proto těžké se v konkurenci prosadit a vyniknout. „Whiskaři někdy odsuzují velké hráče jako příliš komerční, ale na druhou stranu člověk ví, co od nich čekat. Mají svá dlouholetá core range stáčení, ale umí nabídnout i výroční limitované edice. Mladá palírna nemůže zaujmout hodně starou whisky, a tak musí hledat jiné cesty – vydávají tedy whisky v sudové síle, přírodního charakteru a vznikají různá neobvyklá stáčení. Otázkou je, co s palírnami tohoto typu bude za pár let, až se vytratí nadšení z nekonvenčního přístupu a ony budou muset přejít zase s něčím novým,“ zamýšlí se Zdeněk Kortiš.

S inauguračními láhvemi je ještě jedna potíž. Ve většině případů palírny vydají první whisky hned, jak jim to legislativa umožní, tedy po třech letech. Whisky v této fázi přitom není ničím výjimečným, nelze tedy očekávat, že by v budoucnu láhev měla dvacetinásobnou hodnotu. „Inaugurační láhev může stát v přepočtu okolo 3000 korun. To je za tříletou whisky, byť v sudové síle, celkem dost, obzvláště ve srovnání s velkými hráči, kteří prodávají své dvanáctileté whisky okolo tisícovky. Přitom stále hrozí riziko, že pokud nová palírna nebude dobrá a nevybuduje si pevné postavení na trhu, bude sběrateli inaugurační láhev k ničemu,“ upozorňuje Kortiš.

Přestože je poněkud riskantní investovat do nových palíren, jedná se v dnešní době o nejlepší způsob, jak svůj nákup v budoucnu zhodnotit.

Bublina těsně před prasknutím

Nabízí se tak otázka, kam až palírny mohou s cenami svých whisky zajít a zda nejde jen bublinu těsně před prasknutím. „Ceny jsou někde tak přemrštěné, že si říkám, že už to není udržitelné. Před dvaceti lety palírna Isle of Arran vydala whisky Arran Founders Reserve, láhev pro své akcionáře, která tehdy stála přes 100 liber. Já ji nedávno vydražil za 40 liber. Trochu se obávám, aby podobný osud nepotkal i inaugurační láhve. Trh se může rychle přesytit,“ obává se Zdeněk Kortiš.

Problém pro Skoty představuje rovněž fakt, že se whisky stále častěji kupuje jako investiční a nevypije se. Značky se potýkají se spekulanty, kteří láhve skupují s vidinou zisku a obratem je přeprořádají dál. V současnosti jde o velké téma a palírny se proti flippers snaží bojovat. „Například Dornoch Distillery má prodej postavený na otevřených láhvích. Mají pro klienty nastavený žebříček a kdo prokáže, že zakoupenou láhev otevřel, může po něm postoupit výš a dostat se k dalším a zajímavějším plněním. Některé obchody ve Skotsku také nabízí při otevření láhve patnáctiprocentní slevu na další nákup. Jiné palírny problém s překupníky řeší vytištěním jména kupce na etiketu, což celkem komplikuje další prodej.“

Ačkoli zatím sběratelství funguje a je neustále slyšet o různých aukcích, obava palíren, aby se whisky jen nesbíraly, ale také pily, je čím dál patrnější. Producentů whisky nejen ve Skotsku navíc neustále přibývá, a tak je možné, že jsme opravdu svědky vrcholu whisky boomu a za pár let dojde k útlumu.

ŽIJTE SVŮJ SEN V OAKS PRAGUE

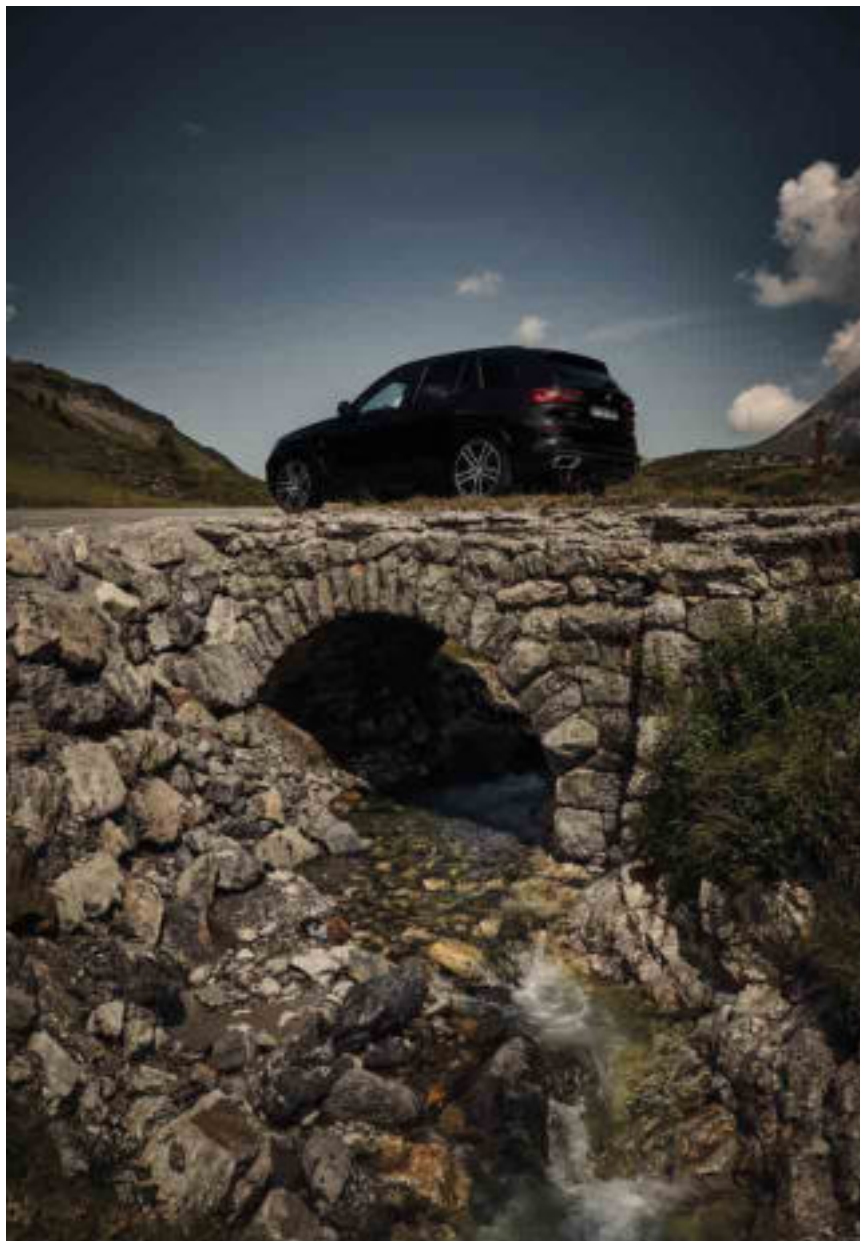
UNIKÁTNÍ APARTMÁNY | VILY | GOLF | SPA | BOUTIQUE HOTEL

Vizionář

BMW X5 – xDrive45e

BMW X5 prakticky od svého zrodu patří mezi automobily, které udávají tón i směr dalšího vývoje módy i techniky. Důkazem budiž aktuální generace, která v rámci pestré palety provedení nabízí vedle tradičních zážehových a vznětových motorů i plug-in hybridní verzi s nadprůměrnými dynamickými schopnostmi a zároveň i úchvatnou hospodárností provozu.

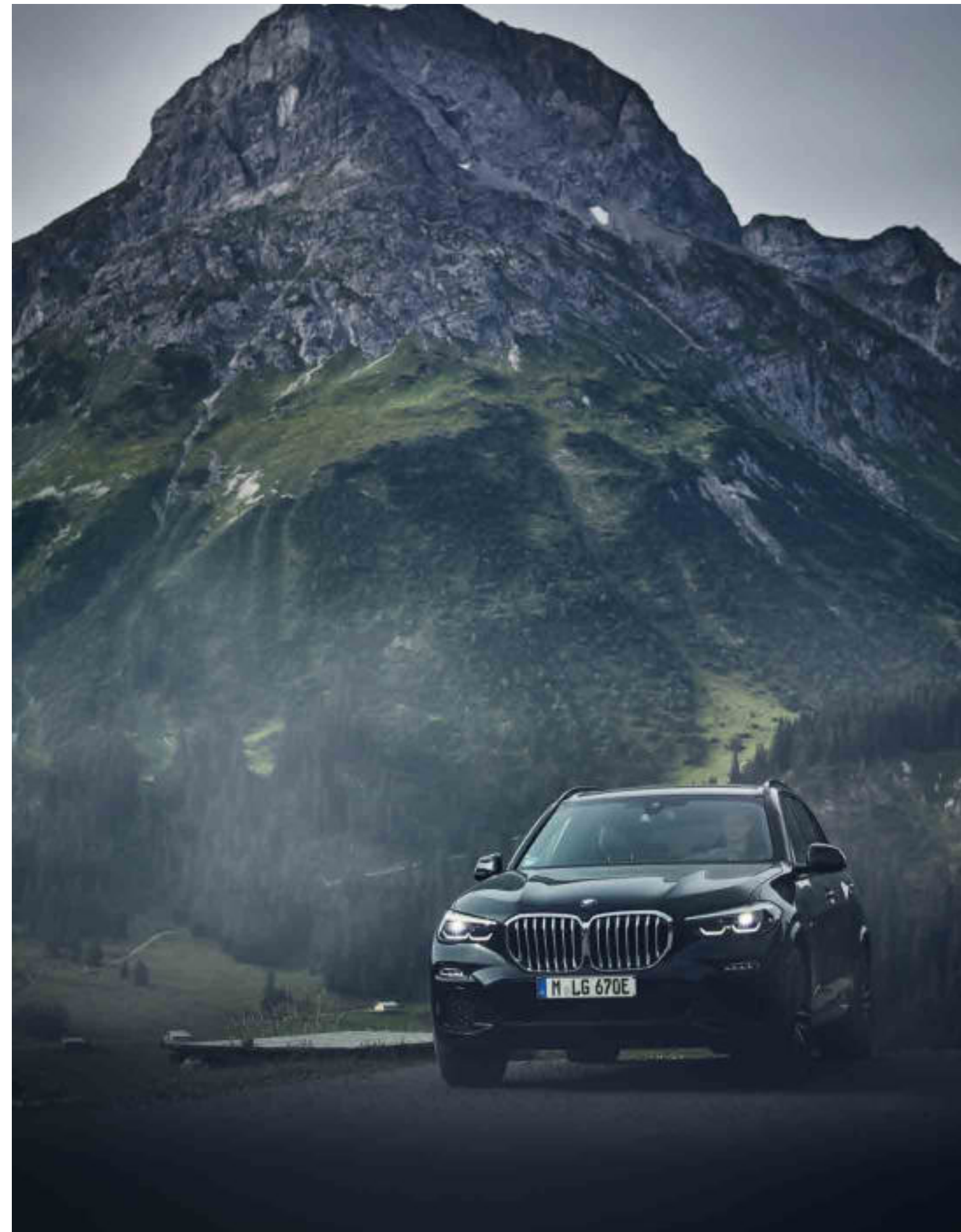

X5 xDrive45e příjemně překvapuje schopností akcelarovat z 0 na 100 km/h za 5,6 sekundy, což je hodnota, již lze očekávat u sportovního vozu, ale ne u plug-in hybridu této velikosti.

BMW vstoupilo do světa Sport Utility Vehicle, respektive stvořilo svou vlastní kategorii Sport Activity Vehicle prostřednictvím první generace modelu X5, jehož uvedení na trh se odehrálo těsně před koncem 20. století. Tento model zaujal zákazníky natolik, že se zařadil mezi nejprodávanější vozy značky a zároveň se stal zakladatelem rodiny BMW X a vedoucím hráčem na trhu prémiových automobilů s pohonem všech kol. Toto postavení si udržuje dodnes. Celosvětově se prodalo více než 2,2 milionu kusů BMW X5 v prvních třech generacích a v aktuální čtvrté generaci posouvá laťku v oblasti designu i techniky o další kus výš. To ostatně nejlépe demonstruje provedením, k jehož pohonu slouží plug-in hybridní pohonný systém.

Dva motory

BMW X5 xDrive45e ctí tradice své značky a zároveň plně využívá výsledky vývoje nejmodernějších pohonných systémů, kombinujících spalovací motory s elektromotory. V přídi tohoto modelu se totiž ukrývá benzinový TwinPower Turbo šestiválec s přeplňováním, který z objemu 3,0 litru poskytuje nejvyšší výkon 210 kW a točivý moment 450 N.m. Tento zážehový agregát doplňuje elektromotor disponující nejvyšším výkonem 83 kW a točivým momentem 265 N.m. Dvě spolupracující jednotky, které doplňuje osmistupňová automatická převodovka a pohon všech kol, mohou poskytovat systémový výkon od 235 do 290 kW a točivý moment 600 N.m.

Příkladná spolupráce

Plug-in hybridní pohonný systém modelu X5 xDrive45e nabízí možnost volby z několika jízdních režimů. V čistě elektrickém módu obstarává veškerý pohyb elektromotor, zatímco ve sportovním módu oba motory spolupracují s cílem poskytovat maximální výkon a v hybridním módu je vše ohledně využití pohonných jednotek plně v moci samotného automobilu, respektive inteligentního řízení toků energie. To koordinuje souhru všech komponentů pohonu a prostřednictvím funkce předvídání optimalizuje hospodárnost hybridní soustavy. K propočtu úseků trasy, které jsou nejvhodnější pro použití elektromotoru nebo pro nabíjení vysokonapěťového akumulátoru, jsou využívány informace navigačního systému.

BMW X5 xDrive45e se díky výkonům svého plug-in hybridního pohonného systému může pochlubit schopnosti akcelerovat z 0 na 100 km/h za 5,6 sekundy, což je hodnota, již lze očekávat u sportovního vozu, ale ne u automobilu této velikosti. Podobné je to i s maximální rychlostí, kterou automobilka omezuje na 235 km/h. Vedle svých dynamických schopností však tento model upoutá pozornost i hodnotami spotřeby paliva. V kombinovaném provozu se její čísla pohybují kolem 1,6 až 1,7 litru benzínu na 100 kilometrů při využití všech schopností hybridního pohonu. V čistě elektrickém jízdním režimu má být model X5 schopen ujet až kolem 80 kilometrů, přičemž lze dosáhnout maximální rychlosti 135 km/h. Vysokonapěťový akumulátor s kapacitou 24 kWh lze jednoduše nabíjet z domácí elektrické zásuvky prostřednictvím nabíječky BMW i Wallbox nebo na veřejných nabíjecích stanicích.

Neomezený komfort

Moderní plug-in hybridní pohonný systém je zárukou špičkových výkonů, ale model X5 xDrive45e vyniká i v oblasti pohodlí na palubě. Za velmi kultivovaným jízdním projevem stojí standardně dodávaný vzduchový podvozek spolu s kvalitním odhlučněním karoserie. Kapitulu samu pro sebe pak u vozu s celkovou délkou 4922 milimetrů, šířkou 2004 milimetrů a výškou 1745 milimetrů představuje jeho interiér. Cestující vpředu i vzadu si mohou užívat skutečně velkorysý prostor v exkluzivním prostředí. Přístrojový panel je rozdělen táhlými horizontálními linkami, které doplňují elegantní galvanizované prvky pro zdůraznění šířky interiéru. Zvýšená pozice sedadel, na řidiče orientovaný kokpit stejně jako design a uspořádání ovladačů poskytují vynikající výhled a umožňují nejlepší možnou kontrolu nad vozem. Plně digitální přístrojový štít a kontrolní displej jsou vizuálně propojeny uceleným designem a rovněž sdílejí stejnou grafiku. Kromě většího komfortu a exkluzivity nabízí model X5 také vyšší míru praktičnosti. Sklopná opěradla zadních sedadel v poměru 40:20:40 mohou v případě verze xDrive45e zvětšovat objem zavazadlového prostoru z 500 litrů na maximálních 1720 litrů.

- Zrychlení 0 – 100 km/h:

5,6 s

Max. rychlost:

205 – 235 km/h

Výkon:

235 – 290 kW

Objem:

3,0 l TwinPower Turbo + elektromotor

Spotřeba:

1,6 – 1,7 l/100 km

Hmotnost:

2510 kg

Rozvor:

2975 mm

Cena v základní výbavě:

2 028 000 Kč

KONCEPT&STYLING / JITKA KRULCOVÁ
FOTO / PETRA JANSOVÁ, PSTUDIO
MUA&HAIR / MARTA RAJOHNSON
MODEL / DZANA V., SCOUTEEN MODEL MANAGEMENT
LOKACE / CASA EMINENTE

DOS MUN DOS

Šaty Hervé Leger (Zalando) / **17 060 Kč**
Lodičky Gigi, Shoedaism / **12 500 Kč**

Pantofle Juno, Shoedaism / **13 500 Kč**

Prsten Sauvage Privé, Roberto Coin / **186 300 Kč**

Sako Pura Lana, Roji / **13 600 Kč**
Prsten, MAM / **1807 Kč**

Sako a kalhoty, Dior / **info o ceně na vyžádání**
Kabelka Caro, Dior / **81 000 Kč**
Náušnice, Dior / **info o ceně na vyžádání**

Náušnice Cocktail, Roberto Coin / **270 300 Kč**

Šaty Stella, Anamé / **6490 Kč**
Pásek Poner / **5500 Kč**

Šaty Victoria Beckham (Zalando) / **39 500 Kč**
Hair cuff, MAM / **3150 Kč**

Sako Camel Loro Piana, Roji / **13 600 Kč**
Náušnice Art Deco, Roberto Coin / **199 500 Kč**

Svatý grál zvuku

Hudba je nejčistší formou umění, protože její emoce pochopí i člověk bez jakékoliv průpravy. Nepotřebuje vysvětlivky, aby se dotkla přímo duše. Dosáhnout její reprodukce v dokonalé kvalitě a dodat tím zážitku z poslechu hloubku autentické čistoty už ovšem tak samozřejmé není. Charles van Oosterum strávil na cestě za tímto cílem celý život. Výsledkem jeho práce jsou reproduktory Kharma, které jsou považovány audiofily za svatý grál zvuku.

Charles van Oosterum má jediný profesní cíl – dosáhnout dokonalé zvukové reprodukce. Vše, co vzniká pod jeho značkou Kharma, je tomu podřízeno. K výrobě reprosoustav používá i extravagantní materiály, jako jsou diamanty, a to nikoliv proto, aby zákazníci šokoval, ale jednoduše proto, že jsou pro daný účel nejvhodnější.

Životní cesta může být klikatá nebo docela přímočará. Charles van Oosterum jde po té rovné. Za pomyslný start jeho kariéry lze označit jedno sobotní dopoledne, které strávil na návštěvě u strýce. Na gramofonu se točila deska Bookends od Simona a Garfunkela, z reprosoustav zněla píseň Mr. Robinson. Tehdy čtrnáctiletý Charles byl unesen, jak radostně a živě hudba zní. Reprosoustavy si vyrobil strýc svépomocí za použití tehdy oblíbených širokopásmových reproduktorů Philips 9701. Charles okamžitě věděl, že si je také postaví, a všechny jeho ušetřené peníze padly na knihu, která ho měla naučit, jak na to.

Cesta za čistým zvukem

Na nový reproduktor mladý Charles neměl prostředky, takže kupoval levná stará rádia, demontoval z nich reproduktory a ty pak instaloval do vlastních skříněk, tedy ozvučnic. Pokaždé ho fascinovalo, jak výsledný zvuk zněl lépe než původní rádio. Zkoušel různé velikosti, tvary i konstrukce a sledoval, jaký vliv na reprodukci mají. S výsledkem byl spokojený, když sehnal sestavu Philips 9701. Jak vzpomněl v rozhovoru pro magazín The Absolute Sound, na střední škole pak vyráběl reprosoustavy pro kamarády a pro známé rodičů, protože si jiné často nemohli dovolit. Jeho zpravidla prototypové výtvoř také běžně zajišťovaly hudební reprodukcí na oslavách v širokém okolí.

Pocit spokojenosti se vytratil v momentě, kdy uslyšel hudební sestavu otce svého spolužáka sestávající z reprosoustavy Wharfedale, zesilovače Sony TA-101 a gramofonu Philips s tangenciálním raménkem. Zvuk jeho selfmade výrobků se nemohl nové zkušenosti rovnat. „Byla to úplně jiná úroveň kvality, než jaké jsem dosáhl se svými 9701 měniči,” vzpomínal Charles von Oosterum v rozhovoru pro magazín Enjoymusic. A tak začala nová cesta nekonečných prototypů, nákupů stále kvalitnějších dílů a postupně i hotové elektroniky, jak pro vlastní potěchu, tak pro srovnání i technickou inspiraci.

Od DIY po hranice možného

Střih. V roce 1983 již dospělý Charles van Oosterum zakládá společnost O.L.S., tedy Oosterum Luidsprecher Systems. Začíná tak s dnes již pro mnohé skoro nepředstavitelným konceptem takzvaných DIY sad neboli stavebnic, ze kterých si zákazník, s větší či menší měrou vlastní invence, postavil reprosoustavy sám. Zákazníkům pomocí této strategie nabídl možnost poslouchat cenově dostupné zařízení vyrobené vlastníma rukama, ale navržené tak, aby nabízelo za danou cenu zcela nadstandardní zvukovou kvalitu.

Další střih. V domovském Nizozemsku už mají reprosoustavy O.L.S. velmi dobré jméno. Od stavebnic se však firma postupně posouvá ke spíše nákladným reprosoustavám, které lépe splňují Oosterumovu představu o perfektní hudební reprodukci. V roce 1992 přichází nový impuls – velmi movitý klient si přeje od Charlese na zakázku postavit co nejdokonalejší reprosoustavu, a to bez ohledu na cenu. Jediným parametrem jeho objednávky je, aby dostal to nejlepší, co je technicky možné. Vzniklo tak monstrum Grand Enigma Reference System o hmotnosti přesahující dvanáct tun a s cenou kolem milionu dolarů. Charles jej osadil čtyřiadvaceti basovými, osmačtyřiceti středovými a dvaatřiceti výškovými reproduktory nejvyšší kvality. Systém byl instalován v podzemním bunkru, v prostorách někdejšího protiautomového krytu proměněného v poslechovou lounge.

Kharma, osud jednoho muže

Přelomová zakázka odstartovala novou éru, kdy Charles van Oosterum pochoopil, že právě absolutní high-end je přesně tím, čemu se chce ve své audiotvorbě věnovat. O rok později založil Kharma International, značku lépe znějící i vyslovitelnou pro budoucí zákazníky z celého světa. Během následujících třiceti let se reprosoustavy, elektronika a kabely Kharma staly symbolem nejvyšší kvality – řemeslné i zvukové. Kombinují tradiční řemeslo a moderní postupy, čisté přírodní materiály s nejmodernějšími kompozity a funkční formu s exkluzivním provedením fascinujícím i ty nejnáročnější zákazníky. Výškové reproduktory jsou vyráběné z diamantů nebo berylia nikoliv proto, že se tento fakt dobře prezentuje navenek, ale protože jde o extrémně pevné a tvrdé materiály, které umožňují vytvořit mimořádně lehkou membránu s minimální setrvačností, a tedy i reproduktor skvělých parametrů. Membrány středových a basových reproduktorů tvoří kompozity z extrémně hustých uhlíkových vláken, jejich magnetické systémy jsou bez obsahu železa, čímž se mimo jiné podařilo odstranit parazitní vířivé proudy a jejich vliv na přesnost reprodukce.

Solitér podřízený dokonalosti

Někteří lidé se snaží reproduktory v rámci interiéru schovat do stropu nebo vestaveb, ozvučnice Kharma jsou naproti tomu uměleckým dílem, které je vždy středobodem prostoru, a to jak akustickým, tak i vizuálním. V nabídce má společnost geometricky jednoduché až strohé modely, ale i zajímavě tvarované mohutné audiosochy. Každý detail, od volby vnitřních tlumicích materiálů, vnitřní konstrukce ozvučnice, propojujících kabelů, součástek výhybky, přípojných terminálů, použitých hrotů, nožiček nebo vnějšího lakování, je plně podřízen jedinému cíli – najít svatý grál dokonalé hudební reprodukce.

Enigma Veyron EV-1D

Cena pohybující se někde kolem 1,5 milionu dolarů dělá z tohoto hrajícího uměleckého díla nejdražší reprosoustavu na světě. Lotosový květ složený z osmi diamantových výškových reproduktorů se stará o co nejuvěrnější a přitom precizně vykreslené podání vysokých tónů. Skříň vyrobená z masivních dřevěných (přesněji Bulletwood) částí o tloušťce deset centimetrů zaručuje absenci jakýchkoliv rušivých rezonancí. K tomu přispívá i oddělení všech reproduktorů od okolní hmoty pomocí kuliček z karbidu křemíku na diamantových lůžkách.

Hedvábný casual komplet
v pyžamovém stylu
s havajským motivem
GUCCI / 45 850 Kč

Mechanické hodinky
na automatický náťah
Max Bill Chronoscop
JUNGHANS / 51 660 Kč

Kompletně kožené
lehké derby polobotky
LOEWE / 15 460 Kč

Prostorné oversize psaníčko z telecí kůže
na magnetické rámové zavírání
BOTTEGA VENETA / 55 020 Kč

Instax fotoaparát Sofort s objektivem
Automatik-Hektor 60 mm f/12,7
LEICA / 7890 Kč

Lehký, ale výrazně krycí pudrový make-up
Synchro Skin přizpůsobuje svoje vlastnosti
měnícím se potřebám pleti během dne.
Je odolný vůči vodě i potu.
SHISEIDO / 1490 Kč

Hot Spot

MEZI STROMY

Bydlení na Vinohradské,
navržené v harmonii s lesem

WWW.HAGIBOR.CZ

HAGIBOR
by CRESTYL

Z kola ven

Módní odvětví je hned za ropným průmyslem druhý největší znečišťovatel planety. Po celém světě ale rostou značky, jež své kolekce navrhují ze starých látek, odpadních materiálů a s pomocí inovativních technologií. Svůj postoj k začarovanému kruhu nadměrné výroby a spotřeby, jenž vede ke kolapsu životního prostředí a utrpení milionů pracovníků, mění i oděvní řetězce, luxusní domy a konečně i zákazníci.

Každým rokem podle analýzy Spojených národů „přispěje“ móda dvaceti procenty ke kontaminaci světových vod a do vzduchu vypustí více než deset procent globálních emisí uhlíku, což je více než všechny mezinárodní lety a plavby dohromady. Jen výroba jednoho páru džínů vyžaduje přibližně sedm a půl tisíce litrů čisté vody a každou sekundu je z důvodu nadprodukce spálen jeden nákladní vůz oblečení, které se neprodalo v obchodech. Značnou část tohoto objemu ovšem činí vrácené zboží, jež se módním řetězcům nevyplatí dát zpět do prodeje.

A to se zatím bavíme jen o vlivu módy na přírodu. Výrobci oblečení po celém světě zaměstnávají levnou pracovní sílu, obvykle ženy a děti, které v zemích, jako jsou Indie, Bangladéš, Srí Lanka, Guatemala či Rumunsko – tedy v zemi Evropské unie – mají často problém dosáhnout na řádné vzdělání. V Číně jsou pak k výrobě oděvů využíváni političtí vězňové, kteří za odvedenou práci nedostávají mzdu, a stávají se tak moderními otroky. Podobně je zacházeno i s utečenci, ať už v Turecku, Srbsku, nebo ve státech saharské Afriky, jak se píše ve výroční zprávě Transparency International.

Iniciativa Fashion Revolution na sociálních sítích zobrazuje portréty lidí z celého světa, kteří se (možná) podíleli i na oblečení, které máte v šatníku.

***Každým rokem
móda ,přispěje' dvaceti
procenty ke kontaminaci
světových vod a do
vzduchu vypustí více než
deset procent globálních
emisí uhlíku, což je více
než všechny mezinárodní
lety a plavby dohromady.***

Odvrácená strana luxusu

Čtete tyto řádky sice se zděšením, ale s klidným svědomím, protože nenakupujete u konglomerátů typu H&M, Zara, Primark či New Yorker, kteří svůj byznys postavily na dodávání levného a nekvalitního oblečení? Pak vás musíme zklamat. Výrobní řetězec módního průmyslu se v posledních několika desetiletích stal kvůli nástupu takzvané rychlé módy natolik netransparentní, že v drtivé většině případů nelze u konkrétních produktů dohledat zdroj materiálu ani lidské práce. Do těchto neprůhledných sítí se začaly chytat i značky kalibru Dior, Versace nebo Tod's. Někdy vinou nedostatečné kontroly dodavatelů, častěji ovšem z důvodu potřeby ušetřit peníze.

Například v roce 2017 nahlédl The Guardian do rumunské továrny, kde se pro Louis Vuitton vyrábějí boty s etiketou Made in France. Jen dva roky nato vtrhla italská policie do dílny v Neapoli, kde lidé bez pracovního povolení vyráběli kabelky a další kožené doplňky pro značky Armani, Saint Laurent a Fendi, které byly určené do oficiální distribuce. Žádná ze jmenovaných firem se k incidentu nevyjádřila. Mimochodem, podle výroční zprávy agentury Fashion Revolution, která posuzuje vliv módního průmyslu na životní prostředí a pracovní podmínky zaměstnanců i nezávislých dodavatelů, tedy od pěstitelů bavlny až po zpracovatele, jsou na tom právě luxusní značky vůbec nejhůře z celého odvětví. I etalon exkluzivity, módní dům Hermès, získal v reportu za rok 2020 pouhých šest bodů ze sta. Vysoká cena produktu tedy neznamená, že člověk svým nákupem nepodpořil dětskou práci nebo nenávratně znečištění jezera, které bývá v rozvojových zemích jediným zdrojem pitné vody.

Covid v roli hybatele

Pokud má současná pandemie alespoň jeden pozitivní přínos, pak je to bezesporu velký důraz na udržitelnost. Ačkoli zákazníci začali cíleně vyhledávat zboží s přídomky eko, bio, vegan či conscious už na sklonku minulých dekad, právě v roce 2020 se zájem o takové oblečení a doplňky zvedl o desítky procent. Podle módního agregátoru Lyst patřily mezi největší favority této kategorie kousky z látkových napodobenin kůže, organické bavlny či recyklovaných plastů. Největší úpadek naopak zaznamenaly produkty z pravé i umělé kůžešiny a bundy s péřovou výplní.

Značka Ecoalf produkuje z recyklovaných materiálů kousky s expresivním sloganem „Neexistuje planeta B“.

Off the Grid

„Většina módních značek pro udržitelnost už něco dělá a má určité iniciativy zaměřené na snížení negativního dopadu na životní prostředí,“ říká Patsy Perry, lektorka módního marketingu na univerzitě v Manchesteru. Například italská značka Prada vydala před dvěma lety limitovanou kolekci Re-Nylon zaměřenou na tašky z černého nylonu, který je pro tento brand typický. Textilii ovšem Prada poprvé v historii vyrobila z recyklovaných rybářských sítí, koberců či plastového odpadu ze dna oceánů. Loni na podzim byla edice rozšířena také o oblečení a Prada slibuje, že do několika let bude nylonovou řadu produkovat už jen z obnovitelných zdrojů. Značka kromě toho zamezila outsourcingu práce a na webu Prada Group uvádí, kde jsou jednotlivé artikly z jejího portfolia vyráběny. Zostudit se nenechala ani další italská ikona, Gucci, jež přišla s podobně laděnou kolekcí Off The Grid. Té vévodí kabelky a tašky z econylu, boty z rostlinných materiálů, jako je korek, nebo ozdobné aplikace z regenerovaného polyamidu.

Italský módní dům Prada vyrábí řadu nylonových doplňků z recyklovaných rybářských sítí už od roku 2019.

Amsterdamský program GumDrop zpracovává použité žvýkačky na výrobu tenisek z Gum-tecu, nového druhu gumy. Na jeden pár bot je potřeba asi kilo použitých žvýkaček.

„Stále však existuje zásadní problém s obchodním modelem takzvané fast fashion, kde jsou příjmy založeny na prodeji stále více produktů, a proto musí maloobchodníci nabízet nové kolekce ne každou sezonu, ale každý měsíc,“ doplňuje Patsy Perry. „Je nereálné očekávat, že spotřebitelé přestanou ve velkém měřítku nakupovat, takže do budoucna očekávám spíše větší rozvoj a širší přijetí udržitelnějších výrobních metod, jako je bezvodé barvení, využívání odpadních surovin a vývoj inovativních řešení problému s textilním odpadem,“ uzavírá.

„Většina lidí nosí jen 36 procent svého šatníku. Ostatní kousky si nakoupí a po čase nenošené vyhodí.“

Paty Perry,
*lektorka módního marketingu
na univerzitě v Manchesteru*

Eko nemůže být módní? Opak dokazuje španělský brand Ecoalf

Odpad jednoho...

Takovýmto vynalézavým způsobům výroby nového oblečení se věnuje už řada nových módních značek po celém světě. Třeba španělská společnost Ecoalf, kterou v roce 2012 založil Javier Goyeneche, vyrábí boty z řas a recyklovaného plastu, který sbírá v třiceti přístavech po celém světě. Prostřednictvím projektu Upcycling the Oceans, který kromě Španělska probíhá také v Thajsku, Řecku a Itálii, pak odpad z mořských vod mění také na oblečení a tašky. Ještě o něco dál šel amsterdamský program GumDrop, na jehož začátku stojí použité žvýkačky a na konci tenisky vyrobené z Gum-tecu, nového druhu gumy. Do růžových košíků připomínajících velkou kulatou žvýkačku mohou lidé odhodit vyžvýkanou hmotu, která je následně přeměněna buď na boty, nebo další doplňky v podobě přenosného hrnku na kávu a čaj, tužky nebo pravítka. Kromě recyklace materiálu má tento projekt další dopad: z amsterdamských ulic ročně zmizí přes jeden a půl tuny žvýkaček, jejichž odstranění stojí miliony eur. Na jeden pár bot je potřeba asi kilo použitých žvýkaček.

Cesta zpátky

Dlouhodobě a v masovém měřítku se na zlepšení situace podílí kalifornský výrobce outdoorového vybavení Patagonia. Fleecové bundy z recyklovaných lahví tu produkují už od roku 1993 a ve spolupráci s výzkumným střediskem Polartec neustále vylepšují využívané technologie. Zákazníci mohou navíc obnošené kousky vrátit a značka získané materiály vrátí do produkčního cyklu. Podobně svůj byznys pojal také švédský brand Nudie Jeans, který své džíny šije pouze z organické bavlny a nabízí na ně doživotní záruku s bezplatnými opravami. Denim z již nepoužitelných kousků recykluje a dodává ho například kambodžské společnosti Tonlé, která vykupuje přebytečné látky od masových výrobců a vytváří z nich módní kolekce. Protože je Kambodža dopady masové módy jednou z nejhůře postižených zemí, a to především z hlediska drsných pracovních podmínek, spolupracuje Tonlé pouze s místními výrobci, kteří zaručují férový plat, osmihodinovou pracovní dobu a množství sociálních výtoků, na něž jsme jako Evropané zvyklí.

Vintage v novém

Na recyklaci svůj podnikatelský záměr postavila také švýcarská firma Freitag, jež z plachet, bezpečnostních pásů a duší na kola vyrábí tašky a batohy. Boty, sandály a žabky z vyřazených pneumatik pak produkuje značka Indosole se sídlem v San Francisku.

Ne vždy se však avantgardní módní brandy spoléhají na zbytky průmyslové produkce. Jak již bylo naznačeno na začátku, velkým problémem oděvního oboru je pálení látek, ale i celých kolekcí, které vyšly z módy. Na ně se soustředí nizozemská značka Wintervacht, jejíž návrháři chodí po třídírnách darovaného oblečení a dávají nový život kouskům, které v nich objeví, tím, že je přešívají a nejrůzněji upravují podle aktuálních trendů. Newyorský koncept Queen of Raw se naopak rozhodl spojit designéry, architektky s textilními firmami s velkými zásobami již vyřazených materiálů. „Všechny zainteresované motivujeme k tomu, aby ke své práci využívali právě tyto textilie. Přiznávám, že ačkoli za naším záměrem stála snaha odlehčit životnímu prostředí, jednotlivé firmy slyší spíše na to, že ve skladech v New Yorku zůstanou každým rokem nevyužité látky v hodnotě více než 120 miliard dolarů, které podnikatelé prostě spálí,“ přiznává zakladatelka iniciativy Stephanie Benedetto.

Minimalismus nové dekády

Ačkoli programů na zmírnění dopadu módy na životní prostředí a na zlepšení podmínek pracovníků existuje celá řada – celosvětovou kampaň v tomto směru vede například UNESCO, již zmíněná analytická společnost Fashion Revolution nebo iniciativy jako Sustain Your Style či Ethical Consumer, módní mašinerii nelze změnit ze dne na den. Většina značek tak teprve hledá cesty, jak svůj byznys transformovat v udržitelný. A to ještě jen v případě, když cítí tlak ze strany zákazníka, jako tomu bylo třeba u řetězce H&M.

„Inovativní řešení ani postupy, jako je recyklace či upcycling, bohužel neřeší kulturu vyhazování. Podle našich studií jsme přišli na to, že většina lidí nosí jen 36 procent svého šatníku. Ostatní kousky si nakoupí a po čase nenošené vyhodí,“ říká Patsy Perry z univerzity v Manchesteru.

V letošním roce Prada představila z recyklovaného nylonu celý šatník.

I tento problém se však snaží řešit nová kohorta firem, která se zaměřuje na půjčování a výměnu oděvů nebo zprostředkování prodeje zboží takzvaně z druhé ruky. Mezi průkopníky v této oblasti patří nizozemská firma Mud Jeans, která pronajímá organické džíny. Můžete si je buď nechat, vyměnit, nebo vrátit. „Model pronájmu jednoznačně vítězí ve vyšším segmentu trhu, kde zákazníci nemusejí mít v úmyslu obléct šaty na více než jednu příležitost. Bohužel u nejevnějšího zboží je zkrátka snadnější nakoupit si nové věci online,“ dodává Perry.

Pre-loved

Za pravdu jí dávají i značky jako Burberry a Gucci, které se v průběhu pandemie rozhodly vstoupit na secondhandový trh. Ve spolupráci s platformami, jakými jsou Grailed nebo RealReal, jež se specializují na luxusní segment, opatřují certifikáty pravosti své zboží, které je často v perfektním nebo „pre-loved“ stavu.

Ve světě módy, ať už na molu, či v obchodě, ale bude vždy platit, že méně je více, a to především v době krize, která nás čeká v příštích letech a která zcela jistě promění ráz toho, co nosíme, i způsob, jakým budeme s oblečením nakládat. Přesvědčen je o tom i belgický návrhář Bruno Pieters, který už v roce 2012 přišel se značkou Honest By, jež u každého artiklu z nabídky uvádí přesný rozpis nákladů a marže a deklaruje, kde a kým byly jednotlivé části oděvů a doplňků vyrobeny: „Udržujte své oblečení co nejdéle nositelné. Snižte množství nových nákupů a zajímejte se o to, jak jednotlivé značky přistupují k výrobě i ke svým dodavatelům. Změna, jako vždy, začíná u každého z nás.“

Holandský projekt Wintervacht používá k vytváření nových kolekcí pouze staré oblečení ze second handů.

Vysoká cena produktu neznamena, že člověk svým nákupem nepodpořil dětskou práci nebo nenávratné znečištění jezera, které bývá v rozvojových zemích jediným zdrojem pitné vody.

Happy Place

Pět inspirativních osobností, které mají světu co říct, představuje pět míst, na kterých nacházejí štěstí.

Sandra Paur Berlín

Procestovala jsem celý svět, abych zjistila, že mým druhým domovem je Berlín. Město, které se vyrovnalo se svou minulostí a překročilo vlastní stín. Pozůstatky Berlínské zdi jsou neodmyslitelným symbolem rozdělení nejen Německa, ale i Evropy. Dnes na ní nenajdete jediný kousek, který by nepokrýval sprej. East Side Gallery, největší souvislý zbytek zdi, plní momentálně funkci pouliční galerie. Berlín se bezesporu stal centrem evropského graffiti, a tamní dopravní podnik dokonce loni vyhlásil anketu, zda se mají pomalované vozy metra čistit, nebo ne. Berličané si zvolili silou 80 % hlasů zachování graffiti. Zbožňuju jedinečnou multikulturalitu tohoto města. Po pádu Berlínské zdi v něm nechtěl žít nikdo – kdo mohl, utekl na Západ, a zůstalo tady tak v podstatě víc bytů než lidí. Do německé metropole se proto začali sjíždět umělci, punkeři a svobodomyšlní lidé různých kultur i vyznání. Vznikaly stovky squatů a zakládaly se dnes už legendární kluby. V současnosti se do Berlína každoročně stěhují stovky kreativců z celého světa a z někdejších nejchudších čtvrtí, jako je Kreuzberg či Neukölln, se stala nejžádanější hipsterská adresa. Atmosféra Berlína, jeho barvy, vůně a myšlení lidí se dají jen těžko popsat, musí se prostě zažít.

Sandra Paur je autorkou dokumentárního filmu *Girl Power o ženách v graffiti*. V průběhu natáčení procestovala celou Evropu, ale vydala se i do Ameriky či Afriky. Premiéra snímku proběhla ve více než čtyřiceti městech po celém světě. V roce 2018 se objevila v kampani značky Reebok po boku supermodelky Gigi Hadid.

Alexander
Dobrovodský
**Roubenka ve slovenských
Beskydech**

Zenová loučka uprostřed lesů slovenských Beskyd, zóna absolutního klidu a ticha – tam se nachází moje šťastné místo, roubenka, kterou jsem podědil po tátovi. Do nejbližší vesnice je to šest kilometrů pěšky skrze lesy a louky. Topí se tady dřevem v kamnech postavených z jílu a kamení, vymalováno je vápnem, postaru. Za posledních sto let se v tomhle domě vlastně nic nezměnilo, jen kůrovec spolykal les kolem. Když jsem byl dítě a táta vzdoroval tlaku režimu, roubenka byla místem našeho úniku. Měli jsme kozu, takže vlastní mléko a sýr. Bylo jednoduché si zvyknout, že člověk tady nic nepotřebuje – voda teče z pramene, který je obrostlý mátou, všude najdete borůvky, maliny a spoustu hub. Když sem dnes přijíždím z města, cítím se, jako kdyby zvukař stahoval hukot, jen místo v klubu ho stahuje v mojí hlavě.

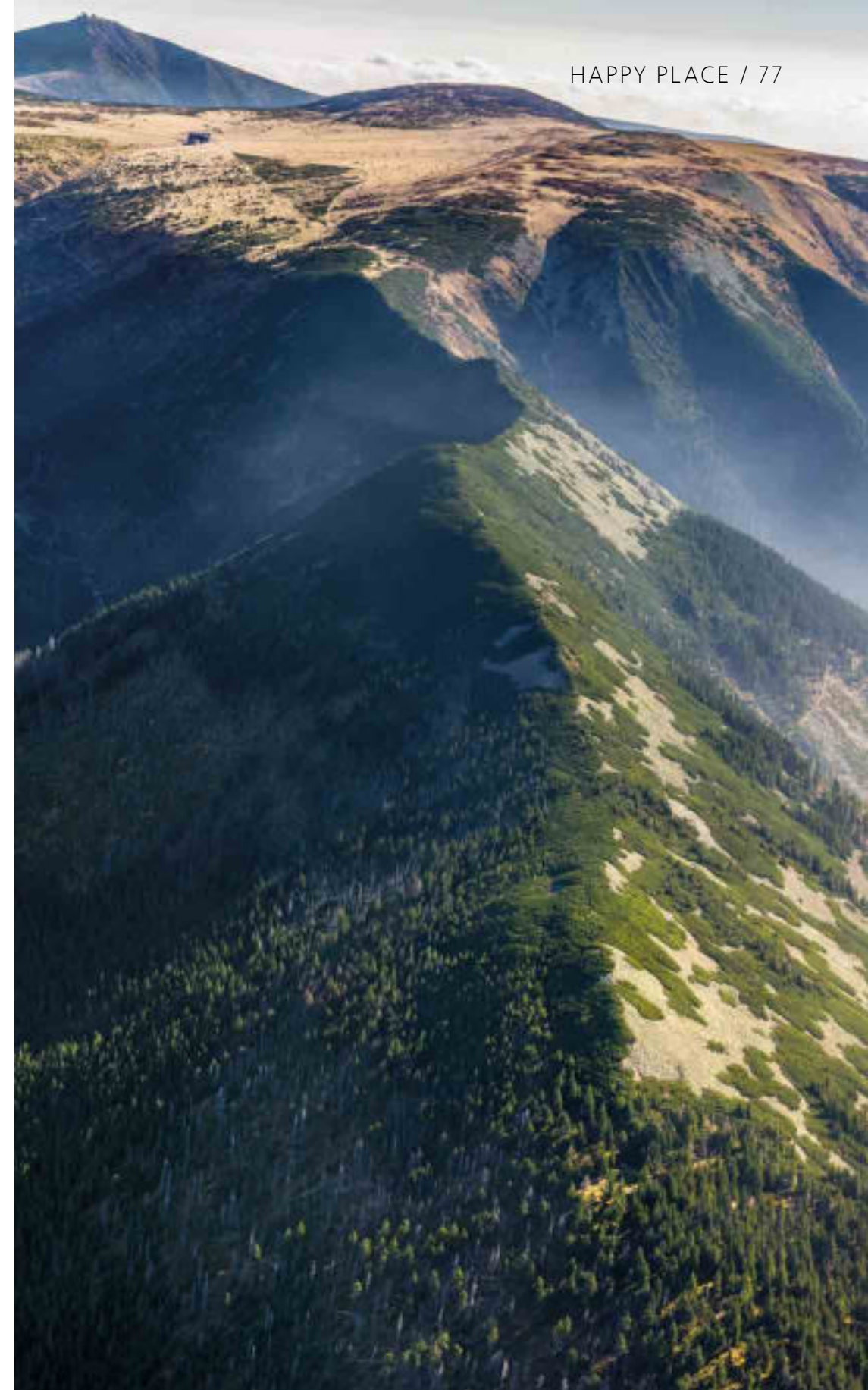

Alexander Dobrovodský patří mezi přední osobnosti české fotografické scény, ačkoliv jeho kořeny jsou rusko-slovensko-italské. Získal plné stipendium na Art Institute of Pittsburgh, kde vystudoval fotografii. Styl si následně tříbil v Nizozemsku, tady také našel svůj rukopis ovlivněný tamním světlem. V roce 2002 získal první místo v kategorii Portrét v soutěži Czech Press Photo. Je autorem mnoha prestižních kampaní pro mezinárodní značky.

Petr Vágner
Krkonoše

Kdybych si měl vybrat jen jedno místo, kde se cítím vždycky šťastný, byly by to Krkonoše. Asi 324 kroků nad Voseckou boudou směrem na Labskou znám úžasné místo s úchvatným výhledem do údolí. Pode mnou je vidět Harrachov a nádherná hra kopců, které se schovávají jeden za druhým. Úplně vzadu pak scenerii kraluje Jestěd s nejkrásnější budovou u nás. Mám ten pohled rád natolik, že máme doma v ložnici jeho fotografii přes celou jednu stěnu. Nakonec ložnice, můj soukromý vesmír klidu, je dalším mým šťastným místem.

Architekt a designér Petr Vágner již dvaadvacátým rokem spolupracuje s architektkou Evou Jiříčnou, vytvořili společně na 200 projektů a v roce 1999 se rozhodli založit v Praze studio AI-DESIGN, kde dodnes oba tvoří. V roce 2007 vyhrál Grand Prix Obce architektů za interiér.

Yvan Arpa
Kolumbijská Amazonie

Ze všech míst, co znám, se nejraději vracím do Kolumbie. Čas od času potřebuji odjet někam, kde mohu anonymně nasávat krásy života, a právě Kolumbie pro tento záměr skýtá nekonečné spektrum možností. Preferuji tady prosté ubytování, kde mohu být v kontaktu s autentickou dobrosrdečností místních, kteří mimochodem připravují tu nejlepší kávu na světě. Rád si na pobřeží pronajmu loďku a vydám se chytat ryby do vln Tichého oceánu nebo jen tak pozorovat neuvěřitelnou hru barev při západu slunce. Když chci zažít dobrodružství, mířím do amazonského pralesa, kde si člověk uvědomí svoji nepatrnost oproti přírodě. Každý krok v džungli může být vaším posledním, a to vědomí je fascinujícím způsobem osvobozujícím.

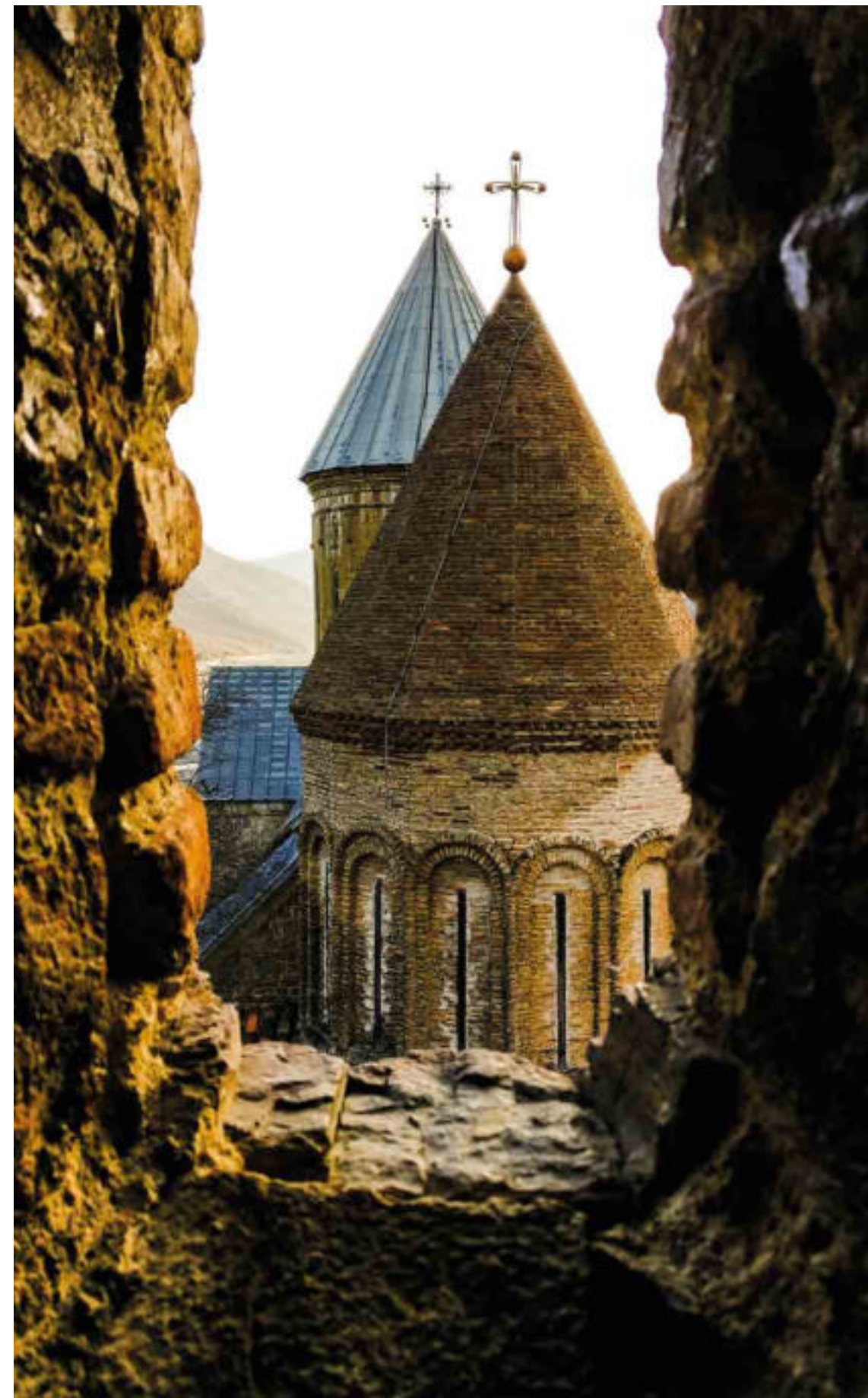

Švýcarský profesor matematiky Yvan Arpa našel svou životní vášeň v hodinkách a bojových uměních. Kariéru započal prací pro hodinářskou manufakturu Baume & Mercier, následně se dostal do vedení Hublot a byl součástí odhalení bestselleru Big Bang. Svou kreativitu propůjčil i dalším brandům, stojí například za designem smartwatch Samsung. Založil tři vlastní hodinářské značky – Spero Lucem vzdává hold Ženevě, Black Belt mohou nosit jen držitelé černého pásku v bojových uměních a extravagantní ArtyA vyjadřuje Arpovu lásku k nevšedním materiálům a designu.

Sylva Horáková Kavkaz

Ráda se vracím ne do jedné země, ale do jednoho regionu – na Kavkaz. Prožila jsem tam více než šest let během prací na rozvojových a humanitárních projektech, a i když jde o v mnohém problematickou část světa – jako křižovatka různých národů a etnik je bohužel místem mnoha konfliktů – tak jsem si ho naprosto zamilovala. Může za to neuvěřitelná pohostinnost místních lidí, vynikající gruzínská či arménská kuchyně, působivé památky či přehledná příroda definující v podstatě celou oblast. Kavkazská rozmanitost mě vždy bavila, v srdci mi zůstaly jedinečné kláštery v Arménii, ledovce ve Svanetii, černý magnetický písek v Ureki u Černého moře, skalní město Vardzia, staré historické město v Baku, horské jezero Ritsa v Abcházii, obří mešita v Grozném... Všechno to jsou ale jen střípky toho, co lze na Kavkaze vidět a zažít.

Ředitelka české kanceláře mezinárodní humanitární organizace Lékaři bez hranic Sylva Horáková strávila dlouhá léta rozvojovou a humanitární prací v zemích postsovětského sektoru, jako je Rusko, Gruzie, Ázerbájdžán, Arménie nebo Abcházie. V letech 2014–2019 působila jako ředitelka Centra pro lidská práva a demokracii pro organizaci Člověk v tísni. Spolu s kolegy podporovala disidenty a lidskoprávní aktivisty působící v zemích s restriktivními režimy. Českou pobočku organizace Lékařů bez hranic vede od března 2020.

Odpovědné investování aneb Když se v bankovníctví zazelená

Udržitelné a zároveň odpovědné investování je nový rozměr finančnictví, který přináší nejenom dobrý pocit, ale i mnohá chytrá řešení a v neposlední řadě zisk. Faktor udržitelnosti nás ovlivňuje čím dál více a stává se silným trendem současnosti. Tak jako jsme si už například zvykli třídit odpad, a naše země je v této disciplíně skutečným premiantem, faktor udržitelnosti se přesouvá i do dalších oblastí téměř nadzvukovou rychlostí.

Snad nejlépe vystihuje podstatu udržitelnosti zkratka ESG. Písmeno E je z anglického Environmental a vyjadřuje šetrnost k životnímu prostředí. Jedná se například o ochranu přírodních zdrojů, snižování emisí uhlíkových plynů, budování nových zdrojů obnovitelné energie a v neposlední řadě i efektivní práci s odpady. Druhým písmenem je S, z anglického Social, a znamená společenskou zodpovědnost. V rámci této oblasti se klade důraz na zdraví a bezpečnost při práci, dostupné vzdělávání, ale i na vyváženost mezi generacemi a pohlavími. Poslední písmeno G pochází z anglického Governance a můžeme si pod ním představit efektivní strukturu řízení firem tak, aby se správně naplňovaly zájmy a vůle akcionářů, aby ve společnostech fungovaly nezávislé kontrolní mechanismy a aby veškerá činnost firem a managementu byla maximálně transparentní.

Co tedy přináší investování do udržitelných projektů či firem, které si za svůj cíl vybraly právě tuto vlastnost? Pro mnohé z nás dobrý pocit, že mohou přispět k lepšímu životu na této planetě pro nás, naše děti i další generace. Hodnotu investic do udržitelnosti ovšem lze vyjádřit i finančně. Existují studie, které tuto oblast dlouhodobě sledují a ohodnocují.

Ve všech pěti hlavních regionech světa zažívají udržitelné a odpovědné investice od roku 2016 strmý růst.

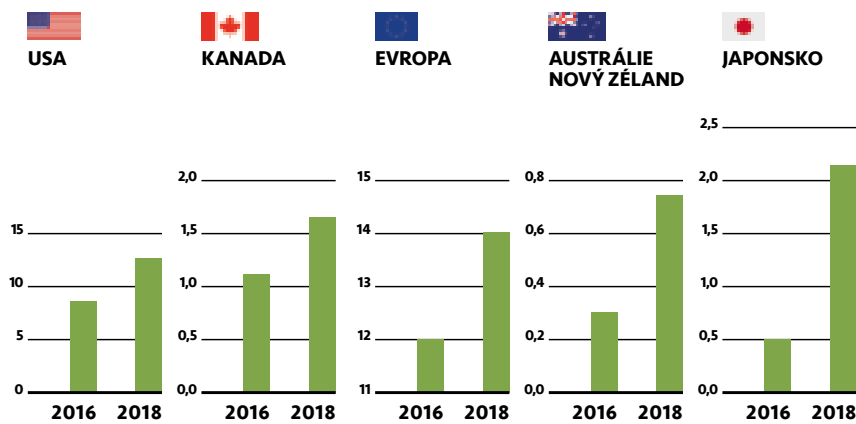
Investice do inovací

Příklady z praxe ukazují, že firmy s vysokým ESG skóre mají nižší náklady na svůj kapitál. Nižší náklady neznamenají pouze možné vyšší zisky, ale i významnou konkurenční výhodu. Další studie

prokazují, že tyto firmy zároveň mají vyšší investiční a provozní výkonnost. V rámci investiční výkonnosti dosahují lepší návratnosti svých investic, u provozní výkonnosti pak dodávají spolehlivější výrobky či služby, které jsou trvanlivější, s nižší poruchovostí či chybovostí. Tyto firmy jsou zároveň velmi flexibilní při inovacích a dodávání nových výrobků na trh, jednoduše jsou rychlejší než ostatní. Ano, a právě inovace přinášejí řadu chytrých řešení, která nás obklopují doslova na každém kroku. Jde například o chytré domácnosti, chytrá města, auta a podobně, která za nás zefektivňují, kontrolují a optimalizují mnoho rutinních činností. V neposlední řadě mají firmy s vyšším ESG skóre nižší rozkolísanost svých zisků v obdobích nejistoty, což jsme názorně viděli v uplynulém ‚covidovém‘ roce například u technologického sektoru, významného zástupce ESG segmentu.

Trend nejsilnějších

Prostor pro udržitelné investice se celosvětově zvyšuje. Ve všech pěti hlavních regionech světa zažívají udržitelné a odpovědné investice od roku 2016 silný růst – v Austrálii a na Novém Zélandu, v Kanadě, Evropě i USA, obzvláště silný růst je pak zaznamenáván v Japonsku. Ve všech těchto regionech mají udržitelné investice velký podíl na celkových profesionálně spravovaných aktivech. Ze spravovaných aktiv v celém světě činily v roce 2018 udržitelné investice 30,7 bilionu USD, což znamená 34% nárůst oproti roku 2016, přičemž toto číslo dále celosvětově roste.

Zdroj: Raiffeisen KAG, @by stellwanger it. dev.

Zdroj: Publikace Global Sustainable Investment Review 2018 vydaná Global Sustainable Investment Alliance, www.gsi-alliance.org; aktiva jsou uváděna v miliardách USD. Všechna aktiva za rok 2016 jsou přepočtena ve směnných kurzech ke konci roku 2015 na USD. Všechna aktiva za rok 2018 jsou přepočtena ve směnných kurzech platných v době vykazování na USD.

Udržitelnost v genech: Raiffeisen Capital Management

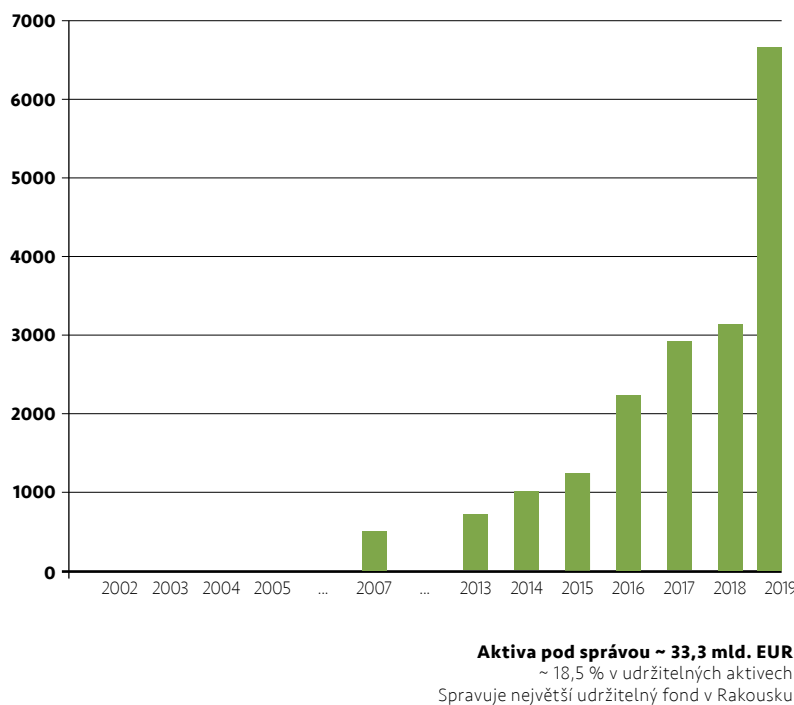
Společnos Raiffeisen Capital Management je jedním z poskytovatelů uplatňujících obzvláště důsledný přístup k udržitelnosti. Tato dceřiná společnost Raiffeisen Bank International AG je jednou z předních společností investičních fondů v Rakousku. Jakožto zakládající člen iniciativy Raiffeisen Sustainability Initiative se Raiffeisen Capital Management již přes deset let soustředí na udržitelné hodnoty. Před několika lety se společnost strategicky jasně vymezila tématem udržitelných investic. Ale to není vše: společnost Raiffeisen Capital Management se také ve velké míře opírá o dialog se zákazníky a zájmovými skupinami a působí jako styčný bod pro veškeré otázky týkající se udržitelných investic.

Udržitelné řešení i v nabídce privátního bankovníctví FWR

Jsm rádi, že už nyní můžeme nabídnout možnost investování do této dynamicky se rozvíjející oblasti. Již v loňském roce jsme vytvořili produkt FWR Strategy 45 ESG, který se cíleně zaměřuje na oblast udržitelnosti. Jedná se o fond kvalifikovaných investorů, který je vydaný v české koruně a primárně investuje do ESG fondů Raiffeisen Capital Management. Participujeme tak na dlouholetém know-how našich rakouských kolegů v oblasti udržitelnosti.

Investiční proces uplatňovaný společností Raiffeisen Capital Management je velmi striktní a získal mnoho ocenění. Koncept udržitelnosti integrující kritéria ESG znamená mnohem více než prosté výjimky a je založen na třech pilířích: vyvarovat se, podporovat a ovlivňovat. Interakce mezi těmito třemi prvky je předpokladem pro odpovědné řízení udržitelných fondů. Analýza udržitelnosti zohledňuje více než 100 kritérií z oblasti životního prostředí, společnosti a kultury řízení. Jsou tak například upřednostněny společnosti, které ve své výrobě dbají na nízkou spotřebu vody, nízké emise CO₂ nebo snižování objemu odpadu. Jinými významnými kritérii jsou také příkladné zacházení se zaměstnanci v rámci celého dodavatelského

řetězce nebo nezávislý orgán dohledu nad vedením. Vědomě se neinvestuje například do zbrojního průmyslu, zemědělských surovin či firem spojených s korupcí nebo dětskou prací. V neposlední řadě je nutné říct, že tento investiční proces nepředstavuje kapitálovou ochranu.

Náskok v nezvratném vývoji

Ať už se investorovi udržitelnost líbí a fandí jí, nebo je naopak konzervativnější a považuje celý trend za další módní vlnu, jedno je již dnes zřejmé – udržitelnost se stane novým standardem. Je tedy dost možné, že za pár let se již o udržitelnosti nebude tolik mluvit, ale jen proto, že se bude považovat za samozřejmost. Až tak silně současný trend udržitelnosti vnímáme. Je na každém, zda se bude snažit ho využít, nebo bude čekat, co se bude dít dál. My při správě peněz volíme první cestu.

Oboustranné
kašmírové pončo
JOSEPH / 28 680 Kč

Prostorná kabelka Peekaboo
ISeeU v kombinaci telecí,
jehněčí a ovčí kůže
FENDI / 99 060 Kč

Masivní náramek
z 18karátového zlata
v designu Elsy Peretti
TIFFANY & CO. /
info o ceně na vyžádání

Tierra

Vypasované úpletové body
s balonovými rukávy
HAIGHT / 13 520 Kč

Saténové kalhoty
s výraznými sklady
ZUZANA KUBÍČKOVÁ /
13 900 Kč

Intenzivní
rozjasňovač
s gelovo-pudrovou
texturou

FENTY BEAUTY / 1070 Kč

Semišové baleríny s ostrou špičkou
a pohodlnou koženou podešví
JIMMY CHOO / 12 440 Kč

10 důvodů

proč jsou Finové
nejšťastnějším národem
světa

Nekonečná zima, dlouhé temné večery a vysoké životní náklady. Koho by napadlo, že právě v těchto podmínkách bude žít ten nejšťastnější národ na světě? Už potřetí za sebou obsadilo Finsko nejvyšší příčku v žebříčku štěstí vyhlašovaném každoročně Organizací spojených národů. Přitom místní obyvatelé rozhodně nepatří k nejbohatším a tropické pláže také nemají co by kamenem dohodil. Klíč ke štěstí ale může být ukryt zcela jinde. V čem spočívá tajemství šťastných Finů?

Saunanjälkeinen

Jak říká finské přísloví: „Nejdřív postav saunu, až potom dům.“ Nikde jinde na světě není saunování tak neoddělitelnou součástí národní kultury jako právě ve Finsku. Do sauny chodí všichni, od nejmenších dětí až po seniory, a to s takovou pravidelností, že po několika dnech bez sauny se Finové cítí neúplní a bez energie. Sauna představuje očistný rituál duše i těla, který je praktikován se stejnou úctou jako návštěva posvátného místa, a stmeluje lidi napříč věkem i společenskými vrstvami podobně jako jídlo. Celý rituál nejlépe vystihuje finské slovo „saunanjälkeinen“, které vyjadřuje pocit dokonalé relaxace po saunování.

Otužování těla i ducha

Saunové seance jsou spojeny nejen s příjemným prohřátím, ale i s rychlým osvěžujícím ochlazením. Právě to je podle skalních příznivců saunování klíčem k nejvyšší euforii. Vysekaná díra v ledu vyzývá k odvaze, nad skokem do mrazivé lázně ale není radno dlouze přemýšlet. Otálení není v místní kultuře zvykem, už od prvních krůčků se malí Finové učí nadechnout, zatnout zuby a na chvíli vydržet i ten největší diskomfort. Se stejnou grácií, jako se po hlavě vrhají do ledové vody, pak zvládají i strasti všedního dne. Vědí totiž, že jakákoliv výzva s sebou v závěru nese pocit štěstí a radost z překonání sebe sama.

Jídlo, jídlo, jídlo

Finové jsou požitkáři, kteří si chtějí každý pokrm vychutnat všemi smysly, a jídlo je zde společenským zážitkem. Hlavní město Helsinky je centrem vzrušující gourmet scény, kde se mísí tradice s vášní pro inovaci. V roce 2011 tu Timo Santala se skupinou přátel odstartoval dnes již světově proslulý Den restaurací, během kterého si může kdokoliv na 24 hodin otevřít své vlastní bistro, bar, kavárnu nebo jiný kulinářský podnik. Tato oslava gastronomie a kreativity se koná čtyřikrát do roka a dle místních by mnohé pop-upy klidně mohly měřit síly s michelinskými restauracemi. Těch je mimochodem jen v Helsinkách celkem šest.

Návrat k přírodě

Křišťálové vodní plochy zrcadlí temně zelené borovicové háje, kroky tlumí jemný písek, udusaná hlína nebo jehličí. Okolo panuje ticho, které narušuje jen šum vánku ve větvích a občasné ptačí švitoření. Vzduch sám o sobě voní – lesem, přírodou, čistotou. Více než 70 % finského území pokrývají lesy a dohromady tvoří oblast rozlohou větší než Velká Británie. Kontrastem k nim je zhruba 180 tisíc jezer, která tvoří impozantní archipelaga a oázy klidu. Ve Finsku najdete ty nejčistší vody i vzduch, a místní příroda je tak ideálním únikem z velkoměsta. Už pouhá svižná procházka stačí ke zvýšení hladiny kyslíku v těle a člověk náhle zjistí, že se mu nejen lépe dýchá, ale má i lehčí mysl.

Na vlně sportovní euforie

Fyzická aktivita s sebou přináší vlnu endorfinů a kde jinde se na ní můžete svézt lépe než ve Finsku. Široká škála zimních sportů láká každoročně na sever nadšené lyžaře, skialpinisty i běžkaře. Kluziště jsou obsypaná hokejisty a pro mnohé je hokejový tým druhou rodinou. Léto je naopak ideální k dlouhým vyjížděním na kánoích, projížděním na kole či vícedenním výšlapům. Populární jsou zde ale i aktivity, které nikde jinde nenajdete. Od roku 1992 se ve městě Sonkajärvi konají závody v nošení manželek přes překážkovou dráhu. Finové tyto závody bez nadsázky nazývají extrémním sportem, a ačkoliv se disciplína může zdát jakkoliv bizarní, hlásí se k ní příznivci z více než 50 zemí světa.

Smysl pro design

Skandinávie je Mekkou minimalistického designu a Finsko v tomto oboru hraje významnou roli. Fenomémem jsou malé chatky na ostrovech či uprostřed lesů, které využívají každíčký centimetr v zájmu zajištění maximální funkčnosti, ale i prostorné stavby tvořené strohými liniemi, dřevem a prosklenými plochami. Finsko udává designové trendy už více než půlstoletí – přineslo světu ikonické křeslo Bubble Chair od Eera Aarnia, proslavené jednou z bondovek, i jedinečné květinové vzory textilní značky Marimekko, které si zamilovala dřívější první dáma USA Jackie Kennedy. Smysl pro krásu a styl protíná každý aspekt finské kultury.

Světlo a tma

Je jen málo míst na světě, kde se v průběhu roku mění světelné podmínky tak, jako ve Finsku. V létě za polárním kruhem dlouhé měsíce slunce vůbec nezapadá a nekonečné dny se nesou v duchu pohanských oslav a festivalů. S příchodem zimy je střídají dlouhé noci, zahalené do magického svitu polární záře, která byla v dávných dobách přisuzována putujícím duším. Hra světla a tmy popírá tradiční koncept dne a noci, deformuje perspektivu času a navozuje atmosféru, která je s každým douškem opojnější.

Offline

Ať už se vydáte za polární kruh do mrazivého Laponska, nebo vyrazíte na týdenní cestu lodí po největším finském jezeře Saimaa, šance, že narazíte na davy lidí, je mizivá. Finská příroda poskytuje soukromí a prostor každému, kdo po něm touží, ale zároveň nabízí nezbytné zázemí všude, kde je to potřeba. Uprostřed divokých lesů či na jezerních ostrovech objevíte perfektně vybavené kempy, v národních parcích drsného severu mohou dobrodruzi přespát v dřevěných srubech. Odstřižení od elektřiny, telefonního signálu i shonu všedního dne přináší pocit nebývalého uvolnění. Luxusnější únik dopřeje i řada sofistikovaných soukromých resortů, citlivě zasazených do okolní krajiny.

Respekt k pravidlům

Finsko patří mezi nejbezpečnější země Evropy a je také jedním z mála míst, kde se ztracené peněženky a mobilní telefony povětšinou vrátí ke svému právoplatnému majiteli. Před dvěma lety provedli redaktoři časopisu Reader's Digest sociální experiment, během kterého úmyslně „ztratili“ na veřejných místech v Helsinkách tucet napěchovaných peněženek s doklady a kontaktem. Pouze po jedné se slehla zem, ostatní byly nahlášeny a vráceny. Finové zkrátka kriminalitu nemají v genech, a i když se v zahraničí vždy doporučuje obezřetnost, ve Finsku se člověk zkrátka hned cítí o trochu lépe.

Sisu

V každém jazyce se najde slovo, které v sobě snoubí tolik kultury, historie a specifických prožitků, že jej žádná jiná řeč nedokáže adekvátně vystihnout. Patří mezi ně i „sisu“, tedy termín, v němž se finské odhodlání vytrvat i navzdory příkoří protíná s jakousi vnitřní energií, která člověka pohání dál. Sisu je ztělesněním postoje finského národa, který, ať už stojí tváří v tvář jakékoliv situaci, vyrazí jí odvážně vstříc a utká se s ní se vztyčenou hlavou. Tato filozofie po staletí udává podobu života na drsném severu, a pokud se zeptáte kteréhokoliv Fina, ať už v sauně, nad sváteční tabulí, či uprostřed nedotčené přírody, dříve či později vám prozradí, že právě „sisu“ je tím tajemným klíčem k finskému štěstí.

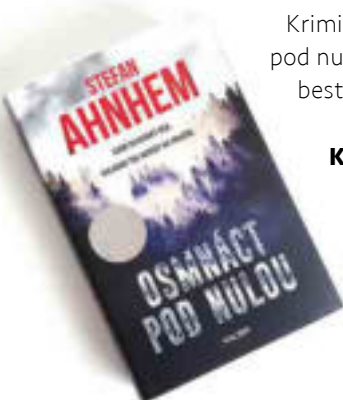
Funkční parka ze speciální kolekce 2 Moncler 1952, která vzdává hold původní identitě značky založené právě v roce 1952
MONCLER / 39 250 Kč

Sluneční brýle s rámečkem navazujícím na designovou historii 80. let
PERSOL / 6770 Kč

Vlněný slim fit rolák s dvouvrstvými manžetami
BOGNER / 8500 Kč

Krimi thriller Osmnáct pod nulou od švédského bestselleristy Stefana Ahnhema
KOSMAS / 339 Kč

Nová interpretace půlstoletí starého modelu ikonických digitálních hodinek Pulsar se letos představila pod názvem PSR a samozřejmě také s řadou technických inovací

HAMILTON / 20 000 Kč

Pevné hikingové boty v kombinaci semiše, plátna a kaučuku
PRADA / 21 130 Kč

Expedice

Ultralehké nepromokavé trekingové kalhoty s pružností ve čtyřech směrech a funkčním zónováním
ARC'TERYX / 3300 Kč

Praktický a funkční batoh ze speciálně upraveného plátna s koženými detaily
BLEU DE CHAUFFE / 9190 Kč

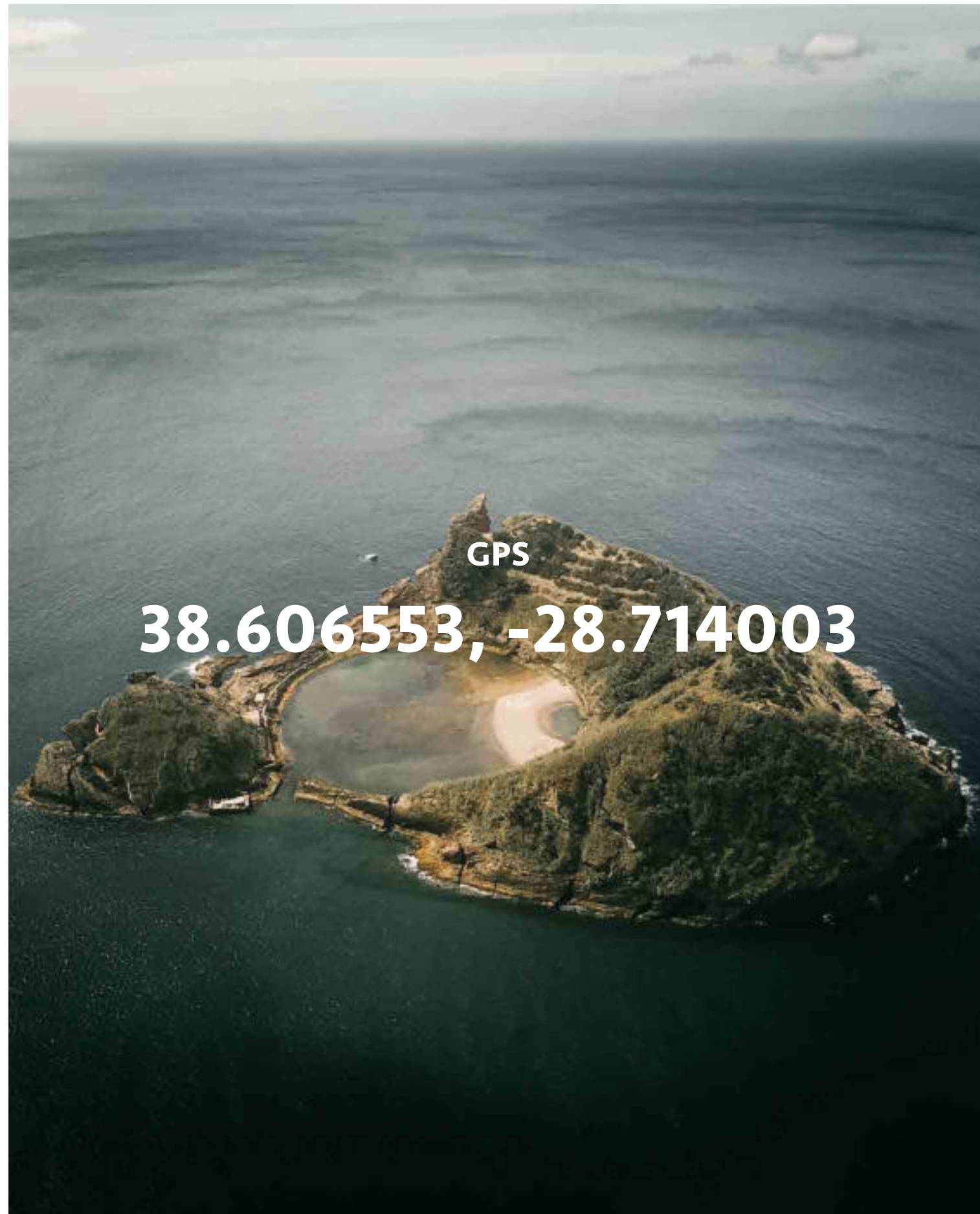

Tisíc odstínů zelené

gettyimages
zodebala

868007110

Tolik variací zelené jako na Azorech na žádném jiném místě nenajdete. Hrstka sopečných ostrovů vzdálená necelé tři hodinky letu od pobřeží Portugalska je jedním z nejstřeženějších tajemství Evropy a láká na divokou přírodu, dobrodružné extrémy, ale i fantastická vína.

Někteří jim přezdívalí Evropská Havaj, ale široké písčné pláže ani davy turistů zde nečekejte. Azorským ostrovům vévodí nespoutaná divočina, dřímající sopky a počasí, které dokáže ve chvílce překvapit. Nabízí díky tomu zážitky, o nichž si milovníci turisticky neprobádaných koutů světa nechávají zdát. Souostroví administrativně patřící Portugalsku leží na předělu Africké, Euroasijské a Severoamerické tektonické desky a už svou polohou představuje pro mnohé nesnadnou výzvu. Ne příliš frekventované spojení mezi jednotlivými ostrovy navíc mnohdy vyžaduje pečlivé plánování. Odměnou je však naprostá intimita provázející cestovatele na každém kroku.

Křižovatka žívlů

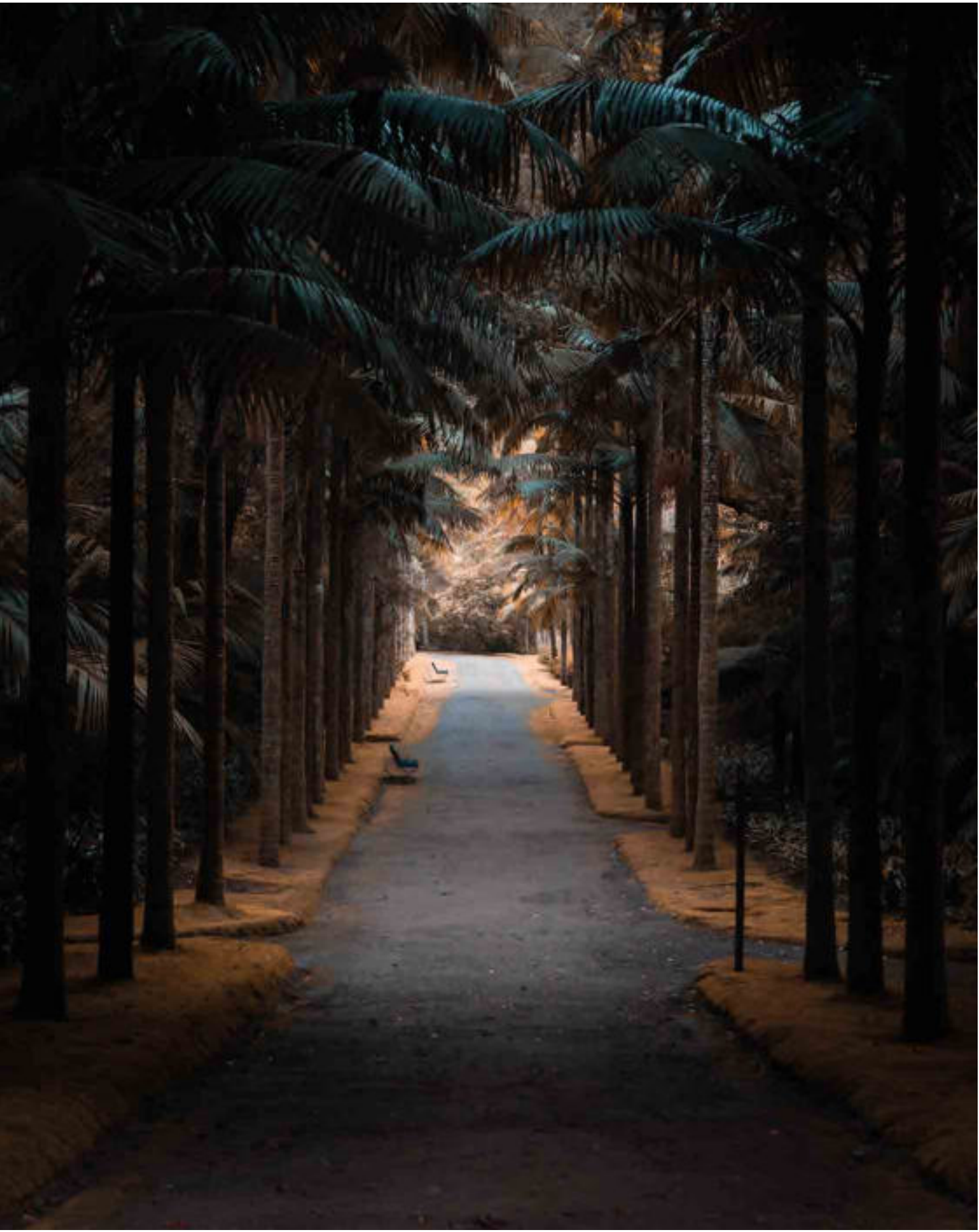
Vstupní branou do tohoto přírodního ráje je ostrov São Miguel, který je zároveň největším z celého souostroví. Hlavní město Ponta Delgada bylo ještě před lety vlivem diktátorského režimu minulého století místem, které mělo pramálo co nabídnout. Nejen díky kulturním dotacím Evropské unie však v posledních letech začíná pulzovat vzrušujícím životem plným umění, hudby a skvělého jídla. Streetartové festivaly proměnily omšelé ulice v galerii pod širým nebem. Několikrát do roka se místní roztančí v rytmu pouličních hudebních událostí a do každého zákoutí se rozprostře at-

mosféra nekonečného večírku. Stopy po kdysi ospalém městě tak připomínají už jen tichá nedělní rána zasvěcená poklidným bohoslužbám.

To právě dobrodružství však čeká za zdmi hlavního města. Ostrov s rozlohou bezmála 750 kilometrů čtverečních je přehlídkou přírodních krás. Tyrkysová kráterová jezera střídají zelené pastviny a husté pralesy, nad termálními prameny se vznášejí obláčky páry. Temně modrý oceán omývá načernalé útesy a celá tato podívaná se rozprostírá na úpatí hor a vulkánů, po kterých se táhnou voňavé lány fialových hortenzií. V jeden den můžete surfovat s delfíny ve vlnách Atlantiku, prodírat se divočinou k vodopádům i sledovat západ slunce z vrcholku aktivní sopky. Po dlouhém dni nastává na Azorech čas relaxovat u hostiny z plodů moře s koktejlem umně snoubícím místní zelený čaj, mátu, ananas z lokálních plantáží a bílý rum. Už jsme zmínili, že Azory jsou rájem na zemi?

Na hřebenech kaldery i vln oceánu

Hlavní ostrov lze objevovat mnoha způsoby. Vedle tradičního auta či skútru je vyhledávaným prostředkem také elektrokolo. Bez velké námahy lze tímto způsobem poznávat krásy kaldery Sete Citades, která vznikla propadem sopečného kráteru již v prehistorické době a její konečnou podobu dotvořila mohutná erupce v 15. století. Na dně se rozkládá malebná stejnojmenná vesnička a dvě odlišně zbarvená jezera – modré Lagoa Azul a zelené Lagoa Verde – která od sebe dělí pouze uzounký pruh pevniny. Výhledy z hřebenů

Tyrkysová kráterová jezera střídají zelené pastviny a husté pralesy, nad termálními prameny se vznášejí obláčky páry.

kaldery jsou opěvovány jako jedny z nejkrásnějších na světě, zejména pak z bodů Boca do Inferno a Vista do Rei. Za vskutku nedotčenou přírodou se vyplatí vyrazit do samotného srdce ostrova, k jezeru Lagoa do Fogo, které spadá do přírodní rezervace. V jezeře vysoko v horách není dovoleno koupání ani rybaření, ovšem jen samotný trek ohromuje rozmanitou krásou přírody.

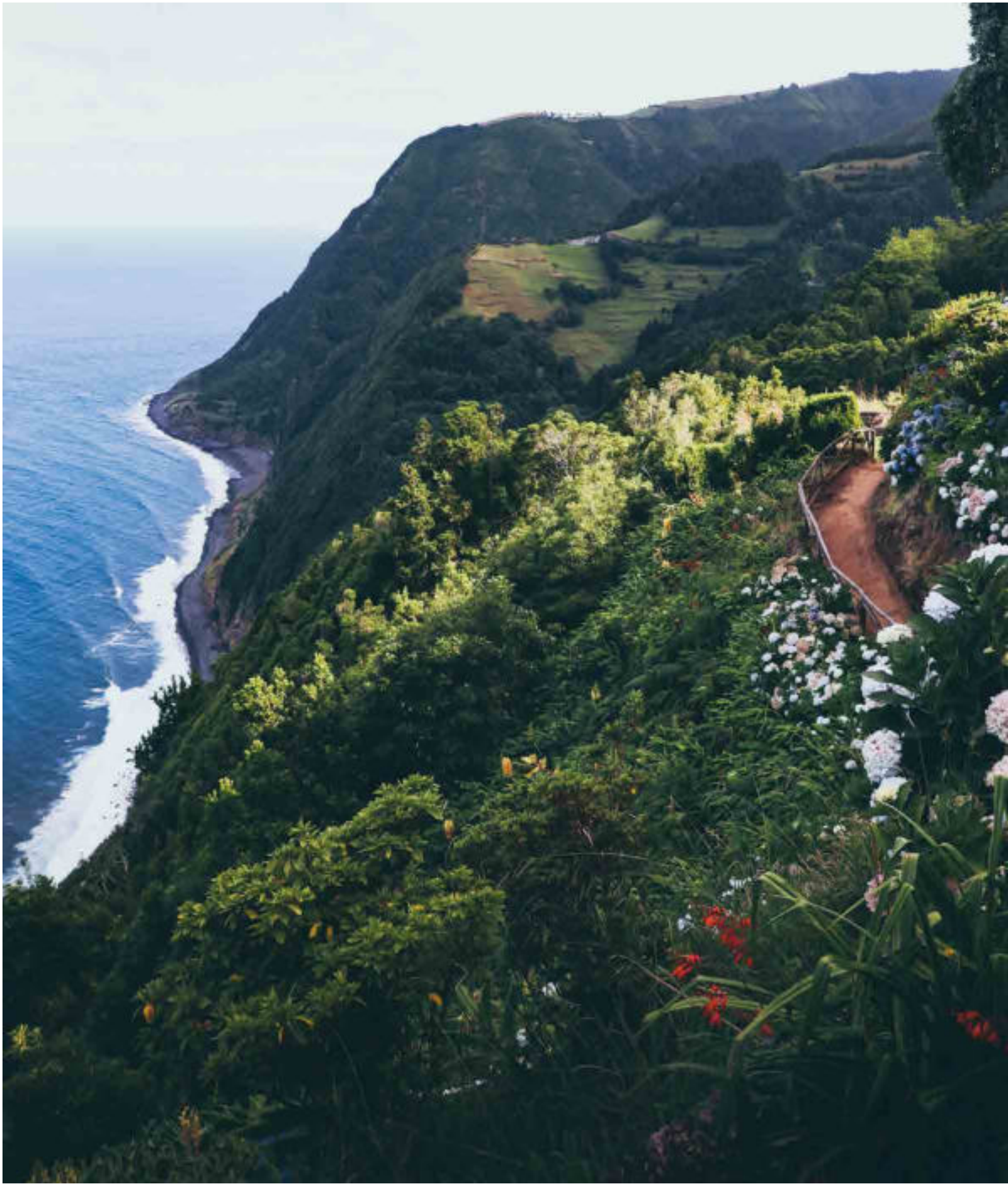
Pokud vás láká trochu větší porce adrenalinu, divoké říčky a vodopády zejména v okolí Ribeira Dos Caldeirões nabízí po celý rok fantastickou příležitost pro canyoning. Nebo zamiřte na pobřeží Ribiera Grande, které se pyšní ideálními podmínkami pro surfování. Hlavní sezona tu probíhá od října do února, kdy ostrov hostí i světovou surfařskou ligu, ale projet se na vlnách lze i na podzim či na jaře. Zimní měsíce či špatné počasí vedle surfu svádí k relaxaci v horkých pramenech. Na ostrově jich je ke koupání nespočet, v údolí Furnas lze ale návštěvu pramenů spojit s gastronomickým zážitkem. Kuchaři restaurace Caldeiras & Vulcões využívají horkou sopečnou půdu k pomalému dušení pokrmu Cozido das Furnas. Kousky kuřete, jelítka, hovězího a vepřového se společně se zeleninou naloží do velkého hrnce, přikryjí plátýnkem a hned zrána zakopou do vyhřáté půdy. O několik hodin později už je voňavá specialita servírovaná natěšeným hostům, kteří si ji předobjednali.

Elektřina byla na ostrov Corvo zavedena ani ne před padesáti lety a mnozí místní stále žijí spíše v souladu s přírodou.

Vody okolo ostrova Pico se od dubna do května hemží velrybami, a ačkoliv je s trochou štěstí a dobrým dalekohledem lze pozorovat z pobřeží, lepší je vyrazit jím naproti na palubě privátní jachty s oceánským větrem ve vlasech, sklenkou místního vína v ruce a v dobré společnosti.

Do všech koutů souostroví

Z hlavního města Ponta Delgada lze po většinu roku využít spojení na okolní ostrovy, přičemž každý z nich má svůj vlastní unikátní charakter, mikroklima, kulturu i oblíbené aktivity. Nejmenším z devítky Azorských ostrovů je západní Corvo, na kterém žije pouze kolem čtyř stovek obyvatel. Jeho území je začleněno mezi biosférické rezervace UNESCO a vedle potápění a šnorchlování zde návštěvníci zažijí opravdový únik od civilizace. Elektřina byla na ostrov zavedena ani ne před padesáti lety a mnozí místní stále žijí spíše v souladu s přírodou. Z vrcholku vyhaslého vulkánu lze za dobrého počasí dohlédnout na nedaleký ostrov Flores, který je stejně jako Corvo součástí rezervace a doslova Mekkou pro ornitology. Na ostrově se nachází desítky vodopádů schovaných uprostřed lesů nebo obklopených majestátními skalami a v kontrastu s všudypřítomnou zelení vytváří dramatické pozadí.

Druhý největší ostrov, Terceira, je naprostým opakem zmíněných přírodních rájů klidu. Definiuje ho živá kultura a tu zase každoroční oslava Sanjoaninas v historickém centru přístavního města Angra do Heroísmo, v jejíž atmosféře se nese celý červen. Ve vodách okolo pobřeží tiše spočívá několik lodních vraků, které jsou oblíbeným cílem zkušených potápěčů, ovšem pokud je vaším elementem spíše vzduch než voda, můžete se nad hladinou i divokým pobřežím proletět na paraglidu.

Víno zrozené z ohně

Na gastronomii, a především pak na dobré pití, láká centrální ostrov Pico. Jeho charakteristická a zcela bezprecedentní vinařská kultura mu vynesla zápis na seznam světového dědictví UNESCO. Jedinečnost tamním vínům propůjčuje neobvyklý terroir; réva roste na sopečné půdě a před drsnými větry Atlantiku ji chrání nízké čedičové zidky. Půda je poseta drobnými lávovými kameny, které se přes den vyhřejí sluncem a v noci poskytují hroznům příjemné teplo, které podporuje zrání. Vinice se táhnou i po úbočí vulkánu Ponta do Pico, který je se svou výškou 2351 metrů nad mořem nejvyšší horou Portugalska, a dokonce jedním z sedmi divů země.

Na pobřeží Ribiera Grande panují ideální podmínky pro surfování. Hlavní sezona tu probíhá od října do února, kdy ostrov hostí i světovou surfařskou ligu.

Počátky vinařství se na Azorských ostrovech datují do doby osídlování v 15. století a stejně jako vína z portugalské Madeiry byla i ta azorská hojně dovážena nejen do evropských přístavů, jako je Hamburg a Petrohrad, ale i na oba americké kontinenty. Révu bohužel později zdecimoval révokaz, ale s velkým úsilím bylo pěstování obnoveno a vínu se nyní daří celkem na třech ostrovech. Při návštěvě si určitě nenechte ujít fortifikované víno Lajido podobné Madeiře a velice atraktivní bílá vína Terras de Lava, Basalto a Frei Gigante produkovaná Cooperativou Vitivinícola da Ilha do Pico. Zajímavé je i Curral Atlântis z produkce Manuela N. F. de Faria.

Terras de Lava je typickým představitelem azorských vín pěstovaných na lávové půdě. V chuti jsou patrné tóny tropických a citrusových plodů, minerální svěžest a až slaný táhlý závěr.

**Výjimečnost spočívá
v detailech**

Na útesech východně od Ponta Delgady se v jednom místě, jímž je hotelová rezidence White Exclusive Suits & Villas potkává nadčasový design s prvotřídním komfortem a špičkovým servisem. Surové materiály propůjčují vzdušným prostorům rustikální ráz, výhled na nespoutaný oceán kontrastuje s klidnou hladinou bazénů. Čit pro detail je znát i ve zdejší kuchyni, umění šéfkuchaře Vasca Goncalvese dává vyniknout každé jednotlivé chuti ingrediencí, které mu denně dováží rybáři a zemědělci z blízkého okolí.

Bright side

Rtěnka Rouge Dior v kultovním odstínu 999 s novým sametovým efektem a ladící lak na nehty ve vysokém lesku

DIOR / 1139 Kč a 799 Kč

Kaskádovitý stříbrný náhrdelník s detaily z růžového zlata
HERMÈS / 200 270 Kč

Krátký overal na špagetová ramínka se skrytým zapínáním
ALEX PERRY / 19 500 Kč

Provokativní parfémová voda Rouge s intenzivní linkou kadidla, pepře a zázvoru, 100 ml
COMME DE GARÇONS / 3650 Kč

Dvouřadé vlněné sako v prodloužené délce
SAINT LAURENT / 52 120 Kč

Kotníkové kožené boty s masivní gumovou podešví
ALEXANDER MCQUEEN / 14 350 Kč

Skryté zárubně – inspirace pro moderní řešení

Vysoce designová novinka na trhu, která nabízí:

- absolutně čistý dveřní průchod bez obložek
- otevírání dveří k sobě i od sebe při dokonalém lícování se zdí
- použití pro posuvné i otočné dveře
- možnost atypické výšky dveří

48 hodin v Bruggách

The Old Fashioned Way

Do Brugg nevede přímá letecká linka, ale cesta z České republiky není nikterak složitá. Nej pohodlnější je využít přímý let do Bruselu a tam přestoupit na vlak. Koleje temnou romantiku města ještě umocní.

Vodní kanály, belgické vafle, kvalitní čokoláda, silné pivo a křupavé hranolky. Ano, i toto nabízí Bruggy, ovšem redukovat tak fascinující město na pár belgických klišé by byl hřích. Ocitnete-li se na tomto místě, zaplaví vás neochvějný pocit, že se dvojrozměrný obraz vlámského malíře přelil do 3D reality se vši historií a nespočtem příběhů, se vším pouličním cvrlikáním odrážejícím se od dláždění z kočičích hlav. Stačí si přát a po vodní hladině můžete poslat pozdrav do minulosti.

Přístav pro celý svět

Zdá se, že nejsilnější i nejautentičtější atmosféru si zachovávají místa, která zažila nejen vzestupy, ale i pády. A Bruggy, centrum provincie Západní Flandry ležící na severozápadě Belgie, je možné zařadit mezi ta nejpřitažlivější z nich. Město se ocitlo na vrcholu své slávy v 11. století, kdy zaujalo post obchodního centra s celoevropským významem. Díky přístupu k moři tu vzkvétal obchod s Anglií a Skandinávií, v němž Bruggy zastávaly nezastupitelnou roli. Tato éra rozkvětu trvala téměř čtyři století. Vyhlášené vlámské sukno, koření, nové techniky bankovníctví, to vše se stalo na dlouhou dobu středobodem úspěchu města, kam se sjížděli obchodníci z celého světa.

Staletí v bahně

Ovšem co je silnější než i to nejsilnější lidské odhodlání? Příroda. Na přelomu 15. a 16. století se postarala o osud Brugg, jejichž rozkvět postupně zhatil písek, bláto a hniloba. Zanesený kanál Zwig přestal nabízet přístup k moři a dosavadní přístav byl odříznut nejen od životodárných vod, ale i od obchodu. Na Bruggy se snesla doba temna, která trvala několik století. Snad právě tato nešťastná okolnost zabraňující dalšímu rozvoji zakonzervovala město v podobě, která je dnes zdrojem jeho výjimečnosti.

Bruggy žijí převážně z turistického ruchu. Ten tady započal po vydání románu Bruges-la-Morte v roce 1892. Jeho autor Georges Rodenbach Bruggy popisuje jako místo smrti, špíny a chudoby. Tehdy novela vyvolala pořádný rozruch a silnou nevoli místních. Ti však ještě nevěděli, že negativní reklama je také reklama. Do útrob města se záhy začali sjíždět milovníci romantismu, temného středověku a tragických příběhů. Staletí úmorné nouze skončila – turisté znamenali a dodnes znamenají peníze, přestože Bruggští stále hůře nesou, že v sezoně počty návštěvníků vysoko přebíjejí ty jejich.

Ve jménu svaté Krve

Centrum Brugg není nijak rozsáhlé, žije zde asi 20 tisíc stálých obyvatel. Přesto je v úzkých uličkách stále co objevovat. Přímou v jádru města se rozléhá náměstí Markt obehnané desítkami restaurací a obchodů, nad nimiž ční 83 metrů vysoká radniční věž Belfried s proslulou zvonkohrou. Sama radnice vévodí dalšímu přilehlému náměstí Burg. Zde najdete také jednu z největších atrakcí města, která dlí ve skrytu zdí baziliky svaté Krve. Vystoupáte-li po renesančních schodech do neogotické přístavby baziliky, jejíž nejstarší část pochází z poloviny 12. století, pravděpodobně narazíte na frontu. Nenechte se však odradit, trpělivě vyčkejte a vnímejte zvláštní atmosféru. To se mísí vzrušení i nedočkavost návštěvníků. Věřící i nevěřící z celého světa se

sjíždějí právě sem, aby na vlastní oči spatřili významnou křesťanskou relikvii – ampulku s krví Ježíše Krista. Ta se sem podle legendy dostala během druhé křížové výpravy. Nekažte si zážitek a zapomeňte na chvíli, že o pravosti svaté Krve se přirozeně vedou odvěké spory.

V rukou Michelangela

Vliv silné křesťanské víry v Bruggách, kterou Rodenbach ve svém románu popisuje dokonce jako chorobnou religiozitu, je patrný na mnoha místech. Mezi významné památky středověku patří největší chrám města zasvěcený Panně Marii, jehož věž dosahující výšky téměř 116 metrů je tou nejvyšší v celé Belgii. Uvnitř navíc najdete Madonu s dítětem z roku 1505 z dílny italského renesančního sochaře Michelangela Buonarrotiho. V těsném sousedství se nachází komplex středověkých budov – nemocnice svatého Jana z 12. století, která kromě autenticky zařízené lékárny nabízí i sbírku význačné osobnosti vlámského malířství Hanse Memlinga.

Jedinečná plavba

Mluvíme-li o takzvané vlámské škole, která označuje nizozemské, respektive belgické malíře od 15. století (tehdejší Nizozemsko se nacházelo na území Belgie), nelze vynechat další jména jako Hieronymus Bosch nebo bratři Jan a Hubert van Eyckovi. Jejich styl a odkaz jsou natolik výrazné, že by bylo chybou jejich díla nespátřit na vlastní oči, proto zamiřte do některé z galerií, kupříkladu do Groeninge Museum.

Bruggy bývají označovány jako Benátky severu a při procházce městem je celkem zřejmé proč. Řeka Reie proplétá své prsty mezi křivolakými uličkami a dovedně opravenými středověkými domy. Stojí za to si je prohlédnout i z jiné perspektivy a nalodit se na jeden z výletních člunů. Plavba vás zavede na tajemná místa, jež by jinak zůstala oku skrytá. Objevte tajné zahrady, podplavete pitoreskní mosty a spatříte malebná zákoutí.

Bruggy jsou nejkrásnější z vodní hladiny kanálů, které se proplétají městem a odhalují jeho skrytou tvář plnou tajných zahrad.

Na vafle trochu jinak

Vysoká gastronomie zažívá v Bruggách posledních let zásadní rozmach, a tak zde můžete kromě tradičních mušlí po-večeřet také ve čtyřech michelinských restauracích. Kromě progresivní L.E.S.S. s asijskými fusion tendencemi, francouzské Den Gouden Harynck a Zet’Joe Ge-erta van Heckeho se nabízí tradičnější, ale neformální Sans Cravate, kde se mi-mochodem můžete také ubytovat v uni-kátním solitérním apartmá zaujímajícím velkorysé podkroví. V Sans Cravate se určitě zeptejte, jestli jsou na menu va-fle, tamní interpretace klasické belgické sladkosti posouvá zážitek z jednoduché-ho dezertu do nových dimenzí.

Hořká povinnost

Koho spíše než velkolepé památky zají-mají světské radovánky, možností, jak si je dopřát, je v Bruggách mnoho. Na pe-riferii centra se ve společnosti dokonale zachovalých větrných mlýnů nacházejí sympatické bary pro místní, v historickém jádru to zase žije na rybím trhu v ulici Sle-pého osla, na nákupní třídě Steenstraat nebo uvnitř nespočtu tradičních belgic-kých hospod. Na pivo zajděte do Brugs Beertje, kde můžete vybírat ze 300 druhů zahrnujících i mimořádné speciály, nebo do Le Trappiste v impozantním gotickém sklepení. Dáváte-li přednost sofistikova-nějším drinkům, mezi bary v centru vyniká stylový Groot Vlaenderen situovaný v his-torickém nárožním domě.

Za autentickou atmosférou starých Brugg zamiřte do restaurace Le Mystique, ob-klopí vás uhrančivá atmosféra okázalé-ho interiéru a elegance prodchnutá his-torickými detaily. V čele kuchyně stojí šéfkuchař Gregory Slembrouck, který se nebojí kreativně snoubit klasickou bel-gickou kuchyni s tou nejlepší z celého světa, přičemž využívá čerstvé místní suroviny.

Hotel De Orangerie

Nejromantičtější pohled na Bruggy je ten z vodní hladiny, doporučujeme si tedy zvolit útočiště, které má tento must have efekt v repertoáru. V samém srdci Brugg, v těsné blízkosti kanálu Dijver, se nachází zre-konstruovaný klášter z 15. století, který se proměnil v okouzující Hotel De Orangerie. Ve dvaceti pokojích se setkává minulost se současností v kombinaci starožitných dekorů a svěžích moderních barev. Staré rytiny, malby, tapisérie i hedvábné závěsy vytvářejí nostalgické kouzlo, které ještě podpoříte posezením v klubovně u krbu či šálkem odpoledního čaje v dubové jídelně.

Interiérový parfém Reggio s osvěžujícími
tóny messénských citrusů
CIRE TRUDON / 4700 Kč

Křišťálový set karafy
a sklenice na whisky v nad-
časovém designu Rudolfa
Eschlera z roku 1934
MOSER /
karafa 22 000 Kč
sklenice 2000 Kč/ks

Platinové hodinky
se smaltovaným číselníkem
jsou osazeny strojkem
s odbíjecí komplikací Grande
Sonnerie, která akusticky
informuje o aktuálním času
PATEK PHILIPPE /
31 000 000 Kč

Lounge křeslo Times s nízkým
posedem a minimalistickou
dřevěnou konstrukcí
POLTRONA FRAU /
info o ceně na vyžádání

Gentlemen's club

Cardigan se šalovým límcem
ze skotské ovčí vlny
DRAKE'S / 11 570 Kč

Příběhy klasických
automobilových ikon v podání
jejich znalce Blaka Z. Ronga
GESTALTEN / 1310 Kč

Pečující olej na vousy
se stylingovým
hřebínkem
BALMAIN / 1810 Kč

Limitovaná edi-
ce whisky z Islay
Ardbeg Blaaack jako
první zrála v sudech
po červeném víně
Pinot Noir
ARBEG / 6590 Kč

KODL – TRADICE OD ROKU 1885

KODL
GALERIE

THEODOR PIŠTĚK: ADIEU, GUY MOLL, olej na plátně, 1992–2017, 115 x 150 cm, vyvolávací cena: 15 000 000 Kč, dosažená cena: 25 400 000 Kč, **autorský rekord**

**Galerie KODL se zaměřuje na prodej obrazů, kreseb a plastik
českého výtvarného umění 19. a 20. století.
Pro firmy i jednotlivce vytváří soukromé sbírky.**

**Jarní aukce proběhne 30. května na Žofíně + online na artslimit.cz
Předaukční výstava začíná 26. dubna v prostorách galerie.**

Tel.: +420 251 512 728, +420 602 117 440
Národní 7, Praha 1 • galerie@galeriekodl.cz

www.galeriekodl.cz

Mallorca 53 x 11

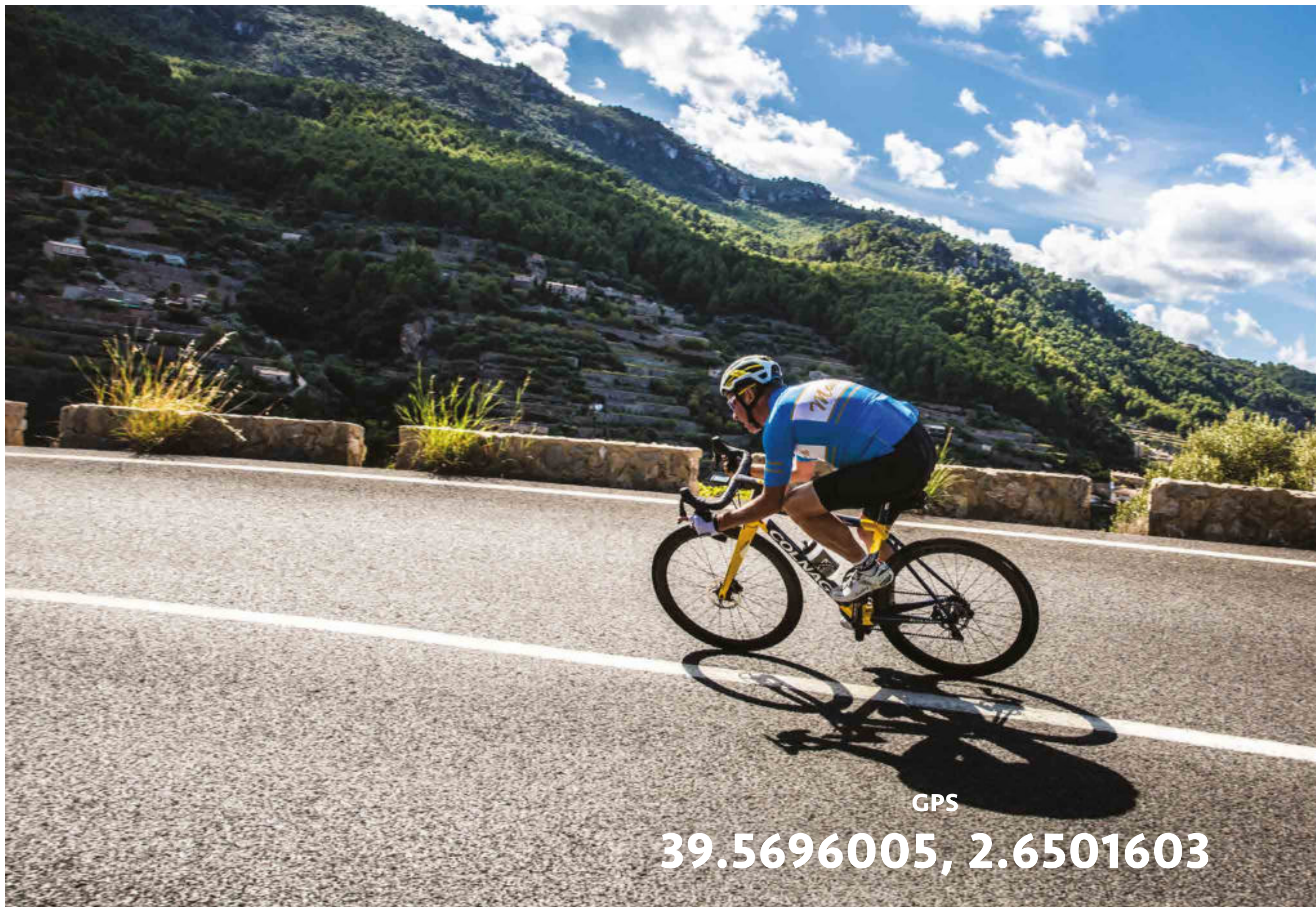
Malý ostrov, velké emoce. Dlouhá stoupání a pozvolné sjezdy. Liduprázdná ostrovní divočina a rušné bary v temperamentních městečkách. Mallorca se pomalu, ale jistě stává evropskou mekkou cyklistů a těch sto tisíc, kterých jich sem ročně zavítá, šíří její slávu dál.

Mallorca je ostrovem mnoha perspektiv a jednou z nejvýraznějších je ta cyklistická. Právě sem jezdí profesionálové trénovat a hobby jezdci objevovat nové horizonty, stanovovat si ambiciózní cíle a překonávat sami sebe. K místu extrémních výkonů se přirozeně váže i perfektní zázemí a o úrovni španělské gastronomické scény snad nemůže být ani pochyb.

Tři sta dní z roku sluncem prohřátý ostrov a jeho svěží mořský vánek potěší rok co rok na sto tisíc cyklistů. Každý z nich na Mallorku přijíždí s jiným cílem, a přesto sdílejí vize a motivaci. Je snadné si zde užívat na dlouhých návětrných rovinách pitoreskních výhledů na moře, ve švihy se ztratit ve spleti zapomenutých silniček ve vnitrozemí nebo překonávat převýšení v táhlých serpentínách pohoří Serra Tramuntana. Zvuky města kontrastují s poklidným šumem přírody a dojmy z objevování odlehlých tichých míst dokáže zpestřit možnost potkat v zapadlých bistrech cyklistická esa popíjející oblíbené espresso a prohodit s nimi pár slov.

V centru dění

Tréninkové zájezdy na Mallorku pořádá nejedna agentura, výjimkou není ani český organizátor jednodenního závodu L'Etape by Tour de France, na němž

GPS

39.5696005, 2.6501603

se osobně podílí profesionální cyklista Zdeněk Štybar. Ten mimochodem na ostrově nabízí cyklistům k pronájmu několik apartmánů. Pro hobby jezdce letos chystají speciální pětidenní trénink i moderátoři oblíbeného cyklistického YouTube kanálu GCN. Účastníkům poslouží jako zázemí pětihvězdičkový hotel Zafiro Palace Alcudia, který se nachází na cyklisticky nejstrategičtějších místech ostrova, totiž na jeho severním výběžku v těsné blízkosti oblíbené trasy na mys Formentor či populárního, avšak respekt budícího stoupání Coll dels Reis od malebné oblázkové pláže Sa Calobra. Mezi devízy hotelu se počítá také čtveřice à la carte restaurací s fascinujícím výhledem a možnost navštívit v docházkové vzdálenosti jeden ze tří podniků doporučovaných průvodcem Michelin. Jen 400 metrů od bran hotelu se nachází svatostánek chuti jednou hvězdou ověřené šéfkuchařky Macy de Castro, která se koncentruje na práci s dary moře. Její snoubení hedvábně jemného krabiho masa s kontrastní strukturou arašídů a jemnou texturou majonézy z vlašských ořechů je nezapomenutelným kulinářským zážitkem.

Trénink s Eickelbeckem

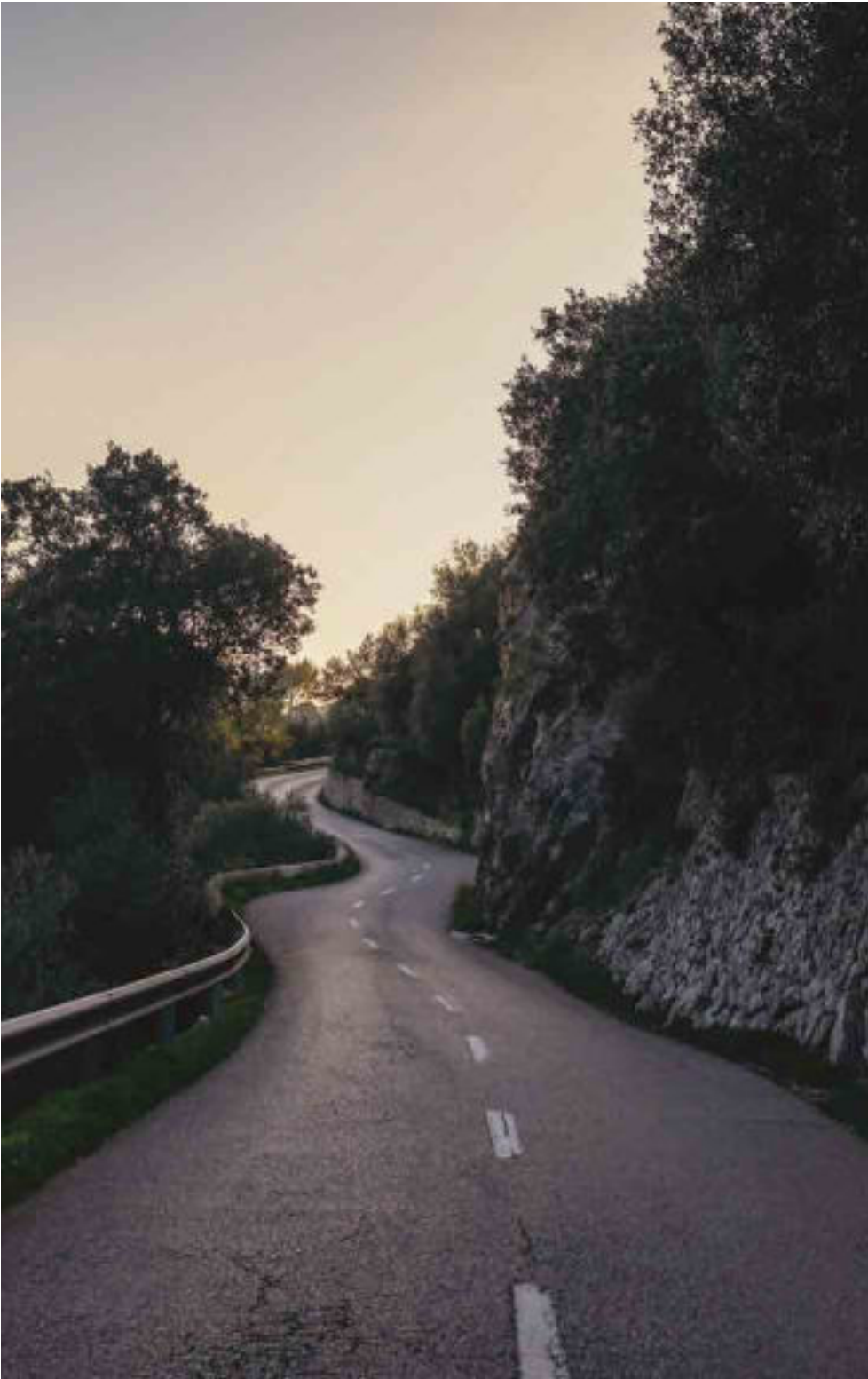
Jako destinace předurčená k odreagování se od všedních starostí se ostrov patří Španělsku, ale udržující vlastní „mallorquini“ specifika historicky orientoval hlavně na německou a britskou klientelu. Tomu dnes odpovídá i vysoká kvalita služeb, a to včetně těch dedikovaných cyklistům – seženete tady skvělé profesionální průvodce, kouče i fyzioterapeuty. Hledat těžké cesty nahoru

V kostele San Salvador na vrcholu pětakilometrového stoupání uprostřed jinak téměř rovinaté části ostrova je hned nad oltářem zarámováno šest cyklistických dresů mistra světa Guillerma Timonera, který pochází z nedalekého Felanitxu.

Na okruhu okolo Mallorky najedete 314 kilometrů, překonáte převýšení 4230 metrů a objednete skutečně celý ostrov. Jde o ultimátní výzvu, ale v případě nouze lze uhnout i na zkrácenou verzi.

a dlouhé pozvolné sjezdy dolů sem jezdí i přední byznysmeni, kteří nepropadli pouze kouzlu rychlosti, ale také kráse ultralehkých silničních karbonových speciálů. Jejich častým zázemím se stává vyhlášený hotel Castell son Claret v západní hornaté části ostrova, který pravidelně ve svých suits ubytovává takové osobnosti, jakými jsou Marcela Royer rozvíjející značku Icon Yachts, Georges Kern, ředitel a spolumatel hodinářské značky Breitling, nebo Michel de Carvalho řídící pivovarnickou společnost Heineken. Ti všichni, a mnozí další, na ostrov jezdí za servisem, který zde zajišťuje bývalý německý reprezentant Guido Eickelbeck se svou agenturou VIP Cycling. Ať už jde o pronájem špičkových kol, či osobní trénink, garantujeme dokonalý zážitek. Díky zkušenostem s mnoha lety vedení tréninků, ať už v rodném Německu, na Mallorce, či v Jihoafrické republice, jež mu byla druhým domovem, totiž Guido dokáže snadno odhadnout individuální možnosti jednotlivých cyklistů a přizpůsobit jim trasu. Příznivci vysoké gastronomie ocení i možnost seznámit se v sedle s šéfkuchařem jediné dvouhvězdičkové michelinské restaurace na Mallorce, Fernandem P. Arellanem, který každé ráno v okolí trénuje. Mimochodem, právě jeho restaurace patří mezi must visit hotspoty ostrova.

Social rides

Mallorca je ostrovem nečekaných setkání. Místem, kde při stoupáních, během nichž bolest ve svalech i tepová frekvence dosahují maximálních hodnot, každý odhalí svůj opravdový charakter. Její města, ať už je to Chopinem milovaná Valldemossa, mezi pomerančovými a olivovými háji skrytý Sóller, či hlavní město Palma, přímo svádí k návštěvě a malebná náměstíčka k zastávce na ledový drink za horkého dne. V posledně jmenované Palmě najdete i clubhouse kultovní cyklistické značky Rapha, jeden z pouhých sedmi v Evropě, který slouží nejenom jako butik, ale i jako kavárna a zároveň je místem, odkud v ranních hodinách vyrážejí na plánované vyjížďky členové RCC – Rapha Cycling Club. Organizované vyjížďky nabízí i prvotřídní Cycling Center v hotelu Son Caliu Spa Oasis rozprostírající se v přímořském letovisku Son Caliu. Koneckonců, jak lépe regenerovat nežli s výhledem na moře a se skleničkou chardonnay z nedalekých rodinných vinic José L. Ferrer. Ty lze mimochodem navštívit a domluvit si degustaci celého portfolia prémiových linií vín.

10

míst, která musíte na Mallorce vidět, zažít a ochutnat

Pokud máte na Mallorce myšlenky i na něco jiného, než jsou převody, sklony a najeté kilometry, nabízíme (bez určení pořadí) ostrovní insider tipy Václava Uhra, který zde našel druhý domov. Už sedmnáct let sem se svým týmem z cestovní kanceláře Na cesty vozí lidi s koly a hladem po zážitcích.

Mys Formentor

Jistota, která nikdy nezkame. Tady na severu se protáhlý poloostrov zapíchl do moře. Na konci silnice, kterou nelze označit jako scénu pro příjemnou vyjížďku, blíká maják a ční čtyřsetmetrové větrem ošlehané až děsivě krásné skalisko. Pod ním naleznete asi nejhuř přístupné pláže ostrova, ale i jednu romanticky bílou písčitou s hotýlkem Formentor.

Městečko Sóller

Do tradičního mallorského hotspotu se vypravte historickým vláčkem z Palmy, autem by vás čekalo 57 serpentín a kromě toho i vysoké mýtné. Už víc než sto let tady na asi čtyřkilometrové trati do přístavu a zpět jezdí úzkokolejná tramvaj. V okolních pomerančových hájích, známých jako Údolí pomerančů, se rodí likér Angel d'Or.

Víno v Biniagual

Bez ochutnávky vína by návštěva ostrova nebyla kompletní, zvláště když se tu vine i vinná stezka. Až bude foukat, nechte kolo v hotelu a sjedte si třeba ze severu z Alcudie vlakem do vesničky Biniagual, která od dob Maurů leží uprostřed vinařské oblasti Binissalem. Má 14 domů, kapli, vinařství, vinotéku a farmu.

Es Baluard Palma Restaurant & Lounge

Britské Timesy před třemi lety vyhlásily Palmu jako celosvětově nejlepší místo pro život a zmínily u toho mimo jiné i podnik Es Baluard Palma Restaurant & Lounge. Nachází se na starých hradbách s výhledem na moře, stěží jachet i historickou katedrálu. Hnedle vedle je navíc galerie.

Pekařství Fornet de la Soca

Malebných rodinných panaderií najdete na Mallorce nespočet, ale nesmíte minout tu mistra Tomeu Arbony. Jeho roboils, mandlové koláče gató, empanadas nebo další místní speciality stojí za hřích.

Pláž Es Trenc

Leží na jižním pobřeží mezi Colonia de Sant Jordi a Rapita a má jako jedna z posledních přírodních pláží na ostrově takzvaně karibský charakter – ostatně, obklopuje ji národní park. Poblíž byla zrušena parkoviště a nenajdete zde ani hotely.

Trhy v Sineu

Už od 14. století se každou středu od časného rána v samotném centru ostrova, respektive v malebném městečku Sineu, koná vyhlášený trh. Pořídíte tu všechno, na co si jen vzpomenete.

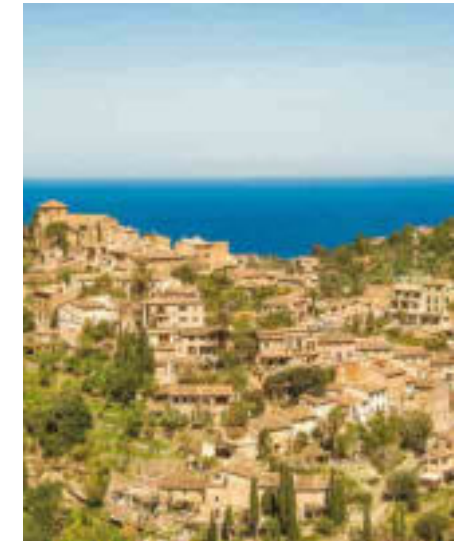

Romantická Valldemossa

Na výpravu do hor si vyhradte celý den. Tohle místo proslavil komponista Fryderyk Chopin, který tady se svojí přítelkyní, spisovatelkou Georges Sandovou, strávil zimu roku 1838. Ve Valldemosse se střídají roční období podobně jako u nás, v zimě tady napadne i sněh.

Deia

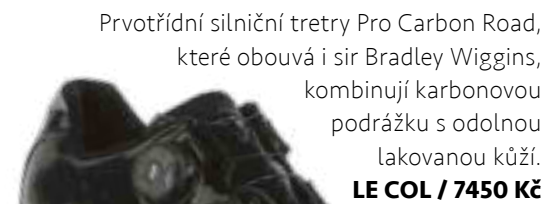
Ze skály nad malou vískou na severozápadním pobřeží shlížejí v okouzlení na západ slunce i básníci, hudebníci nebo spisovatelé, natož běžní smrtelníci. Robert Graves tu kdysi napsal Herkula. A teď dole v baru můžete potkat třeba Micka Jaggera. Vážně.

Pomerančový Fornalutx

Jednu z nejhezčích vesnic celého Španělska najdete v horách nad Sóllerem. Právě tady se mluví mallorskou katalánštinou - mallorquí. Okolo rostou pomerančovíky, citrusy a kaktusy, v horách pak procházíte olivovými háji se stromy staršími než tisíc let, a nad tím vším poletují hejna vrabců.

Prvotřídní silniční tretry Pro Carbon Road, které obouvá i sir Bradley Wiggins, kombinují karbonovou podrážku s odolnou lakovanou kůží.

LE COL / 7450 Kč

Ikonická černá láhev svěžího šumivého vína Astoria nesmí chybět na konci každé etapy Giro d'Italia. Potěší i při večerní regeneraci s dalšími cyklisty grupetta. Italská značka každý rok obměňuje město na etiketě, podle toho, kudy etapový závod vede.

ASTORIA / 299 Kč

Lehký a prodyšný trikot Pro Team Flyweight Jersey určený pouze pro členy Rapha Cycling Club se vyrábí v omezené sérii.

RAPHA / 4400 Kč

Intuitivní GPS cyklopočítač Edge 1030 Plus dokáže monitorovat veškeré aktivity spojené s jízdou, spárovat jej lze navíc i se snímačem tepové frekvence stejně jako s wattmetrem.

GARMIN / 15 990 Kč

Ultralehké hodinky Endurance Pro z patentovaného polymeru vozí i Tadej Pogačar, kterému na zápěstí nechyběly ani během vítězné jízdy na Colnago C64 na loňské Tour de France.

BREITLING / 81 100 Kč

Přes svou vysokou odolnost garantuje italský Virtus Carbon nízkou hmotnost. Helma je proto pohodlná i při delších vyjíždkách.

LAS / 6990 Kč

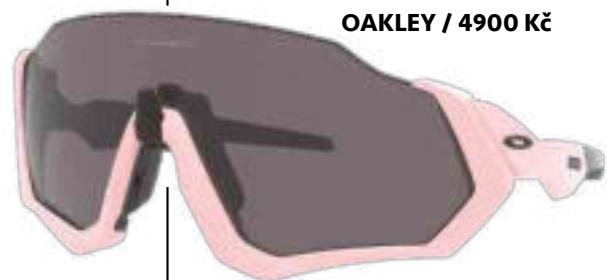

Pověstně pohodlné cyklistické kraťasy z kolekce T.Cento Evo s výstelkou využívá nejedna profesionální stáj.

ASSOS / 4700 Kč

Populární model slunečních brýlí Flight Jacket se spodním rámečkem lze barevně personalizovat, aby odstíny ladily s outfitem či barvou kola.

OAKLEY / 4900 Kč

Gruppetto

HOME STYLE

For Unique Spaces

KOINOR

MADE IN BAVARIA/GERMANY

reddot award 2017 winner

Model: EDIT free motion

HOME STYLE s.r.o.

Vinohradská 34/30, 12000 Praha 2, T: +420 224 255 146, e-mail: info@homestyle.cz
www.homestyle.cz

Ztratit se ve hvězdách

Tři naprosto odlišné realizační přístupy výjimečného kostarického resortu Art Villas spojuje respekt k přírodě a silná atmosféra místa, z nějž číší přirozená radost z každého svítání i klid západu slunce. Jednu ze zmíněných tří kapitol příběhu napsali čeští architekti ze Studia Formafatal. Vytvořili místo, které zůstane ve vašem srdci.

Žádné místo na světě nemá svůj osud předem daný, vydat se na dlouhou cestu za štěstím může kdykoliv. Zřetelně to dokládá příběh Kostariky, oproti České republice rozlohou o třetinu menší pětimilionové země, jež se dnes podle statistik HPI (Happy Planet Index) řadí mezi dlouhodobě nejšťastnější státy světa. Co za středoamerickým zázrakem stojí? Silný smysl pro svobodu, kterou si Kostarika vydobyla v roce 1902, touha po nezávislosti na vnějších zdrojích, úcta ke kořenům, tradicím, přírodě. Životní prostředí se tu dostalo do popředí veřejného zájmu krátce po roce 1948. Bylo to v době, kdy Kostarika odvážně a originálně – jako jediný stát světa – zrušila vlastní armádu.

Odvaha změnit svůj svět

Výdaje na obranu či zbrojení kostarická vláda plně predisponovala do zdravotnictví, vzdělávání a sociálních programů. Využila je pro blaho všech. Tuto nejistou investici dokázal národ v následujících dekáдах plně zúročit, a proto Program OSN pro životní prostředí nyní označuje Kostariku za inspiraci pro celý svět a svérázného lídra na poli ochrany přírody, obnovitelných zdrojů i udržitelných technologií. Pětinu rozlohy státu, jehož břehy omývá z jedné strany Tichý oceán a z druhé pak Karibské moře, dnes zabírají překrásné národní parky. A byť nesmiřitelná ekonomická metrika hrubého domácího produktu řadí Kostariku v rámci světa na 74. místo, je tato země ukázkou čiré spokojenosti a pohody. Na penězích zjevně zase tolik nezáleží.

Zákony džungle

Pobřeží Kostariky skrývá nejedno tajemství. Ať už hledáte písčné pláže, průzračnou vodu s korálovými útesy, anebo archeologické poklady předkolumbovské Ameriky, pohostinné zázemí pro jejich objevování můžete nalézt poblíž městečka Uvito. Tady, jen na dohled fenomenální lokality Playa Hermosa, v džunglí poros-

tlém prudkém svahu, se totiž nachází Art Villas, unikátní resort, který se vymyká běžnému popisu. Není totiž jednolitým stavebním monumentem, ale sloučením prostorově izolovaných a na ploše 2,5 hektaru funkčně propojených komplexů. Ve vzájemném splynutí jej spoluvytváří působivá betonová Art Villa, tropická minimalistická Atelier Villa, soubor pěti vejcovitých dřevostaveb Coco Villa a přemostění, tropický multifunkční pavilon Wing.

Nevšednosti tohoto díla nahrává, že je autorským počinem českých architektů. Ústřední koncept a jednotící myšlenka vychází z práce studia Formafatal a jeho architektky, Dagmar Štěpánové. Její vize je doplněna projekty RefuelWorks a Studia Archwerk. Na jedné exotické rovině se tak setkávají tři rozmanité přístupy, tři architekti budující tři nezapomenutelné části jednoho celku. Který je obestřen divokou přírodou a její regenerující silou. „Art Villas jsou inspirovány zákony džungle,“ tvrdí investor, který od samého počátku trval na tom, aby byla zachována rovnováha mezi chráněným prostředím interiérů a kontaktem s nespoutanou divočinou. Návštěvníci tu mají žít rytmem výdechů páry z pralesního příkrovu, který odměřuje čas, stejně jako slunce ubíhající po obloze.

Stabilita nepopírá vizuální křehkost

Opojení džunglí může být pro architekturu ošidné a nedůsledné stavební provedení snadno dokáže celou realizaci kompromitovat. Slaný mořský vzduch je korozivní, vysoká vzdušná vlhkost nahrává vzniku plísní, střídání teplot narušuje soudržnost materiálů a tam, kde končí lidské stopy, shlíží na resort oči zvířecích obyvatel pralesa. I proto musely být stavby komplexu niterně uzpůsobeny místním podmínkám, s důrazem na odolnost a strukturní stabilitu. Objekty proto

Materiály ve své funkční nahotě vymezují hranice světa lidí a dodávají pocit jistoty vyjádření.

nabývají monolitické podoby, vesměs z odhaleného betonu a kovu. Tyto materiály ve své funkci nahotě vymezují hranice světa lidí a dodávají pocit jistoty vyjádření. Doprovází je sklo, které expanzivně proniká jejich nevlídnými zdmi a boří vizuální bariéry, zprostředkovává kontakt.

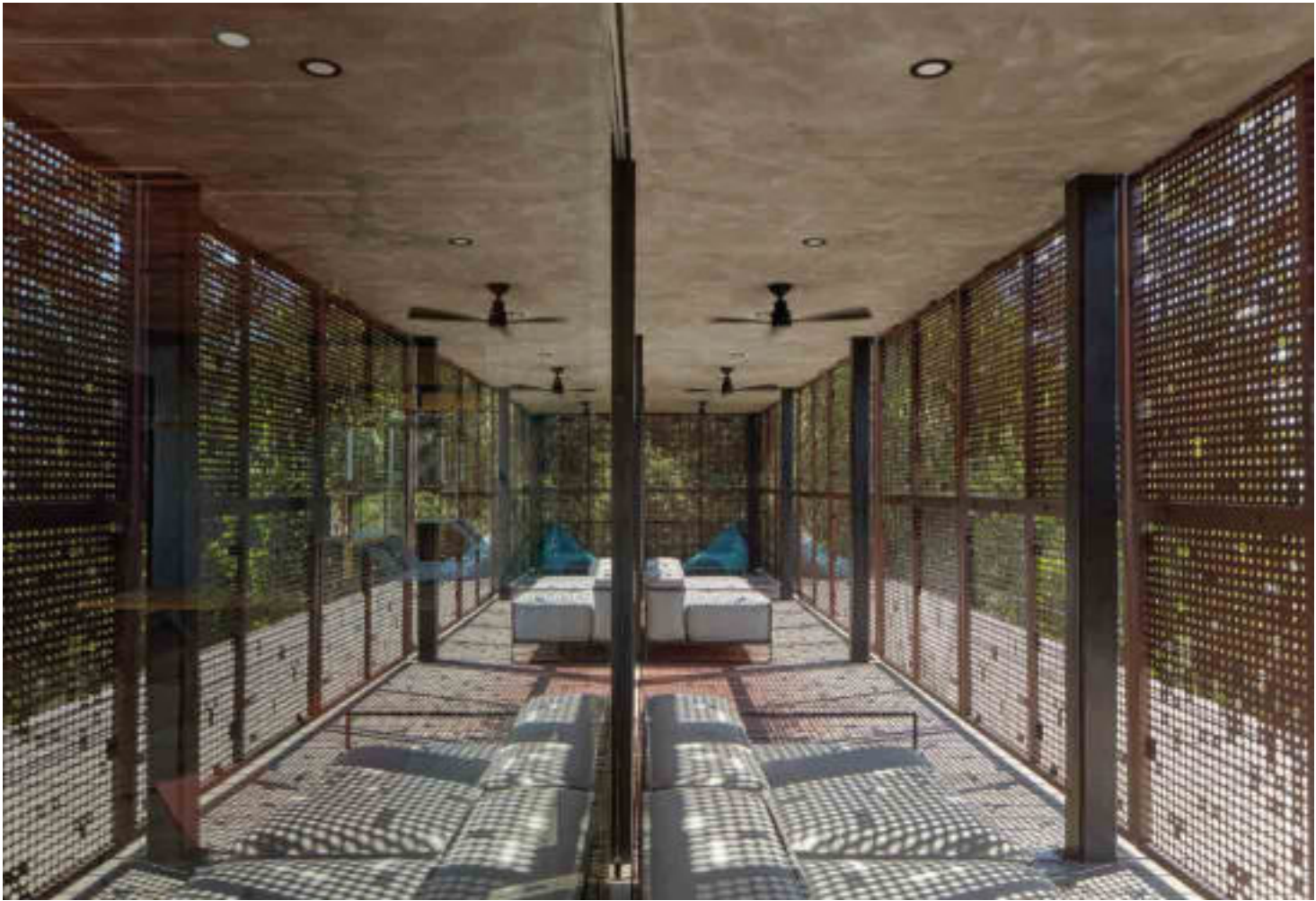
Dimenze vzájemného průniku umocňuje začlenění přírodních materiálů, dřeva a kamene, ornamentálních obrazců doplněných o replikující se vzory technického původu. Limity mezi interiérem a exteriérem se tu často stírají. Výstupem je nebývalý komfort, silný osobitý prožitek z mimořádného místa, jež vůči svému okolí i obyvatelům zrcadlí architektonickou čistotu uspořádání. Fyzikální veličiny, jako světlo, teplo a jejich protiklady v podobě chladu a šera, jsou tu programově využity a zapracovány do tkaniva jednotlivých staveb, které se přizpůsobují a pracují s podmínkami v lokalitě. Vily se umí prozářit a rozjasnit odkrytím posuvných panelů z hliníku, jeho perforované dílce umí objekty zastínit, naplnit hravou mozaikou stínů. Ne nutně, ne vždy.

***Dům, který
vydrží mnoho let.***

**Variace na
přírodní téma**

Každý z objektů Art Villas je svěbytným elementem využívajícím vlastních vyjadřovacích prostředků. Jednou identitu určuje betonový korpus, podruhé ocelový skelet, jinde fasáda obložená dřevěnými opalovanými prkny upravenými pomocí staré japonské techniky Shou-sugi-ban, která dřevo chrání před stárnutím a vnějšími vlivy. Prvky z džungle, rozsáhlé skleněné stěny a odvážné rozměry tu podněcují, pohlcují i odrážejí napohled surové prvky drsné přírody.

***Moderní, ale
nadčasový.***

***Minimalistický,
ale opulentní.***

***Tropický,
ale robustní.***

Hlavně se nedat

Zdeněk Fránek patří mezi nejpokrokovější osobnosti české architektury a jako jeden z mála se nebojí experimentovat. Možná právě proto je jeho práce tak odlišná. Architektura je v jeho podání komplexním řešením daného problému, a to v nekonvenčních a často velmi překvapivých výsledcích. Štěstí ovšem nachází jinde než ve svých realizacích, třeba v sázení stromů.

Činí vás vaše realizace šťastným?

Z toho, co jsem zrealizoval, jsem šťasten velmi mírně. Architektura není o štěstí, ale spíše o zodpovědnosti vůči světu a o urputné snaze, aby to, co se architekturou nazývá, vůbec architekturou bylo. Štěstí nalézám jinde.

V čem?

V procesu tvoření, poznávání, v radosti ze zdraví, v dobrých lidech a pozitivních vztazích, v kvalitním čtivu, v čisté přírodě, lyžování, v dětech, v dobrém jídle a podobně. Ne vždy jde o samozřejmé komodity.

Jak může architektura ovlivňovat štěstí společnosti? Myslíte na tento aspekt při své tvorbě?

Myslím, že architektura to dokáže – tedy dobrá architektura. Problém je v tom, nakolik je jí naše společnost otevřená a jak je k ní vnímavá. U současné architektury takovou vnímavost vidím jen u malého procenta veřejnosti, lepší je to v případě historické architektury, která je vnímána pozitivně proto, že jsou na ni lidé zvyklí. Z tohoto důvodu je u nás historická architektura téměř nedotknutelná a soudobá architektura zůstává nepochopena.

Narodil jste se v Boskovicích. Jak na vás rodný kraj působil? Morava nabízí celou řadu exemplářů jedinečné architektury.

Svůj rodný kraj mám v srdci, ale vnímal jsem ho a stále vnímám převážně z nearchitektonického hlediska. Boskovice jsou krásné historické město poničené komunisty a Moravský kras zase přírodní unikát. Obojí je pro mě velmi tajemné a obojí je zasazeno do dříve více, dnes

méně, šťavnaté krajiny. Její vysychání tuto lokalitu přibližuje provensálskému charakteru, jak ho maloval náš soused v Boskovicích Otakar Kubín.

Vaše architektura se vyvíjí a neustále proměňuje od technických a funkcionalistických řešení k organickým formám. Jaké jsou její konstanty?

To bych také rád věděl, nejlépe od někoho nestranného. Myslím, že to je jakási snaha o pátrání v hlubině a vynášení toho nalezeného nebo tušeného na světlo. Není to lehké, neboť to většinou dělám bez vědomí toho, kdo to platí, a pokud je do procesu tvorby zainteresován, tak často z plánů vyškrtne právě to, co je nejcennější. Nicméně slova funkcionalistický a organický bych s dovolením nahradil slovy racionální a iracionální, nebo ještě abstraktněji psychologický a psychedelický.

Kteří architekti vás svou tvorbou ovlivnili a proč?

Ovlivnila mě tvorba architektů, jejichž práce je velmi různorodá. Patří mezi ně Andrea Palladio, Guarino Guarini, Jan Blažej Santini, Kryštof a Ignác Dientzenhoferové, Christopher Wren, Michelangelo Buonarroti, Gottfried Semper, Antoni Gaudí, Josip Plečnik, Dušan Jurkovič, Karel Prager, Imre Makovecz, Alvar Aalto, velmi Frank Lloyd Wright, Oskar Niemeyer, Luis Barragan, Louis Kahn, Reima Pietila, Erik Asmussen, Le Corbusier, Jorn Utzon, Carlo Scarpa, Zaha Hadid, Tadao Ando, Alvaro Siza, Valerio Olgiati a další. A proč? Protože změnili svět, prostor, úhel nazírání na naši existenci a vytvořili dílo, které je signifikantní svým rukopisem. Cítím v přítomnosti jejich odkazu jakousi nedostižnost. Stejnou měrou mě ale ovlivnili i velikáni jiných oborů, jako malířství, hudba, literatura a filozofie, ve spojitosti s přírodovědou, paleontologií, teologií a dalšími disciplínami.

Těším se, jak budu pokračovat v sázení stromů, to je jeden z mých nejdůležitějších projektů.

Reaguje vaše architektura na aktuální dobu a proměny, které společnost zažívá?

Myslím si, že ne. Podle mého názoru lidské společenství selhalo. Pociťuji podobný mírný, ale sílící skepticismus jako třeba dříve Jan Ámos Komen-ský nebo Karel Čapek. Něco jiného je reakce mou tvorbou na stav přírody. Tam se snažím o to, aby každá stavba, již projektuji, byla alespoň trochu v souzvuku s chodem světa a ekologickými otázkami, které momentálně řešíme.

Kam se česká architektura posunula od doby, kdy jste začínal? Jak se na její tvorbě projevuje společenský vývoj?

Jakou architekturu si ten který národ zaslouží, takovou má. Rozhodující je, co nazýváme architekturou. Myslím si, že tak označujeme stonásobně víc věcí, než kolik skutečnou architekturou je. Z tohoto úhlu pohledu se naše architektura posunula směrem od české přísnosti zavrhu-jící snadná postmoderní schémata k inspira-cím převážně alpskou a analog architekturou. U nás by se toto období trvající dodnes dalo nazvat dobou sedlovou, která vystřídala dobu k sedlovým střechám téměř nepřipustnou. Tento jev ovšem můžeme chápat jako vyhranění se architektury synů vůdčí architektuře otců. Dnešní podobu neumím charakterizovat, neboť vývoj nesleduji a do oka mi nepadlo nic, co by mě zau-jalo. Určitě však někde dřímá skrytý talent, který by do globální scény mohl proniknout i bez PR masáže. O jednom jmeně bych věděl, teď záleží na tom, jestli ho naše prostředí neotráví, neza-dusí, nezakáže.

Jste dnes spokojen s prostředím a kulturou české architektonické scény?

Nestojí to za nic.

Co by pomohlo?

Na to není jednoduché odpovědět. Připadá mi, že jdeme opačným směrem, než bychom měli

jít, a vzdaluje se nám náš vytoužený cíl. Ale krátce a velice přibližně řeče-no: je třeba jasně definovat, co vůbec považujeme za architekturu, provést důkladnou reformu architektonického školství a restartovat stavovskou orga-nizaci, která nefunguje demokraticky a řídí se pouze parciálními zájmy něko-lika byrokratických skupin. Dále musíme dát přímé příležitosti nadaným mladým architektům a osvědčeným ostatním architek-tům, aby nebyli neustále perzeku-ováni ze strany úřadů a komory. Také je třeba narovnat vztahy mezi samotnými architekty, aby se nezabývali malicher-nostmi. Vše zmíněné ovšem musí udělat sami architekti, nikdo jiný. Když bych tak výsostný výkon, jako vytvoření unikát-ního architektonického díla, přirovnal k operaci srdce, tak nejen že tuto operaci u nás dělají i zubaři nebo zdravotní sest-ry, ale i sanitáři a v podstatě kdokoli.

Jak nahlížíte na podhoubí a základy české architektury? Jak soutěže, časopisy, knihy a instituce pomáhají české scéně?

Pár dobrých knížek vyšlo, ale 90 % z nich je v angličtině, což je v pořádku. Kdo chce, ten si je přečte. Neexistuje společná plat-forma, která by architekty sjednotila třeba pro to, aby se v žebříčku vážnosti povolání snažili dostat aspoň do první české stovky, třeba před popeláře... Na švýcarské třetí místo v žebříčku respektovanosti povolá-ní se dostaneme třeba po pěti až deseti generacích, až do architektury bude moci mluvit jen pár odborníků, jako je to ostat-ně nastaveno i v jiných specializovaných a výlučných oborech.

Myslím si, že u nás v poslední době vzniká spousta zajímavých projektů, ale většina z nich je menšího měřítka. V čem je problém? Nedokážeme realizovat výjimečné stavby například pro státní a veřejné instituce?

Problém tkví v tom, že tyto stavby nezařádáme nejlepším architektům.

Jste v otázkách budoucnosti optimistou? Sledujete tvorbu některých mladých českých architektů, od kterých si něco slibu-jete?

Jak už jsem řekl, přestávám být optimistou. Vní-mám sice na scéně velké talenty, ale ne zas tak velké, aby měly sílu se dostat i k velkým zakáz-kám.

Tvořil jste i v zahraničí. V čem je tato zku-šenost od práce v České republice odlišná?

Všude se setkáte s určitými specifiky. Při práci v zahraničí jsem získal řadu nových přátel a na-byl jsem zkušenosti a poznání z různých exotíc-kých koutů světa, což je skvělé. Máme autorizace a stavíme v Polsku, na Slovensku a hodně také v Chorvatsku, projektovali jsme ale i zakázky do Kamerunu, na Kapverdské ostrovy, do Belgie, Ne-pálu a dalších zemí. Starší realizace máme rov-něž v Číně.

Jakou světovou architekturu máte rád a proč?

Mám rád různé národní kultury a z nich pramení-cí architekturu. Například v Mexiku mám přátele, kteří pro mě objevují jejich fantastickou, tisíce let starou, ale i soudobou kulturu. Ostatně jihoame-rická architektura jde nahoru jako málokterá.

Vím, že se přátelíte se Smiljanem Radicem, vynikajícím chilským architektem. Co on říká o české architektuře a jak vy se díváte na tu chilskou?

On soudobou českou architekturu nezná, pro-tože ji nezná nikdo na světě. Tak to bohužel je. Zajímavostí je, že v Chile nesmí projekt podepsat stavební inženýr, ale pouze architekt. U nás může obrovskou státní zakázku v soutěži pořádané Ko-morou architektů vyhrát stavební inženýr.

Všímate si dnes ve světové architektuře ně-jakých kompaktních tendencí?

Trendy dnes současnou architekturu určitě ovliv-ňují, já bych ale mluvil spíše o mimořádných architektech, kteří ty lokální proudy začali vytvářet nebo svou tvorbou posílili jejich vliv. Patří mezi ně lidé jako Luis Barragán, který položil základy mexického modernismu, nebo Alvaro Siza a před ním Fernando Tavora a po něm Eduardo Souto

de Moura v Portugalsku. V Itálii podobnou roli sehráli Carlo Scarpa a Aldo Rossi, ve Finsku zase Alvar Aalto.

Pozorujete, jak se architektura dostává do po-předí zájmu širší mainstreamové veřejnosti?

Ano, děje se to sice velmi pomalu, ale architek-tura se dostává mezi lidi a je stále populárnější.

V současné době se hodně mluví o ekologii. Neměl by být tento aspekt už standardní součástí každé nové architektury?

Samozřejmě, že měl.

Jak vy konkrétně pracujete s udržitelností?

Dělám, co můžu, ale legislativa se v této věci sta-ví stále více proti než pro. Proto je třeba vysvět-lovat, jednat, přesvědčovat, někdy i hrozit, ale hlavně se nedat. Účinná řešení jsou všeobecně známa, tak ta používám, a navíc vyvíjíme zcela nové formy a postupy, aby to, co o udržitelnosti říkáme, byla i pravda absolutního rozsahu a do-sahu. Chceme, aby naše stavby světu neškodily, ale prospívaly, a právě s touto vizí teď zakládáme nový obor na univerzitě v Plzni.

O co se jedná?

Zmíněný obor se jmenuje Environmentální de-sign pro architekturu. Bude řešit téma počínání architekta a umělce ve světě v souzvuku s Pá-nembohem, česky řečeno. Každá stavba je bru-tálním zásahem do místa, kde mohla být příro-da. Náš absolvent bude umět onu škodlivost své-ho zásahu eliminovat, bez ztráty architektonické a umělecké hodnoty.

Na který projekt, který máte rozestavěný, se teď těšíte?

Na všechny, hlavně ale na kostel v Neratovicích a botanickou zahradu v Praze. Také se těším, jak budu v příštím roce pokračovat v sázení stromů. To je jeden z mých nejdůležitějších projektů.

Četl jste knihu nebo viděl ilustrovaný film Muž, který sázel stromy? Myslím, že ten příběh má jednu z nejkrásnějších myšlenek vůbec.

Ano, knihu jsem četl už velmi dávno, a film jsem také viděl. Je to krásná pohádka a v podstatě dělám podobnou činnost, mám na kontě už tisíce zasaze-ných stromů. Zajímavé je, že za těch třicet let, co to dělám, jsem nezasadil ani jeden smrk a zjišťuji, že mi zatím žádný strom neuschl. Snad někdy na-stane doba, kdy si ve velkém měřítku uvědomíme, že strom je živá bytost s vlastní formou paměti a citlivostí, bez které, když zmizí, nemůžeme exis-tovat ani my.

Jakou architekturu si ten který národ zaslouží, takovou má.

Z úlomků vůní

Barvy a tvary v interiéru mohou zásadně ovlivňovat náladu. Nic ale nepodněcuje emoce tak, jako vůně, nositelé vzpomínek. Správně zvolená vůně v konkrétním prostoru dokáže evokovat rozpoložení, které by se dalo definovat jako pocit štěstí. Olfaktorická alchymie má nesmírnou moc. Naučte se ji ovládat. Nechte se vést svými smysly.

Vstup do vlastního světa

V jakém rozpoložení přicházíte domů, takovou energii vnášíte do svého prostoru a taková energie vás bude následovat dál. Umocňuje ji nejen vzhled vstupní haly nebo chodby, ale i její vůně, proto je ideální umístit sem dekorativní difuzér jako zdroj jemné vůně, ale i prvek designu místnosti. Volte vůně v jemných tónech nebo ty, které se dotknou vašeho srdce.

Právě prostřednictvím emocí přibližuje sklárna Rückl ve spolupráci se značkou interiérových vůní Meadows kolekci Love Letter. Vzácný extrakt z kořenů irisu, smyslné tóny vetiveru a svůdná vůně kardamomu ukryté v tom nejčistším ručně broušeném křišťálu posunou dojem ze vstupu do interiéru tam, kam si opravdu přejete. Obě značky jsou založeny na filozofii hodnoty precizní ruční práce a na tradici českého původu, proto je vůně ukryta v ručně foukané, ručně broušené a pravým zlatem zdobené majestátní skleněné dóze.

Podlaha z kolekce Designer od Valen & Masar

Sázka na dřevo

Dřevěné podlahy odjakživa evokují teplo domova nejen svou měkkostí, ale i nezaměnitelnou vůní dřeva. Jejich nadčasovost je povznášející a přírodní struktura navozuje pocit klidu ve vizuální haptické rovině. Další úroveň přínosu dřeva v interiéru představuje jeho přirozená schopnost regulace akustiky do optimální hladiny. Jako všechny přírodní materiály v neutrálních tónech je i dřevěná podlaha nadčasovou volbou. Světlejší barvy prostor otevírají, projasňují a opticky zvětšují. Tmavší odstíny mu naopak dodají hloubku a podpoří vaši synergii s prostorem, proto při výběru hraje zásadní roli subjektivní pocit z těchto variant, který vás zavede na správnou cestu. Pokud chcete odvážně vykročit ze stereotypů, nabízí se možnosti kreativní pokládky jako v případě kolekce Designer od Valen & Masar. Ta umožňuje nechat si z podlahy vytvořit nevšední mozaiku a skládat vzory, které budou s věkem zrán jako víno. Nebojte se promítnutí teplého dřeva a vzoru podlahy i do podoby obkladu na stěně, prostor díky tomu bude působit jako celek mimořádně útulně a kompaktně.

Cire Trudon – Ingredients / 1950 Kč

V centru klidu

Ložnice by měla v chromatickém spektru stát blíže k pocitově chladným barvám od šedobéžové po modrofialovou. Chladný by tady měl být také vzduch, což je jeden z neklíčovějších faktorů zdravého a klidného spánku. Používáte parfém i před spaním? Vybírejte ho ze selektivních niche kolekcí, které kladou důraz na výrobu, původ esencí a tradiční přístup k řemeslu. Vůni volte tak, aby ve vás evokovala příjemné vzpomínky, nadšení, emoce lásky. Hledejte pozorně a přemýšlejte nad jednotlivými složkami, jelikož s noční vůní máte snít a probudit se uvolnění a zároveň plní energie. Na noční stůl můžete také umístit svíčku jako kulisu pro večerní čtení nebo jako zdroj vonné stopy v místnosti. Aby vosk udržel vůni parfému co nejdéle, pořídte si ke svíčce skleněný cylindr.

Aromaterapeutický parém na ložní prádlo, Pilo / 2490 Kč

Na oltář noci

Česká značka Pigmentarium rozšířila svou nicher parfémovou tvorbu o inspirativní interiérový stojan na vonné tyčinky Incense ALTAR ve formě dvou od sebe odvrácených tváří od sochařky Terezy Štětínové. Ztvárňuje zrcadlící se tvář a zářící třetí oko, do jehož středu se vonná tyčinka umísťuje. Právě díky tomuto vyvedení lze vytvořit nekonečný řetězec „polibků“ tím, že přikládáte jeden kolík vedle druhého tak, aby se dotýkaly. Sošky jsou vyřezané ze vzácných dřevin padouku a palisandru, můžete tak volit dle vlastní preference a stylu interiéru nebo obě možnosti propojit do jednoho objektu. Vonné tyčinky Jericho Noir ručně vyráběné na Srí Lance umocňují smyslnou atmosféru a jsou ideálním vonným podkresem pro nezapomenutelné noci. Ideovou inspirací pro jejich vůni se stala královna noci – kaktus, který kvete jen po setmění a před úsvitem vadne.

Stojan Incense Altar Palisandr / 2990 Kč
Vonné tyčinky Jericho Noir / 890 Kč

Palo santo prostor provoní a očistí, dřevo je navíc příjemné i na pohled

Povznesení v prostoru

Ať už zní využití vonných tyčinek, nebo vykuřovadel k očištění prostoru jakkoliv ezotericky, dnes se na vrchol popularity interiérových doplňků vrací v těch nejluxusnějších provedeních. Pro očistu energie a zklidnění celého interiéru, stejně jako mysli, je vhodné palo santo neboli svaté dřevo z jihoamerického stromu *Bursera graveolens*. Tělo i ducha povznáší díky esenciálnímu oleji, jenž oplývá nejen hlubokým spirituálním kouzlem, ale také potenciálem mírnit úzkosti a bolest hlavy. Voní dřevem po kokosu, pryskyřici a exotických nótách. Pro vyznavače silnějších kořeněných vůní lépe poslouží smotky lístků bílé šalvěje, již se rovněž přisuzují očištné vlastnosti, ale také dezinfekční účinky. Umí otevřít mysl, podpořit paměť a dle šamanů také navést na správnou životní cestu.

Vůně knihy

V obývací zóně nesmí chybět knihovna, jejíž vůně je pro mnoho lidí omamná a nostalgická. Vybavíte si ji u nově koupenné knihy, která lehce zapraská při prvním otevření? Pro milovníky tohoto okamžiku je určena vonná svíčka *Bibliothèque* od švédské značky *Byredo*. Naslédle dřevité náoty ovoce a květin umocňují intenzivní elementy kůže a pačuli, zatímco vanilka evokuje poklidnou atmosféru staré knihovny, kde se zastavil čas. Černá jednoduchá sklenice následuje minimalistický styl. Pokud jste se právě v něm našli, zaujme vás také originální knihovna *Booken* od *Lema*, díky níž můžete mít všechny nejoblíbenější knihy neustále na dohled.

Svíčka *Bibliothèque* / **1600 Kč**
Knihovna *Lema Booken*, *Stockist* / **20 735 Kč**

Difuzér *Gessi*, 2500 ml / **20 545 Kč**

Private SPA

Mezi nejintimnější prostory interiéru patří ložnice, koupelna a domácí SPA. Tady by váš odpočinek, očistu nebo rituál znovuzrození neměl narušovat žádný nevhodný prvek, vyhněte se proto výrazným barvám, ačkoliv jinde mohou být dobíjející. Prostor pro navození atmosféry klidu, uspokojení a štěstí si zaslouží sofistikovanou vůni. Ikonicke koupelňová značka *Gessi* uvedla na trh difuzér v originálním designu skleněného flákonu s chromovým uzávěrem a se stojanem v černém a bílém provedení. Nevtravná květinovo-mořská vůně míchána ve Francii výhradně z přírodních esencí má uklidňující charakter a navozuje SPA atmosféru.

- Sníte o nemovitosti u moře?
- Cítíte se doma v Evropě?
- Chcete pro sebe a svou rodinu to nejlepší?

Hory, pláže, golf, tenis, kultura a exkluzivní středomořský životní styl – to vše a mnohem víc nabízí španělská *Costa del Sol*.

**Skuteční specialisté
na reality
na Costa del Sol**

+34 670 721 918
www.ska-reality.cz

De kon strukce kon vencí

Metodické kompozice malířky Moniky Žákové dekonstruuují konvenční způsoby vizuální a percepční informace. Její elegantní malba je motivována zájmem o plochu, hloubku a nestálým charakterem prostorové zkušenosti, kterou kontinuálně ohledává. Na plátnech se stírají hranice mezi plochostí a třetím rozměrem.

Ozvěny fragility (171), 2020, bavlna, akryl na plátně, 90 x 70 cm

Monika Žáková je zástupkyní výrazné nastupující malířské generace, která se dlouhodobě věnuje problematice obrazové formy abstrakce. Uvažuje velice analyticky a metodičnost jejího přístupu se vztahuje k modernismu, a zvláště 60. letům 20. století. Umělkyně vytváří různorodé konfigurace skrze skládání a vrstvení na základě aditivního přístupu a konfrontuje sebe samu s jejich omezeními. Jedná se o projekci logiky, kterou uchopuje z hlediska vnitřních vazeb a vnímání systematickosti, ale i transcendentální zkušenosti jako harmonie a rovnocennosti. Její důmyslně analytická práce se vyznačuje manickou přesností a je motivována vlastní zvědavostí mezi viditelností, iluzí a řemeslnou dovedností.

Experimenty s možnostmi materiálu

Žáková klade důraz na důležitost provázanosti obsahové a formální stránky své práce. Neustále se vrací k otázkám povrchu a věnuje pozornost vlastnostem použitého materiálu, jako je textura a syrovost papíru, který se skrze otisk pásky nebo rýhy po čepeli nože dere na povrch a podněcuje smyslový a emocionální zážitek z obrazu. Malby jsou velmi chromaticky náročné a autorka značně hluboce rozpracovává haptický charakter malířské plochy. Její monochromy jsou narušovány jakoby z vnitřku; rýhováním se rozrůzňují, zmnožují a podněcují smyslový a emocionální zážitek z obrazu. Určité významy se vynořují a zase mizí.

Tato mladá malířka využívá princip skládání a vrstvení, kdy skládá a pak opět rozkládá papír, který fixuje na plátno a následně ho buď ponechá syrový, nebo na něm dále pracuje barvou, sprejem a doslova ohmatává jeho možnosti.

Monochromy jsou narušovány jakoby z vnitřku; rýhováním se rozrůzňují, zmnožují a podněcují smyslový a emocionální zážitek z obrazu. Určité významy se na nich vynořují a zase mizí.

Bez názvu, 2018, sprej na papíře na plátně 135 x 100 cm

Monika Žáková se narodila v roce 1987 v Praze, kde dodnes žije a pracuje. Studovala zde v letech 2006 – 2012 na Akademii výtvarných umění, absolvovala také stáž na Vysoké škole výtvarných umění v Drážďanech. V roce 2014 obdržela 3. místo v Ceně kritiky pro mladou malbu.

O Sisyfovi, buddhistech, chemii a štěstí

Kdyby šel Sisyfos zítra do důchodu, sotva lze čekat, že by na jeho pracovní pozici dorazila smršť životopisů. Všichni si patrně dovedeme představit atraktivnější kariéru a kvalitněji strávený čas než valit každý den do kopce balvan, jen proto, aby nám těsně před vrcholem vyklouzl a zase se skutálel dolů.
To zní jako solidní noční můra.

Jenomže...
co když tu děláme
přesně tohle?

Není žádné až

Všichni se nacházíme v Sisyfových botách víc, než si uvědomujeme. Obula nám je evoluce.

Jak říká neurovědec a filozof Sam Harris: „Všechno, co děláme, děláme proto, abychom si změnili vědomí. Vytváříme vztahy, abychom cítili určité emoce jako lásku a vyhnuli se jiným jako osamělost. Jíme konkrétní jídla, abychom si užili jejich prchavou přítomnost na našich jazycích. Čteme pro potěšení z toho myslet si myšlenky někoho jiného. Každý bdělý moment – a dokonce i ve snech – se snažíme naměřovat proud počitků, emocí a poznávání směrem ke stavům vědomí, kterých si ceníme.“

Nemůžeme si pomoci. Děláme to od přírody. Mozek nás za to odměňuje prchavými šplouchanci veselých chemikálií v čele s dopaminem, serotoninem a oxytocinem.

A právě v oné prchavosti spočívá Sisyfův kámen úrazu. Vyděláváme další milion, zakládáme další firmu, píšeme další knihu, protože si myslíme, že TOHLE MI UŽ ALE OPRAVDU PŘECE KONEČNĚ MUSÍ PŘINÉST ŠTĚSTÍ. Znovu uvěříme, že existuje nějaká stabilní cílová stanice, kam lze dorazit a být spokojený. Jenomže žádné až není. Na vrcholku hory není žádné finální vydlážděné odpočívadlo pro vítěze, kam dovalíte svůj kámen a máte hotovo. Je tam ostrý hrot, ze kterého se všechno zase skutálí dolů. Zpátky do klasického prázdného neúprosného ted’.

Evoluční GPS

Jakkoli to zní depresivně, není tohle skutálení chyba, ale funkcionalita. Chemikálie se do mozku vylévají proto, aby ovlivnily naši příští akci směrem, který nahrává našemu přežití a rozmnožení. Je to naše biologická navigace. A aby tahle navigace fungovala, každá odměna musí být dočasná. Šplouchanec štěstí se musí po každé epizodce zase vstřebat. Kdybyste se po orgasmu nebo po tom, co vám přišla výplata, tři roky rozplývali v blaženosti, bylo by to nepochybně příjemné, ale ne dvakrát praktické.

Rozbila by se vám navigace.

Evoluce nepotřebuje, abychom byli šťastní. Potřebuje, abychom přežili a měli děti. A zařídila to tak, že ustavičně bažíme a honíme se za elektrochemickými šplouchanci, kterými nás manipuluje tam, kde nás chce mít: dost vysoko v hierarchii, s maximem zdrojů, v bezpečí, syté a kopulující.

Snaha ‚být šťastný‘ je snahou zachytit a zakonzervovat některou z vytrysklých nálad a emocí z pozitivního pólu spektra. Je to snaha podobně bláhová, jako chtít si uchovat atmosféru z líbánek u Niagarských vodopádů tím, že si z nich litr odvezu domů v zavařovačce.

Nic netrvá. A tak jsme hnáni nutkáním neustále konat, dosahovat, získávat.

Pelášíme jako křečci v kolečku, natahující pacičky po štěstí.

Tohohle nekonečného kolotoče chtění, pachtění se a nenaplnění si už před nějakými šesti tisíci lety všimli buddhisté. A našli viníka.

Mysl.

Naše mysl se v nás snaží vyvolat dojem, že kdybychom si jen dovedli perfektně zařídit a uspořádat život, naše pozornost by si konečně mohla odfrknout, opravdu spočinout v přítomném okamžiku a být spokojená.

Jenže je jedno, čeho všeho tam venku dosáhnete. Pokud nemáte mysl, která dovede spočinout, nikdy spokojení nebudete. Získáte, co chcete, jen abyste zjistili, že chcete něco dalšího.

Buddhisté tohle pochopili. Pochopili, že cesta ke zmírnění utrpení a k vyrovnanosti nevede přes neustálou snahu uplácát svět jako bábovičku k obrazu svému, ale je potřeba obrátit pozornost dovnitř a začít trénovat svou mysl.

Štěstí je inside job.

Jaké to je mít netrénovanou mysl, víme všichni. Roztěkaná opičí pozornost používaná miliony let k tomu, aby na rozlehlých savanách detekovala hrozby, je dál detekuje i v ruchu velkoměsta. Jen už to nejsou zmije, leopard a rozladěný mastodont, ale powerpointová prezentace před významným klientem, snížený odbyt kotoučových ložisek na polském trhu a podezřele odtažitě chování manželky u večeře.

Mysl je nastavená tak, aby vyhledávala hrozby a problémy. A tak se nám hlavou nehoní to, za co jsme vděční, ale to, čeho se obáváme a co nás trápí. A to nám zabarvuje naše prožívání v každém momentu. Plácáme se mezi obavami, chtěním a krátkými uspokojeními, když jdou zrovna věci chvíli tak, jak chceme. V tomhle režimu to většina z nás doklopýtá až do smrti.

Úrok od štěstí

Ale díkybohu to jde i jinak. Můžete od své neposedné nenasytné ustarané mysli udělat krok dozadu a sledovat ji z nového – moudřejšího a laskavějšího – místa, ve kterém se i ona sama děje. Bez vás. Stejně jako se sám děje váš dech nebo stejně jako vaše tenké střevo samo vstřebává živiny.

Jak tohle místo najít? Je potřeba udělat něco, čemu se mnozí úspěšně vyhýbají už léta. Posedět se svou myslí. Pravidelně. O samotě. Jen vy dva.

Někdy se tomu říká meditace, ale protože už jen tohle slovo dovede hodně lidí vyplašit, my tomu tak říkat nebudeme. Říkejme tomu třeba... meeting s myslí.

Sednete si se svou myslí jednou denně na deset minut a jenom ji pozorujete. Pozorujete, jak myšlenky samy přicházejí a zase odcházejí. Jak se vlny chtění a obav vynořují a zase rozpouštějí. Dojde vám, že žádná vlna netrvá. Že všechno, co se objevilo, musí zákonitě zase zmizet. Právě proto, že se to objevilo.

Když tohle budete dělat nějaký čas, přestanete i během svého běžného dne brát vlny tak vážně. Vzdáte úpornou snahu polapit ty příjemné a zahnat ty nepříjemné. Začne vás víc zajímat to, co je za nimi.

Klid.

Neměnnost.

Věčné ted’.

Zjistíte, že štěstí je k mání už ted’. Jedině ted’. Že to muhle momentu ve skutečnosti nic nechybí, ať se vám mysl snaží nakukat cokoli.

Přestanete věřit, že vám tohle může přinést štěstí i že vám ho tamto může vzít.

Přestanete chtít štěstí dosáhnout. Přestanete chtít urputně usměrňovat tok své zkušenosti. Přestanete chtít.

Ten největší krok ke štěstí je ve skutečnosti úrokem vzad.

Jednoho dne se probudíte, podíváte se zvědavě na svůj balvan, ustoupíte stranou a necháte ho skutálet. Na-dechnete se, rozhlédnete a vydáte se na procházku.

Jiří Charvát je spisovatel, mind-up komik, moderátor, copywriter a dvojnásobný mistr České republiky ve slam poetry. Napsal knihu Eskejp: Na útěku z kanceláře, která byla nominována na cenu Magnesia Litera, a vede blog iwrite.cz, nominovaný na Křišťálovou Lupu.

Všichni chtějí jednodušší svět

PŘIPRAVILA / ANDREA VOTRUBOVÁ
FOTO / ONDŘEJ PÝCHA

Jaromír Sladkovský už šest let řídí Raiffeisen investiční společnost (RIS), která se pod jeho vedením rozrostla o desítky fondů i miliard korun ve správě. Další růst má v plánu i do budoucna. „Potřeba zhodnocovat peníze je věčná a bude přibývat lidí, kteří se budou chtít postarat sami o sebe,“ předpovídá.

Čím vám učaroval svět investic?

Představte si, že vám nějaká firma platí za to, abyste se věnovali pochopení toho, jak funguje svět kolem nás. Kdybyste prodávali spotřebitelské úvěry, tak se naučíte vše o daném produktu, zatímco u nás se učíte pochopit zákonitosti ve světě ekonomie, byznysu a společnosti. Učím se neustále nové věci, a to mě baví.

Jakou nejlepší investici jste vy osobně udělal?

Když pomínu vzdělání svých dětí, tak je jí moje vzdělání v programu INSEAD MBA, které jsem absolvoval ve Francii a patří mezi pět nejlepších MBA institucí na světě.

Jak na tom byla RIS v době vašeho příchodu a jaké máte ambice?

RIS vznikla roku 2013 v souvislosti se schválením druhého pilíře penzijní reformy. Tehdy byla založena nejen investiční společnost, ale i penzijní. O rok později, kdy jsem se stal ředitelem, měla pod správou sedm miliard korun. Nicméně s nástupem vlády sociálních demokratů, kteří zrušili penzijní reformu, došlo k likvidaci penzijní společnosti. Zůstala jen investiční, která postupně rostla – dnes máme pod správou více než pětadvacet miliard korun a mojí ambicí je toto číslo zdvojnásobit.

Kdo je vaší klientelou?

Máme dva klíčové distribuční kanály – pobočkovou síť Raiffeisen banky, která míří na drobné investory a středně movité lidi, kteří chtějí zhodnotit své peníze, a pak privátní banku Fridrich Wilhelm Raiffeisen, kde se staráme o majetek movitějších lidí a nabízíme jim i speciální fondy, postavené pro jejich potřeby.

Čím si vysvětlujete rostoucí popularitu fondů?

Váže se to k trendu dnešní doby a tím je zjednodušování. Na nás všechny se valí tolik informací, že přirozeně hledáme někoho, kdo nás provede informačním chaosem, zjednoduší nám svět a umožní nám jej snáze pochopit. Příklad: Ještě před deseti lety chtěli mít klienti privátní banky na sebe navázány desítky pozic, tedy cenných papírů. Dnes je trendem tohle všechno zabalit do fondu.

Jak jste na tyto změny reagovali?

Na podzim 2019 jsme pro klienty privátní banky vytvořili čtyři fondy kvalifikovaných investorů, které mají různý poměr dluhopisů a akcií. Z korunových jde o poměry 15:85, 30:70 a 40:60 a pak je jeden dolarový. Začínali jsme na nule a dnes máme pod správou 2,5 miliardy korun.

Jaké výhody se tím vašim klientům nabízí?

Když máte na sebe navázaných třicet různých cenných papírů, tak v případě, že se vám o ně staráme – občas něco koupíme nebo prodáme – vám velmi pravděpodobně vytvoříme povinnost podat daňové přiznání. Když ovšem stejný objem peněz zainvestujete do jednoho fondu nebo kombinace dvou fondů, máte dvě investice a běží vám tříletý daňový test. To znamená, že po třech letech máte investici při prodeji osvobozenou od daně z příjmu fyzických osob. Navíc se nemusíte o nic starat, protože veškeré obchodování provádějí portfolio manažeři daného fondu, který coby samostatný subjekt podává daňové přiznání. Další výhodou je samotná dostupnost určitých investic.

Jak to myslíte?

Pokud máte patnáct milionů korun a chcete mít třicet pozic, jen stěží vám budeme za půl milionu kupovat nějaký zahraniční dluhopis. Jde totiž o příliš malý objem. Máte-li však zainvestováno patnáct milionů ve fondu, který má jednu miliardu, je koupě dluhopisu zahraniční firmy zcela bez problémů. Navíc dostanete lepší cenu, protože se pozice kupují v určitém objemu. Prostřednictvím těchto fondů jsme mohli nabídnout klientům výhody, které dosud neměli.

Bylo důvodem i to, aby neodešli za konkurencí?

Myslím, že je to o systému, o tom, jak pracujeme. Konkurence má různé fondy, ale troufám si tvrdit, že způsob, jakým je nabízíme my, tedy, že každý klient si může namodelovat svoji úroveň rizika, je jedinečný. Pokud třeba investujete do dvou fondů, z nichž jeden má kombinaci patnácti procent akcií a pětadesáti procent dluhopisů, zatímco druhý třicet procent akcií a sedmdesát procent dluhopisů, můžete si tím nasimulovat cokoli na škále 15 – 85 a 30 – 70. Chcete-li například 25 – 75, rozdělíme peníze tak, aby se tento poměr vytvořil.

Udržitelné, takzvané ESG investování bude stále důležitější a zásadně tomu napomůže i evropská legislativa a regulace.

Jsou klienti privátní banky výrazně citliví na různé nabídky na trhu?

Každý by chtěl vysoký výnos a nízké riziko, ale nic takového neexistuje. V privátním bankovníctví jde o produkty, které nabízíme, nicméně klíčová výhoda spočívá v kvalitě služeb. A naše produkty jsou součástí kvality služeb, které nabízíme. Movitější klienti využívají většinou dvě až tři privátní banky a srovnávají jejich služby. Jinými slovy většinou nemění banku jen proto, že někde viděli jeden lepší produkt. Ačkoli i to se může stát, konkrétně třeba s produktem, který nyní připravujeme.

Čím bude atraktivní?

Na začátku roku budeme upisovat Private Equity fond, kde minimální investice dosahuje výše pět milionů eur, což není málo. Ale ve chvíli, kdy vytvoříme fond jako institucionální investor, dáme lidem šanci se 'svézt', protože jim stačí 125 tisíc eur. Na druhou stranu si klient nebude moci na peníze dlouho sáhnout, protože půjde o uzavřený podílový fond na dvanáct let. Není však nereálné, že vložený finanční objem investor dostane za sedm až dvanáct let zpět dvojnásobně. Jde o produkt, který jiná banka nenabídne.

V poslední době se hovoří o udržitelném investování. Daří se mu i v Česku?

Oproti Rakousku jsme v podstatě teprve na začátku. Je to dáno i tím, že u nás zatím stále málo lidí profesionálně řeší svůj finanční majetek, ukládá si a investuje. Nicméně udržitelné, takzvané ESG investování bude stále důležitější a zásadně tomu napomůže i evropská legislativa a regulace.

Nabízíte i v této oblasti nějakou novinku?

Loni v září jsme skupinu čtyř fondů, o kterých jsem mluvil, doplnili o nový fond FWR 45 ESG. My ho ovšem nespravujeme v Česku, spravuje ho naše hlavní firma ve skupině, Raiffeisen Capital Management, která je lídrem v oblasti udržitelného investování na rakouském trhu. Je to proto, že co se týče lokálních aktiv, například korunových dluhopisů, tak v tom jsme lídry a vytváříme si know-how, zatímco u globálních aktiv využíváme větší hráče, jako je RCM, která má více analytiků a může díky tomu zpracovávat hlubší analýzy, do čeho investovat a do čeho ne.

Jaká je obecně hodnota ESG fondů?

Není doposud prokázáno, že by ESG momentálně přinášelo větší výnosy než non-ESG investice. V poslední době však ve společnosti sílí pocit zodpovědnosti za budoucnost, a protože v rámci celého světa a byznysu bojují firmy o kapitál, aby

V případě majetku velmi dobře funguje pravidlo, které je popsáno i v Talmudu. Radí rozložit majetek na třetiny – jednu tvoří vaše podnikání, jednu představuje vaše nemovitosti a poslední je rezerva, a to ztělesněná obrazy, zlatem nebo penězi.

se mohly rozvíjet, tak ve chvíli, kdy investoři začnou preferovat ty, které mají vyšší ESG skóre, vytvoří tlak na ty, které ho mají nižší. Vznikne pak pomyslná sněhová koule, která na sebe bude nabalovat ostatní a všichni budou chtít být její součástí.

Jaké další trendy zaznamenáváte na trhu?

Jednoznačně roste poptávka po alternativních investicích. Fakt, že úrokové sazby na trhu se globálně blíží nule, znamená, že nejvíce konzervativní třída aktiv – dluhopisy – nepřináší investorům žádný výnos, natož aby pokryla reálné znehodnocení peněz z pohledu inflace. Investoři se tak posunují k rizikovějším třídám aktiv včetně akcií. Součástí tohoto trendu je i hledání alternativ. Typickým příkladem jsou nemovitosti, které si i přes inflaci uchovají reálnou hodnotu. Podobně poslouží i obrazy, víno, měny nebo komodity.

Ovlivnila pandemie chování investorů?

Viděli jsme propad hodnoty investic, který ovšem z osmdesáti procent tvořil propad ceny na globálním trhu a pouze z dvaceti procent odprodej aktiv ze strany našich investorů. To bylo velmi pozitivní, a dokonce jsme zaznamenali zře-

telný rozdíl mezi retailovými a privátními klienty, kdy ty druhé nechal dramatický vývoj ledově chladnými. Naopak začali v propadu dokupovat některé akcie, protože bylo zřejmé, že se indexy dříve nebo později musí dostat zpět na ztracené pozice, a ve výsledku na tom investoři vydělají.

Jaký vývoj předpovídáte do budoucna?

Potřeba zhodnocovat peníze bude dál trvat a bude přibývat lidí, kteří se budou chtít o sebe postarat sami. Největším impulsem by v tom mohl být nový zákon, který nyní leží ve Sněmovně. Ustavuje totiž institut spoření na stáří, kdy dává dohromady penzijní připojištění, životní pojištění a také nový účet dlouhodobých investic. Ten by měl umožnit lidem odpočítat si od daňového základu až 48 tisíc korun ročně, které budou vynaloženy na investování za účelem spoření na stáří.

Jak se podle vás budou chovat privátní klienti?

Movitější lidé si obvykle uvědomují, že mít peníze vázané jen ve finančním majetku představuje riziko a je potřeba je diverzifikovat i na jiné typy majetku. Toto vnímání se s pandemií posílilo a ještě posílí, tím pádem dále poroste zájem a s ním i cena nemovitostí a dalších alternativních investic.

Jakou finanční radu byste lidem dal v této době?

Rozložit si finanční majetek tak, aby investora z dlouhodobého hlediska ochránil proti různým vlivům. Dvacet procent by měla tvořit rezerva, šedesát až sedmdesát procent by mělo být uloženo tak, aby se zachovala hodnota těchto peněz v různém poměru akcií a dluhopisů, a zbytek peněz, tedy deset až dvacet procent, by člověk měl využít na to, aby se ve světě investic něco naučil nebo si něco vyzkoušel. Může jít o nákup bitcoinů, certifikátů nebo pákového produktu. V případě majetku také velmi dobře funguje pravidlo, jímž se po staletí řídili Židé a které je popsáno i v Talmudu. Radí rozložit jmění na třetiny – jednu tvoří vaše podnikání, jednu představuje vaše nemovitost a poslední je rezerva, ať už ztělesněná obrazy, zlatem, nebo penězi, respektive investicemi.

Kam je podle vás dobré při investování zacílit? Kam cílíte vy?

Momentálně vedu hodně rizikových aktiv, protože věřím dlouhodobému růstu trhů. Když se podíváte na mé portfolio, držím svůj finanční majetek převážně v akciích, mám plný sklep vína a několik nemovitostí. Snažím se mít tedy majetek rozložen podle uvedených pravidel s ohledem na můj individuální sklon k riziku a dlouhodobý investiční horizont.

Jaromír Sladkovský začínal svou profesní dráhu ve společnosti Arthur Andersen, kde se zaměřoval na finanční trhy. Později několik let pracoval v ČSOB, kde byl šéfem strategie a ústředí retailu. V roce 2006 nastoupil do Raiffeisenbank, kde měl nejprve na starosti přípravu a implementaci strategie na spojení E-banky a Raiffeisen banky v oblasti movitějších klientů, podnikatelů a malých a středních podniků. V roce 2014 přijal pozici ředitele Investiční společnosti, kterou řídí dodnes. Kromě toho je místopředsdou Asociace pro kapitálové trhy v Česku.

MEZI
ŘÁDKY

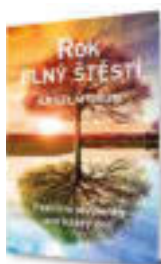
Světový
Den štěstí připadá
na 20. března.
Komu ale nestačí
si pro štěstí vyhradit
jeden den v roce,
může jej nalézt
v následujících
knižních tipech.

Atlas štěstí*Helen Russell*

Vydejte se na cestu kolem světa a poznejte 33 mezinárodních tipů a rad, jak dosáhnout štěstí. S lehkostí a nadsázkou psaný Atlas štěstí vás provede mnoha zeměmi od Anglie přes Švédsko nebo Bhútán až po Japonsko a ukáže vám je z netradičního úhlu pohledu. Dozvíte se tak, v čem spočívá čínský stav radosti sing-fu, jak můžete ve svém životě využít italské umění dolce far niente, tedy sladké nicnedělání, nebo co funguje na Islandu, když jsou nervózní.

Šťastný život*Will Bowen*

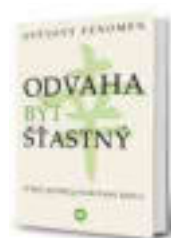
„Až se dáte do pořádku uvnitř, srovná se i to, co je venku,“ píše Will Bowen, americký duchovní a autor projektu Svět bez stížností. Ve své knize Šťastný život předkládá řadu moudrých, a přesto velice praktických instrukcí, jak toho postupně docílit. Pobízí k touze po osobním naplnění i inspiraci, jak prožívat větší míru štěstí každý den – kupříkladu tím, že si přenastavíte svůj emoční regulátor nebo termostat štěstí.

Rok plný štěstí*Anselm Grün*

Název knihy s podtitulem „Pozitivní myšlenky pro každý den“ je více než výmluvný. Německý mnich benediktinského opatství a úspěšný autor duchovní literatury Anselm Grün totiž sepsal motivační texty na každý den v roce. Jeho inspirativní vhledy pomáhají pravidelně se ladit na vnitřní klid, uvědomit si krásu a smysl života a neztrácet s ním kontakt.

Faktor štěstí*Richard Wiseman*

Proč jsou někteří lidé šťastní, zatímco život jiných je zaplněn negativy a zklamáním? Proč někteří z nás najdou dokonalého partnera i kariéru, zatímco jiní se celoživotně potácejí od jednoho vztahu k druhému, z jedné neúspěšné práce do další? Před dvaceti lety se Richard Wiseman rozhodl zkoumat abstraktní faktory štěstí tím, že zaznamenával názory a pocity šťastných a naopak také nešťastných lidí. Výsledkem je kniha Faktor štěstí, v níž autor popisuje čtyři jednoduché, vědecky prokázané behaviorální techniky, které pomáhají vyvolat dlouhodobý stav štěstí. Nemožné? Nepravděpodobné možná, ale...

Odvaha být šťastný*Koga Fumitake a Ičiró Kišimi*

Japonští autoři bestselleru Odvaha nebýt oblíbený přicházejí s volným pokračováním, tentokrát o hledání prostého lidského štěstí. Znovu se na scéně objevují postavy moudrého filozofa a skeptického mladíka. Na poli jejich plodných rozhovorů se můžeme seznámit s principy individuální psychologie rakouského psychologa Alfreda Adlera. Kniha je tak pro všechny odvážlivce, kteří jsou připraveni vzít život do vlastních rukou a pro štěstí se jednoduše rozhodnout.

**BYTY
U PARKU
NA VACKOVĚ**

Umění bydlet a žít

— BYTYUPARKU.NAVACKOVE.CZ —

INFOLINKA: 800 26 60 60

REALITY@METROSTAVDEVELOPMENT.CZ

**Metrostav
Development**

Limit 160

Aktuální číslo Black Tie si pohrává s ideou štěstí. Nad jeho významem i absencí s námi polemizovala hlavní ekonomka Raiffeisenbank, Helena Horská. Vyjádřila při tom své názory v délce jedné SMS zprávy.

Změnil rok 2020 vaše vnímání významu štěstí?

Významně. Co jsem považovala za samozřejmost, se najednou stalo vzácností. Třeba něco tak běžného jako večeře v restauraci, návštěva divadla, ale i nákup či cestování za hranice státu. Radost z maličkostí mi dodávala sílu a energii.

Co štěstí nejvíc škodí?

Zlo, příkoří, sobeckost, lež, závist, a to nejen vůči mně a mému okolí, ale i vůči společnosti obecně.

Kdy jste si naposledy uvědomila, že jste šťastná?

Vnímám to často, v nouzovém stavu ještě častěji. S dětmi a kocourem v pubertě mám hodně příležitostí zažívat pocity štěstí, které se občas namíchají s bezradností či frustrací. Vznikne tak bohatý koktejl emocí.

Co si myslíte, že štěstí opravdu přinese, a co jsou podle vás jen prázdné touhy?

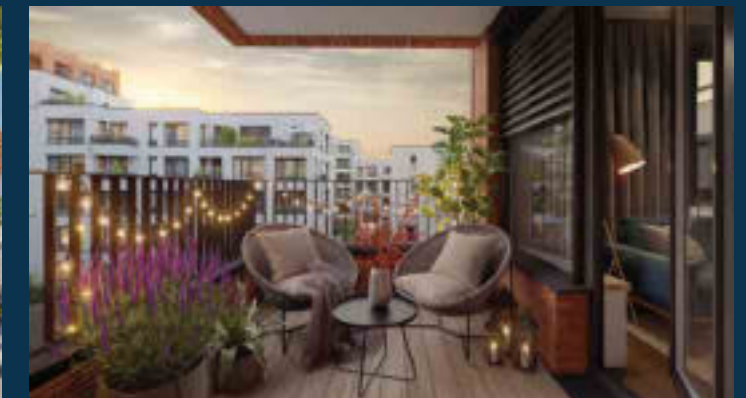
Touha po větším, širším, delším, početnějším dělá ze života peklo na zemi. Chvíli mi trvalo, než jsem se našla, než jsem zjistila, co mě dělá šťastnou. Střípky z mozaiky mého štěstí, které jsem zatím po cestě posbírala, se skládají z emočního napojení na mé blízké, pevného zázemí, seberealizace a seberozvoje.

Jakými pěti slovy byste definovala štěstí?

Zázemí, uspokojení, klid, radost, svoboda.

MŮJ BYT, MOJE NUSLE

Originální prostor pro bydlení, práci, služby a relax vzniká na místě historického Nuselského pivovaru jeho citlivou rekonstrukcí a výstavbou nové rezidenční části. Perspektivní lokalita na úpatí Vinohrad spolu s výhodou rychlého spojení s centrem Prahy jsou potenciálem tohoto místa.

Náročným požadavkům současného stylu života zcela vyhovuje prvotřídní nabídka bytů vhodných jak pro vlastní bydlení tak jako investiční příležitost. Zárukou kvality je úspěšný a silný developer projektu. Termín dokončení prvních bytů je jaro 2023.

FRIEDRICH WILHELM RAIFFEISEN

Banking Since 1886

ZDENĚK FRÁNEK

ARCHITEKT A PEDAGOG, DRŽITEL
OCENĚNÍ ARCHITEKT ROKU 2020

JSME TVŮRCI EXKLUZIVNÍCH SLUŽEB PRO BUDOUCNOST VAŠEHO MAJETKU

Neprodáváme bankovní služby, o váš majetek se staráme s ohledem na vaše individuální potřeby. Naši privátní bankéři se dokonale seznámí s vaší situací a poměry a následně pro vás navrhnu unikátní řešení, jak udržet a rozvíjet hodnotu vašeho majetku tak, aby prosperoval i generacím po vás.

www.fwr.cz | Vstupte do světa FWR Wealth Management.